

BALTICA 2023

PAG. 44-63

C
E
R
S
E
N
I
N

Revista Forțelor Aeriene Române
Nr. 3 (174) ♦ iulie - septembrie 2023
www.roaf.ro

REVISTĂ EDITATĂ DE STATUL MAJOR
AL FORTELOR AERIENE

CONSILIUL EDITORIAL AL REVISTEI *CER SENIN*

PRESEDINTE:

**General-locotenent
VIOREL PANĂ**

**General de flotilă aeriană
LEONARD BARABOI**

**General de flotilă aeriană
IULIAN PAȚILEA**

Comandor

IONUȚ VIȘAN

Comandor

CRISTIAN PĂTRAȘCU

Comandor

LAURENȚIU MITITELU

MEMBRI ONORIFICI

**DUMITRU AMARIEI
PETRE BĂNĂ
NICOLAE RADU**

REDACȚIA

REDACTOR-ȘEF:

Locotenent-colonel IOANA TEIȘANU

e-mail: iteisanu@roaf.ro

SECRETAR GENERAL DE REDACȚIE:

Maistru militar clasa a IV-a

Maria IONIȚĂ

e-mail: mionita@roaf.ro

PROCESARE TEXTE:

LEANA TUDORAN

e-mail: ltudoran@roaf.ro

FOTOREPORTER:

ADRIAN SULTĂNOIU

e-mail: asultanoiu@roaf.ro

GRAFICĂ & DTP:

DIANA ȘUICĂ

e-mail: msuica@roaf.ro

COPERTA I: F-16 DIN DOTAREA RoAF, FOTO: GIAN
CARLO VECCHI

COPERTA III: C-27J SPARTAN LA BIAS 2023,
Foto: Cosmin PURTAN

COPERTA IV: IAR-330 LA BIAS 2023, FOTO:
COSMIN PURTAN

SUMAR

#WEARENATO 3-5

AGENDA 6-13

MISIUNI REALE 14-15

TRADIȚIE ȘI CONTINUITATE 16-17

ALMA MATER 18-27

CURSURI DE PREGĂTIRE 28-31

#WEARENATO 32-35

EXERCITII 36

SHOW-URI AERIENE 37-43

BALTICA 2023 44-63

EROII NU MOR NICIODATĂ 64

FORȚELE AERIENE ROMÂNE - 110 ANI 65-81

PUTEREA EXEMPLULUI 82

PAGINA 3

PAGINA 20

PAGINA 35

PAGINILE 44-63

Foto HESJA

COPYRIGHT:

**Este autorizată orice reproducere,
cu condiția specificării sursei.**

NORME DE COLABORARE:

**Cititorii pot trimite pe adresa redacției
texte și fotografii care se încadrează în
tematica revistei.**

Manuscrisele nu se înapoiază.

**Răspunderea juridică pentru conținutul
articolelor aparține în exclusivitate
autorilor, conform art. 326 CP.**

CORECTURA:

CENTRUL TEHNIC-EDITORIAL AL ARMATEI

STATUL MAJOR AL FORTELOR AERIENE

ȘOSEAUA BUCUREȘTI-PLOIEȘTI, KM 10,5, SECTOR 1, BUCUREȘTI

E-mail: cersenin@roaf.ro

ISSN 1582-6317. B 916.10; C 3146.18

**Tipărită la
CENTRUL TEHNIC - EDITORIAL
AL ARMATEI
sub comanda
nr. 1096/2023**

**Responsabilitatea privind tehnoredactarea
revine în totalitate redacției**

**Prezenta ediție s-a încheiat la data de:
29.09.2023**

#WEARENATO

SEMNAREA SCRISORII DE INTENȚIE PRIVIND CENTRUL DE PREGĂTIRE F-16 DIN ROMÂNIA

**În contextul participării la Reuniunea Informală a miniștrilor
apărării din Uniunea Europeană, desfășurată la Toledo, în Spania,
ministrul apărării naționale, Angel Tîlvăr, a semnat marți, 29 august,
în cadrul unei ceremonii, Scrisoarea de intenție între Ministerul
Apărării Naționale din România, Ministerul Apărării al Regatului
Țărilor de Jos și Compania Lockheed Martin privind Centrul de
Pregătire F-16 din România.**

„Scrisoarea de intenție pe care am semnat-o vizează înființarea
Centrului de Pregătire F-16 din România, inițiativă menită să sprijine
dezvoltarea competențelor piloților români în operarea aeronavelor F-16,
în derularea unui spectru variat de misiuni strategice. Prin intermediul
acestui centru, România se angajează să ofere un mediu de instruire de
înaltă calitate, cu acces la resurse tehnice și know-how de ultimă generație
nu doar pentru piloții români, ci și pentru cei din statele aliate și parteneri,
inclusiv Ucraina”, a afirmat ministrul apărării naționale.

În vederea implementării acestui proiect, Forțele Aeriene Regale
Olandeze vor contribui prin dislocarea unor aeronave F-16 în Baza 86
Aeriană „Locotenent aviator Gheorghe Mociorniță”, facilitând astfel
pregătirea efectivă a piloților români. De asemenea, Compania Lockheed
Martin va asigura sprijin tehnic de cel mai înalt nivel, prin intermediul
instructorilor de zbor și personalului tehnic-ingineresc. Prin această
cooperare solidă se asigură o pregătire complexă, în conformitate cu

standardele internaționale. Centrul de Pregătire F-16 de la Baza 86
Aeriană va deveni un centru regional relevant, fapt consolidat deja prin
semnarea Declarației Comune în cadrul Summit-ului NATO de la Vilnius,
în iulie 2023. Prin acest acord, România se alătură altor națiuni aliate,
cum ar fi Belgia, Canada, Danemarca, Luxemburg, Norvegia, Olanda,
Polonia, Portugalia, Suedia și Regatul Unit al Marii Britanii și Irlandei
de Nord, în susținerea pregătirii piloților ucraineni pentru utilizarea, în
viitor, a aeronavelor F-16.

„Îmi exprim speranța că Centrul de Pregătire F-16 din România își va
demonstra importanța strategică, ce își propune să răspundă cerințelor
complexe de securitate ale României, aliaților și partenerilor din regiune.
Acest efort comun consolidează poziția României în calitate de lider regional
în instruirea piloților F-16, contribuind la coeziunea alianțelor, demonstrarea
unității și consolidarea apărării euroatlantice”, a transmis ministrul Angel
Tîlvăr.

Acest proiect nu doar că subliniază angajamentul României pentru
securitatea colectivă, dar reflectă și sprijinul solid acordat partenerilor
noștri. Prin intermediul Centrului de Pregătire F-16, România își con-
solidează rolul de furnizor de securitate, contribuind în mod substanțial
la sprijinirea capacităților Ucrainei în cadrul eforturilor colective pentru
stabilitate și securitate.

Sursa: Biroul presă MAPN

Ceremonie dedicată încheierii misiunii Forțelor Aeriene Italiene dislocate în România

Secretarul de stat pentru politica de apărare, planificare și relații internaționale, Simona Cojocaru, a participat joi, 3 august, în Baza 57 Aeriană „Mihail Kogălniceanu”, la ceremonia dedicată încheierii misiunii Forțelor Aeriene Italiene dislocate în România.

La activitate au mai participat generalul-locotenent Viorel Pană, șeful Statului Major al Forțelor Aeriene, generalul-locotenent Achille Cazzaniga, locțiitorul pentru Operații din cadrul Comandamentului Forțelor de Operații Întrunite italiene, și Însărcinatul cu Afaceri ad interim al Ambasadei Italiei la București, Matteo Petrini.

În intervenția sa, secretarul de stat Simona Cojocaru s-a referit la situația de securitate tensionată din regiunea Mării Negre, evidențiind consecințele grave ale războiului de agresiune al Federației Ruse în Ucraina. De asemenea, a condamnat atacurile recente asupra infrastructurii civile ucrainene din

proximitatea României, Federația Rusă încălcând normele de drept internațional și umanitar.

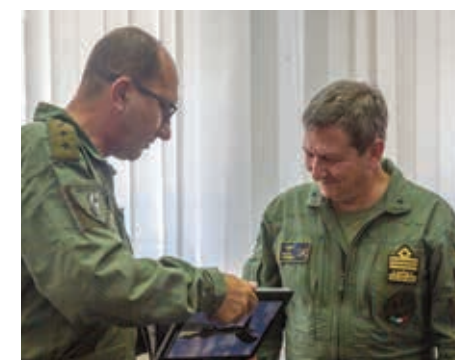
Oficialul român a accentuat importanța misiunilor de Poliție Aeriană întărită (enhanced Air Policing) și rolul deosebit al detașamentului italian, care timp de opt luni a asigurat securitatea spațiului aerian al României și al NATO.

„Aș dori să mulțumesc autorităților politice și militare italiene și dumneavoastră personal pentru angajamentul de durată față de apărarea colectivă pe flancul estic și, în special, în Regiunea Mării Negre. Protejarea spațiului aerian în regiunea Mării Negre este de o importanță majoră pentru Alianță. Aceasta asigură capacitatea noastră de a aborda rapid și eficient potențialele amenințări. Sunt convinsă că lucrul în echipă, alături de colegii români, a avut rezultate pozitive asupra pregătirii dumneavoastră și că ați învățat multe unii de la alții”, a concluzionat secretarul de stat.

Generalul-locotenent Viorel Pană, șeful Statului Major al Forțelor Aeriene, a apreciat că de la declanșarea agresiunii militare a Federației Ruse în Ucraina, misiunile executate pe flancul estic al Alianței au devenit o prioritate și reprezintă o măsură necesară de asigurare a unei posturi aliate ferme de descurajare și apărare.

„Misiunea dumneavoastră în România a contribuit la dezvoltarea capacității de reacție și a reprezentat o dovadă concretă a consolidării interoperabilității între forțele NATO. Vă mulțumesc pentru contribuția deosebită, prin executarea cu succes a misiunilor dumneavoastră în România, ce au reprezentat o dovadă concretă a angajamentului Italiei la operațiunile NATO și o bună reflectare a importanței pe care ați acordat-o angajamentului reciproc pentru consolidarea cooperării dintre statele noastre în domeniul apărării”, a spus șeful Statului Major al Forțelor Aeriene.

Detașamentul italian, format din aproximativ 150 de militari (piloți și personal tehnic) și aeronave Eurofighter Typhoon au executat, împreună cu militari ai Forțelor Aeriene

Șeful SMFA, generalul-locotenent Viorel Pană oferă albumul Forțelor Aeriene Române generalului-locotenent Achille Cazzaniga

Generalul-locotenent Achille Cazzaniga semnează în Cartea de Onoare a Bazei 57 Aeriană

Române, misiuni de Poliție Aeriană întărită (enhanced Air Policing) sub comandă NATO.

Aceasta a fost cea de-a treia rotație la Mihail Kogălniceanu a Forțelor Aeriene Italiene, după cele executate în anii 2019 și 2021 și cea prezentă, ce a avut loc în perioada 01.12.2022–31.07.2023. Misiunile de Poliție Aeriană

desfășurate în comun au contribuit la creșterea capacității de reacție și descurajare, precum și la consolidarea interoperabilității între Forțele Aeriene Române și cele Italiene.

**Sursa: Biroul presă MAPN
Foto: Adrian Sultănoiu**

Aeronave F-16 Fighting Falcon ale USAFE, în misiune la Baza 86 Aeriană Borcea

Un detașament al Forțelor Aeriene ale Statelor Unite ale Americii din Europa (USAFE), compus din aproximativ 100 de militari și patru aeronave F-16 Fighting Falcon, a sosit vineri, 22 septembrie, în Baza 86 Aeriană „Locotenent Gheorghe Mociorniță” de la Borcea.

Militarii americani execută în România misiuni de Poliție Aeriană întărită și antrenament în comun cu militari și aeronave F-16 Fighting Falcon din cadrul Forțelor Aeriene Române.

Misiunile de Poliție Aeriană și cele de instruire desfășurate în comun contribuie la creșterea capacității de reacție și descurajare, precum și la consolidarea interoperabilității între Forțele Aeriene Române și cele ale SUA.

Sursa: Birou presă MAPN, foto: Baza 86 Aeriană

CEREMONII DE PREDARE-PRIMIRE A COMENZII: LA BAZA 90 TRANSPORT AERIAN OTOPENI

Garda drapel

La Baza 90 Transport Aerian a avut loc, în data de 12 septembrie 2023, ceremonia de predare-primire a comenzii unității și a Drapelului de Luptă, în prezența șefului Statului Major al Forțelor Aeriene, general-locotenent Viorel Pană.

Festivitatea a început prin citirea ordinului ministrului apărării naționale, Angel Tălvăr, prin care generalul de flotilă aeriană Aurel-Cezar Stănculescu, comandantul Bazei 90 Transport Aerian „Comandor aviator Gheorghe Bănciulescu” a fost împuternicit comandant al Comandamentului Componentei Aeriene și a predat comanda unității și Drapelul de Luptă locțiitorului său, comandorului Emil-Florian Tecuceanu.

Șeful Statului Major al Forțelor Aeriene, general-locotenent Viorel Pană, în semn de apreciere a mulțumit celor doi comandanți pentru misiunile îndeplinite cu profesionalism de militari

unității care au făcut din Baza 90 Transport Aerian o unitate de elită a Forțelor Aeriene Române. În lumina blândă a soarelui de toamnă și în fața unității în care și-a desfășurat activitatea timp de 22 de ani ca pilot, urmând etapele carierei militare și devenind comandant, generalul de flotilă aeriană Aurel-Cezar Stănculescu a mulțumit cu emoție și recunoștință întregului personal militar și civil pentru meritele dobândite și și-a luat rămas-bun de la Baza 90 Transport Aerian, urându-i mult succes noului comandant.

„Sunt încrezător că împreună vom reuși să ne ridicăm la cele mai înalte standarde, precum și la exigențele obiectivelor stabilite, să putem răspunde prezent tuturor provocărilor și să demonstrăm că suntem o structură demnă de încredere în toate planurile.

Voi continua și dezvolta munca și efortul depus de predecesorii mei cu același profesionalism, dăruire și implicare de care aceștia au dat dovadă”, a precizat comandorul Emil Tecuceanu.

Cu gânduri de reușită și orizonturi senine, urăm generalului de flotilă aeriană Aurel-Cezar Stănculescu și comandorului Emil-Florian Tecuceanu mult succes în îndeplinirea misiunilor!

Text: BIRP SMFA

Generalul-locotenent Viorel Pană a înmănat Drapelul de Luptă noului comandant al Bazei 90 Transport Aerian, comandor Emil-Florian Tecuceanu

Noul comandant al Bazei 90 Transport Aerian, comandor Emil-Florian Tecuceanu

LA REGIMENTUL 74 PATRIOT

Șeful Statului Major al Forțelor Aeriene, general-locotenent Viorel Pană a participat marți, 11 iulie 2023, la ceremonia prilejuită de preluarea comenzii Regimentului 74 PATRIOT de către colonelul Virgil Toșa, la sediul unității.

Șeful Statului Major al Forțelor Aeriene l-a felicitat pe colonelul Virgil Toșa pentru preluarea comenzii celei mai noi structuri de apărare antiaeriană și antirachetă din Armata României și l-a asigurat de sprijinul său deplin pentru continuarea

programului de înzestrare esențial Sistem de rachete sol-aer cu bătaie mare (HSAM) PATRIOT, precum și continuarea procesului de operaționalizare a sistemelor PATRIOT, în vederea apărării spațiului aerian național, parte a spațiului aerian al NATO.

La ceremonie au participat reprezentanți ai Statului Major al Forțelor Aeriene, personalul Regimentului 74 PATRIOT și invitați din unități și marile unități ale Statului Major al Forțelor Aeriene.

Sursa: BIRP SMFA

Șeful SMFA înmânează Drapelul de Luptă

Sistemul de rachete sol-aer cu bătaie mare PATRIOT și garda drapel

LA BAZA 86 AERIANĂ

La Baza 86 Aeriană a avut loc în data de 11 septembrie 2023, ceremonia de predare-primire a comenzii unității, în prezența șefului Statului Major al Forțelor Aeriene, general-locotenent Viorel Pană.

Generalul de flotilă aeriană Cătălin-Eugen Micloș a predat comanda și Drapelul de Luptă ale Bazei 86 Aeriană generalului de flotilă aeriană Iulian Pașilea.

Șeful Statului Major al Forțelor Aeriene, a adresat cuvinte de apreciere și mulțumire generalului de flotilă aeriană Cătălin Micloș pentru activitatea desfășurată la comanda Bazei 86 Aeriană, iar noului comandant, generalului de flotilă aeriană Iulian PAȘILEA, i-a urat mult succes în exercitarea atribuțiilor specifice unității.

Sursa: BIRP SMFA, foto: Costel Preda, Baza 86 Aeriană

Noul comandant al Bazei 86 Aeriană, generalul de flotilă aeriană Iulian Pașilea

Înmânarea Drapelului de Luptă s-a făcut în prezența șefului SMFA, general-locotenent Viorel Pană și a militarilor Bazei 86 Aeriană ce deservește aeronava F-16

Vizita delegației Gărzii Naționale Aeriene Alabama

Schimb de simboluri între generalul-locotenent Viorel Pană și generalul de brigadă Edward Casey

Generalul de brigadă Edward Casey împreună cu generalii de flotilă aeriană Leonard Baraboi și Iulian Pațilea

În perioada 12-13.09.2023, la sediul Statului Major al Forțelor Aeriene, Baza 90 Transport Aerian și la Baza 86 Aeriană a avut loc vizita delegației Gărzii Naționale Aeriene Alabama - ALARNG, condusă de generalul de brigadă Edward Casey, comandantul Componentei Aeriene.

Activitatea s-a desfășurat în cadrul programului „State Partnership Program” și a avut ca scop întărirea cooperării dintre Forțele Aeriene Române și Garda Națională Aeriană Alabama, în special în domeniul instruirii F-16 și totodată au fost puse bazele organizării și desfășurării unor activități de instruire în comun în anul 2024.

În semn de prietenie și cooperare au fost înmânate plachete care simbolizează parteneriatul dintre România și SUA.

Sursa: BIRP SMFA

Generalul de flotilă aeriană Cătălin Micloș, comandantul Bazei 71 Aeriană

Colaborare cu partenerii americani

În data de 19 septembrie, a avut loc ceremonia militară organizată cu prilejul predării proiectelor pentru un hangar de mentenanță, parcare aeronave și o clădire de birouri, în colaborare cu partenerii americani.

La această activitate au participat comandantul Bazei 71 Aeriană, general de flotilă aeriană Cătălin-Eugen Micloș, locțiitorul Bazei 31 Aeriană din Aviano, colonel Beau E. Diers și reprezentanți ai USAFE (United States Air Force Europe) și USACE (United States Army Corps of Engineers), precum și ai detașamentului MQ-9 Reaper dislocat pe aerodromul Câmpia Turzii.

Text și foto: Andreea Onița

Viceministrul japonez al Apărării în vizită la Baza 90 Transport Aerian

În data de 2 august 2023, la Baza 90 Transport Aerian Otopeni „Comandor aviator Gheorghe Bănciulescu” a avut loc vizita delegației oficiale japoneze condusă de doamna Kimi Onoda, viceministru nipon al Apărării.

În cadrul vizitei, delegația niponă a participat la un briefing de prezentare a bazei și a vizitat o aeronavă C-27 J Spartan și un elicopter IAR-330 Puma, aflate în expoziție statică.

De asemenea, însoțiți de comanda bazei, membrii misiunii au vizitat simulatorul C-27 J Spartan, iar la finalul întâlnirii au fost schimbate

cadouri oficiale, în semn de prietenie și parteneriat. Întâlnirea a reprezentat o excelentă oportunitate de dezvoltare și întărire a relațiilor de cooperare bilaterale în domeniul apărării între România și Japonia.

Sursa: Baza 90 Transport Aerian

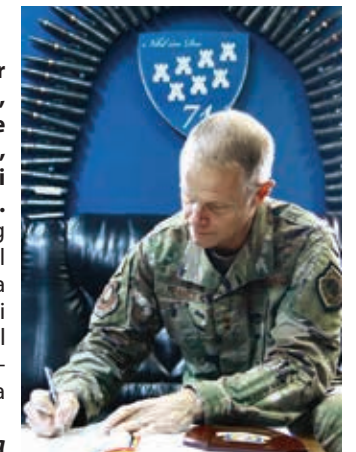
Baza 71 Aeriană a primit oaspeți

La sfârșitul lunii septembrie, generalul-maior Derek C. France (Commander of Third Air Force, Ramstein Air Base) alături de CMSgt Stephanie Cates au fost prezenți la sediul Baza 71 Aeriană, unde au fost întâmpinați de comandantul bazei general de flotilă aeriană Cătălin-Eugen Micloș.

În cadrul vizitei s-a efectuat un scurt briefing de prezentare a marii unități și a misiunilor din cadrul unității. Activitatea a avut scopul de a consolida relațiile diplomatice și culturale dintre partenerii americani și militarii români, dar și parteneriatul strategic dintre cele două țări, vizita fiind semnificativă atât pentru relația bilaterală dintre România și SUA, cât și pentru Alianța Nord-Atlantică.

Text și foto: Andreea Onița

Vizita delegației EUROCONTROL

Generalul-maior Karsten Stoye a primit o plachetă cu însemnul Statului Major al Forțelor Aeriene, din partea generalului de flotilă aeriană Leonard-Gabriel Baraboi

În data de 23 august 2023, la sediul Statului Major al Forțelor Aeriene a avut loc vizita delegației EUROCONTROL condusă de general-maior Karsten Stoye, șeful Civil-Military Cooperation.

Activitatea s-a desfășurat în prezența locțiitorului șefului Statului Major al Forțelor Aeriene, general de flotilă aeriană

Leonard-Gabriel Baraboi și a comandantului Comandamentului Forțelor Întrunite (CFI), general de flotilă aeriană Valerică Vrăjescu.

Vizita contribuie la dezvoltarea și consolidarea relațiilor dintre Forțele Aeriene Române și structura de cooperare civil-militară din cadrul EUROCONTROL și reprezintă o oportunitate pentru prezentarea modului de

executare a coordonării civil-militare în regiunea de informare a zborurilor București, precum și de gestionare a activităților Cross-Border. Această colaborare aduce expertiza distinctă a ambelor părți, maximizând resursele disponibile și îmbunătățind răspunsul rapid și eficient în diferite situații.

Sursa: BIRP SMFA

Cu ochii pe cer

Grupul 1 Cercetare și Supraveghere prin Radiolocație și Avertizare Timpurie „General Neculai Iordache” a împlinit, în data de 22 iulie, 65 de ani de la înființare, iar în semn de apreciere a profesionalismului și a rezultatelor obținute de personalul unității, președintele Klaus Iohannis a conferit Ordinul „Virtutea Aeronautică” în grad de Cavaler, cu însemn de pace, pentru militari, Drapelului de Luptă al acestei unități emblematice de radiolocație.

Ceremonia a avut loc vineri, 21 iulie, iar cu acest prilej, generalul de flotilă aeriană Leonard Baraboi, locțiitor al șefului Statului Major al Forțelor Aeriene a conferit distincții militare unor militari din cadrul acestei unități de radiolocație.

Îi felicităm pe colegii radiolocatoriști care se ocupă de cercetarea și supravegherea spațiului aerian al României și cu ocazia Zilei Armei Radiolocație, care se sărbătorește în fiecare an la data de 25 iulie. Felicitări și La mulți ani!

Sursa: Biroul presă MAPN

Foto: Avram Remus, Bogdan Pantilimon

Locțiitorul șefului SMFA, generalul de flotilă aeriană Leonard Baraboi a oferit distincții militare

ZIUA PORȚILOR DESCHISE LA BRIGADA 76 CERCETARE, SUPRAVEGHERE ȘI RECUNOAȘTERE „DACIA”

În data de 25 iulie 2023, la împlinirea a 25 de ani de la intrarea în exploatare a radarului de descoperire de distanțe mari FPS-117, la sediul Brigăzii 76 Cercetare, Supraveghere și Recunoaștere „DACIA” a avut loc o ceremonie la care au participat șeful Statului Major al Forțelor Aeriene, general-locotenent Viorel Pană și un reprezentant al companiei Lockheed Martin, domnul Daniel Bedoya. Au fost oferite plachete aniversare personalului care a contribuit la succesul programului FPS-117 în Forțele Aeriene.

Cu ocazia Zilei Radiolocației, șeful Corpului de Control și Inspecție a decorat Drapelul de Luptă al brigăzii în semn de apreciere pentru profesionalismul demonstrat, iar șeful Statului Major al Forțelor Aeriene a oferit distincții unor militari din cadrul brigăzii.

Text: Ruxandra Boca, foto: Costin Stoica

SIMPOZIONUL ȘEFILOR FORȚELOR AERIENE DIN NATO

RAMSTEIN, Germania - În zilele de 27 și 28 septembrie, generalul James Hecker, comandantul Comandamentului Aerian Aliat, a găzduit lideri de rang înalt ai Forțelor Aeriene ale NATO pentru al doilea Simpozion al Șefilor Forțelor Aeriene din NATO din anul 2023.

Reprezentanții din 30 de națiuni aliate și trei națiuni partenere, alături de autoritățile de comandă aliate, s-au reunit pentru a purta discuții legate de puterea aeriană și spațială, întărirea relațiilor și îmbunătățirea comunicațiilor între aliați.

„Suntem profund convinși că acest eveniment rămâne forumul ideal pentru a facilita discuții sincere, deschise și fructuoase în aceste vremuri incerte”, a spus generalul Hecker.

„Acest al doilea simpozion din 2023 se concentrează pe operaționalizarea integrării între organizațiile și forțele noastre. Prin cooperare inovatoare, ne integrăm tacticile, tehnicile și procedurile, ne împărtășim informațiile, schimbăm date și îmbunătățim înțelegerea comună a nevoilor și provocărilor noastre de capacitate. Toate acestea ne apropie și mai mult de obiectivul de a opera integrat prin design”, a adăugat el.

Subiectele discutate s-au concentrat pe angajarea Agile Combat și modul în care Ucraina își motivează militarii pentru a obține succesul pe câmpul de luptă. În plus, experții în domeniu ai AIRCOM au informat despre apărarea integrată aeriană și antirachetă, planurile strategice de apărare antirachetă balistică și alte teme, de la exerciții până la pregătire.

Acesta este un forum semestrial găzduit de AIRCOM pentru a discuta problemele comune în domeniul aerian și beneficiile puterii aeriene. Reprezentanții AIRCOM au abordat perspectivele strategice și au oferit actualizări operaționale privind îndeplinirea misiunilor lor, integrarea sarcinilor emergente și răspunsul la mediul de securitate în schimbare.

Sursa: Allied Air Command Public Affairs Office

Foto: adj. Arnaud Chamberlin

Evoluția amenințărilor aeriene și organizarea apărării antiaeriene în România Simpozion pe teme de actualitate

Într-un context internațional marcat de evoluții tehnologice rapide și amenințări aeriene tot mai complexe, un simpozion de înaltă importanță s-a desfășurat în România pentru a discuta implicațiile acestor schimbări asupra organizării apărării antiaeriene din țară. Evenimentul, moderat de generalul-locotenent Corneliu Postu, a reunit experți și reprezentanți din cadrul armatei române și ai altor structuri militare, precum și invitați specializați în domeniul Forțelor Aeriene. Simpozionul, care a durat trei ore, a abordat o serie de teme de importanță strategică, inclusiv analiza evoluției amenințărilor aeriene și impactul tehnologiilor de vârf asupra sistemelor de apărare antiaeriană. De asemenea, s-au discutat implicațiile evoluției amenințărilor aeriene asupra organizației apărării antiaeriene la nivel național și în contextul alianței NATO.

Evenimentul a început cu un discurs introductiv de deschidere din partea generalului-locotenent Corneliu Postu, care a subliniat importanța artileriei și rachetelor sol-aer în istoria militară a României și în contextul actual al securității internaționale. De asemenea, s-a evidențiat necesitatea pregătirii continue a forțelor de apărare antiaeriană pentru a face față noilor amenințări aeriene.

Primul prezentator al simpozionului, domnul Sorin Turturică, a prezentat aspecte din istoria artileriei și rachetelor antiaeriene, evidențiind evoluția acestor arme în contextul schimbărilor tehnologice și a amenințărilor aeriene din ultimele decenii. Generalul-maior Dan Cavaleru a discutat despre tendințele privind evoluția amenințărilor aeriene. Acesta a subliniat importanța adaptării capacităților de apărare antiaeriană la noile tehnologii și la schimbările în dinamica amenințărilor aeriene. S-a accentuat, de asemenea, necesitatea cooperării la nivel NATO pentru asigurarea unei apărări antiaeriene eficiente. Colonelul Bogdan Istrate a abordat subiectul reconfigurării structurilor tactice pentru apărarea antiaeriană cu bază la sol, evidențiind necesitatea adaptării la noile cerințe și amenințări. Despre implicațiile evoluției amenințărilor aeriene asupra organizației apărării

antiaeriene în România a vorbit colonelul Viorel Bitan. Acesta a scos în evidență importanța dezvoltării capacităților de apărare antiaeriană pentru securitatea națională.

„Este importantă ideea de a organiza un astfel de simpozion având în vedere lecțiile identificate până în acest moment din războiul ce se desfășoară la granițele României, iar apărarea aeriană cu bază la sol are un rol deosebit de important. Este un moment în care noi încercăm să adunăm idei pentru a definitiva concepția apărării aeriene integrate și pentru a trage câteva concluzii despre ceea ce avem de îmbunătățit în viitor. Importanța simpozionului va fi cântărită de participanți și sunt nerăbdător să primesc feedback în urma dezbaterii”, ne-a declarat gazda evenimentului, generalul-locotenent Corneliu Postu.

Simpozionul a reprezentat o oportunitate deosebită pentru specialiștii și decidenții din domeniul apărării antiaeriene de a discuta și dezbate aspecte vitale pentru securitatea națională și internațională. De asemenea, evenimentul a evidențiat importanța pregătirii continue și a cooperării la nivel internațional pentru a face față amenințărilor aeriene tot mai complexe.

Text: Maria Ioniță, foto: Adrian Sultănoiu

Curs de instruire în domeniul Apărării Aeriene și Antirachete Integrate

La sfârșitul lunii iunie 2023, la sediul Centrului 85 Comunicații și Informatică, București, ofițeri și subofițeri de apărare antiaeriană din Forțele Aeriene și Forțele Terestre Române au participat la cursul de instruire în domeniul Apărării Aeriene și Antirachete Integrate (Integrated Air and Missile Defense - IAMD).

Activitatea de instruire aflată la a doua iterație în România, a fost organizată de Statul Major al Forțelor Aeriene și a beneficiat de sprijinul instructorilor de specialitate din Germania, Țările de Jos și SUA, membri ai două instituții de prestigiu: Centrul de competență pentru apărarea antiaeriană și antirachetă cu baza la sol (CC SBAMD), Ramstein, Germania și ai Combat Training School, Einsiedlerhof, Germania.

CC SBAMD - Centrul de competență pentru apărarea antiaeriană și antirachetă cu baza la sol este un proiect realizat în urma cooperării binaționale dintre Țările de Jos și Germania, și are misiunea de a oferi expertiză în domeniul apărării antiaeriene și antibalistice, atât la nivel tactic, cât și operațional, precum și instruire avansată în domeniul

planificării acțiunilor militare. Cadre militare, care operează pe sistemele de apărare antiaeriene de tip PATRIOT și HAWK, din dotarea Forțelor Aeriene Române, sau pe sistemele de artilerie antiaeriene blindate GEPARD și OERLIKON din dotarea Forțelor Terestre Române, au beneficiat de instruire la standarde NATO.

În cadrul cursului s-au abordat și detaliat subiecte de actualitate, precum necesitatea integrării capabilităților și suprapunerii acțiunilor militare în vederea apărării antiaeriene și antibalistice a teritoriului țărilor membre NATO, procesul de planificare al operațiilor militare conform procedurilor NATO, dar și o analiză comprehensivă a conflictului din Ucraina.

Instruirea specialiștilor din acest domeniu reprezintă o prioritate pentru Forțele Aeriene Române, asigurându-se că personalul militar își menține și îmbunătățește constant pregătirea pentru a fi oricând în măsură să contracareze eventualele amenințări.

Text: Laura Istrate, foto: Bogdan Pantilimon

Convocarea maiștrilor militari și subofițerilor de comandă din Forțele Aeriene Române

Activitatea a decurs normal, plină de profesionalism și, pentru că suntem o echipă într-o continuă schimbare, ideile tinerilor colegi au fost privite cu deschiderea necesară și totodată au condus la discuții constructive astfel încât obiectivul final a fost atins. Am fost mai mult decât onorați de participarea la cel mai important eveniment profesional anual al maiștrilor militari și subofițerilor de comandă din Forțele Aeriene Române a reprezentanților din cadrul Comandamentului Forțelor Întrunite, Statului Major al Forțelor Terestre, Statului Major al Forțelor Navale și Trustului de Presă al Ministerului Apărării Naționale, reluând astfel buna tradiție a schimbului de idei, identificarea unor soluții generale și modalitatea înlăturării unor posibile bariere.

Totodată, pentru contribuția adusă instituției maistrului militar/

subofițerului de comandă, la această activitate au fost invitați câțiva maiștri militari și subofițeri de comandă din Forțele Aeriene, acum rezerviști, pentru a primi gândurile bune și aprecierile actualei echipe.

Subofițerul de comandă al Centrului 70 Geniu, plutonierul adjutant principal Teodorin Mustață, pentru dăruirea față de personalul din aria de responsabilitate, în numele șefului Statului Major al Forțelor Aeriene, a fost recompensat cu Diploma de excelență și titlul de Subofițerul de comandă al anului 2023 din cadrul Forțelor Aeriene Române. Pentru modul ireproșabil în organizarea acestei activități, mulțumirile noastre se îndreaptă spre echipa de comandă a Bazei 95 Aeriană, „Erou Căpitan Aviator Alexandru Șerbănescu”.

Sursa: BIRP SMFA

Ceremonie la Centrul 70 Geniu

Șeful SMFA, generalul-locotenent Viorel Pană la ceremonia de predare-primire a comenzii

În data de 11 iulie 2023, la sediul Centrului 70 Geniu „General-maior Gheorghe Teodorescu”, șeful Statului Major al Forțelor Aeriene, general-locotenent Viorel Pană a participat la ceremonia de predare-primire a comenzii și a Drapelului de Luptă al unității, adresând sincere felicitări noului comandant, locotenent-colonel Mihai Răsboi, al singurei structuri de geniu de nivel regiment din cadrul Forțelor Aeriene.

Locotenent-colonelul Mihai Răsboi face parte din marea familie a unității din anul 2014, încadrând funcțiile de șef de stat major și comandant al Batalionului 1 Geniu, iar în perioada decembrie 2020 - iunie 2023 a încadrat funcția de șef de stat major al centrului. Acesta și-a luat angajamentul de a conduce cu simț de răspundere și dăruire structura încredințată, bazându-se atât pe experiența proprie dobândită în arta conducerii și în îndeplinirea misiunilor de sprijin de geniu ordonate, cât și pe profesionalismul și loialitatea personalului subordonat.

La activitate au participat reprezentanți ai Statului Major al Forțelor Aeriene, personalul Centrului 70 Geniu „General-maior Gheorghe Teodorescu” și invitați din unitățile și marile unități ale Statului Major al Forțelor Aeriene.

Sursa: BIRP SMFA

Intrarea în serviciul Bazei 90 Transport Aerian a unei aeronave C-130H2 Hercules

O aeronavă militară de transport de tip C-130H2 Hercules a intrat, cu titlu gratuit, în serviciul Forțelor Aeriene Române prin Programul Excess Defense Articles, care permite SUA să transfere excesul de echipament militar către țările prietene și aliate cu costuri reduse sau fără costuri.

Donarea avionului C-130H2 Hercules către Forțele Aeriene Române este o dovadă a cooperării puternice și de durată în materie de securitate dintre România și SUA și a angajamentului comun față de stabilitatea și securitatea regională. De asemenea, acest fapt demonstrează că SUA apreciază România drept partener strategic și aliat-cheie în NATO și sprijină eforturile țării noastre de a-și moderniza capacitățile de apărare. Livrarea aeronavei C-130H2 Hercules s-a realizat în data de 15 septembrie, iar în perioada 17 - 29 septembrie echipa mobilă de antrenament americană (U.S. Mobile Training Team) a desfășurat antrenamente în Baza 90 Transport Aerian împreună cu echipajul românesc,

pentru familiarizarea acestuia cu noile echipamente de la bordul aeronavei.

Până la finalul anului 2023, România va mai primi încă o aeronavă tip C-130H2, în cadrul Programului Excess Defense Articles. Baza 90 mai are în dotare patru aeronave de transport C-130B și două aeronave C-130H (ultima primită în anul 2021). C-130H Hercules este o aeronavă de transport versatilă și fiabilă, care poate îndeplini o varietate de misiuni cum ar fi transportul aerian, evacuare medicală, asistență umanitară și ajutor în caz de dezastru. Aeronava va spori

capacitățile de transport aerian ale României și interoperabilitatea cu aliații NATO, în special pe flancul estic al Alianței.

„Programul C-130H Hercules are o importanță capitală atât pentru Forțele Aeriene Române, cât și pentru Forțele Armate ale României, în integralitate. Avionul C-130H Hercules are o istorie bogată, perfecționată prin misiuni de transport începând cu anul 1996, când modelele C-130B au fost integrate în flota de transport. Cu o experiență vastă de zbor de 19 ani în Afganistan, începând de la Operațiunea Enduring Freedom și extinzându-se în continuare în

misiuni în Irak, Mali, Balcani, precum și în diferite zboruri naționale și internaționale, Escadrila 901 a Forțelor Aeriene a demonstrat fără îndoială curajul, eficacitatea și contribuția sa neprețuită în misiuni. Introducerea modelor H, provenite din inventarul SUA, sporește capacitatea de transport a Forțelor Aeriene Române și duce la creșterea capacității de răspuns, caracteristici specifice unei forțe aeriene moderne”, a spus comandorul Emil Tecuceanu, comandantul Bazei 90 Transport Aerian.

Sursa: Baza 90 Transport Aerian

Misiuni umanitare ale Forțelor Aeriene Române

Sursa: MAPN, SMFA, Baza 90 Transport Aerian
Foto: MAPN, SMFA, ISU

Misiune de zbor! Stingere incendii - Grecia

În data de **19.07.2023**, o aeronavă C-130 Hercules, aparținând Bazei 90 Transport Aerian comandor aviator „Gheorghe Bănciulescu”, a executat o misiune de transport aerian - destinația fiind aeroportul militar Elefsis Grecia, având la bord 30 de specialiști din componența modulului de intervenție de stins incendii de pădure /IGSU.

Ministrul apărării naționale, Angel Tîlvăr, a aprobat efectuarea unor misiuni de transport și în data de **4 august** cu o aeronavă C-130 Hercules și cu o aeronavă C-27 J Spartan din dotarea Forțelor Aeriene Române. La bordul aeronavelor militare s-au aflat 90 de pompieri din cadrul Inspectoratului General pentru Situații de Urgență care i-au schimbat pe colegii lor din modulul de intervenție specializat în stingerea incendiilor de pădure dislocat deja de țara noastră în Republica Elenă.

Solicitarea de executare a misiunii a fost făcută de Departamentul pentru Situații de Urgență, în baza hotărârii Comitetului Național pentru Situații de Urgență. Specialiștii din cadrul IGSU au acționat în Grecia ca răspuns la solicitarea de sprijin transmisă de autoritățile elene prin

portalul informațional dedicat CECIS (Common Emergency Communication and Information System) al Mecanismului de protecție civilă al UE, ca urmare a situației create de extinderea incendiilor de pădure.

Mecanismul de protecție civilă al Uniunii Europene coordonează răspunsul la dezastrele naturale și provocate de om la nivelul UE, permițând acordarea asistenței coordonate, eficace și rapide în sprijinul populațiilor afectate. Acesta include o capacitate europeană de răspuns în situații de urgență, pe baza alocării voluntare în comun a resurselor alocate în prealabil de statele membre în vederea desfășurării imediate în interiorul sau în afara UE.

Gata pentru Misiune! Gata pentru Decolare!

O aeronavă C-130 Hercules a Forțelor Aeriene Române a decolat sâmbătă, **16 septembrie**, de pe Baza 90 Transport Aerian „Comandor aviator Gheorghe Bănciulescu”, cu destinația Benghazi, Libia, pentru a transporta prima tranșă din ajutoarele pe care România le trimite ca asistență internațională cu titlu gratuit către această țară, afectată de inundații catastrofale.

Forțele Aeriene au planificat realizarea a șase curse pe această rută, în care vor fi transportate în total 55 de tone de bunuri, constând în produse alimentare și articole pentru adăpostire.

Începând cu data de 26.09.2023 și până la finalizare, aeronavele militare C-130 Hercules, C-27 J Spartan și AN-26 din Baza 90 Transport Aerian „Comandor aviator Gheorghe Bănciulescu”, au continuat să asigure transportul aerian al ajutoarelor umanitare pe ruta București - Benghazi, Libia.

Zborurile se execută prin Mecanismul de Protecție Civilă al Uniunii Europene, la solicitarea Departamentului pentru Situații de Urgență, în baza Hotărârii Comitetului Național pentru Situații de urgență nr. 32 din 2023.

„Aripi ale Speranței: Misiuni de Salvare medicală executate de aeronava C-27J Spartan”

Într-o lume în care evenimentele tragice pot lovi oricând, eroii noștri dau speranță prin fapte de curaj și umanitate.

Pe **22 iulie** o aeronava C-27J Spartan a plecat spre Germania, iar viața pacientului ce prezenta arsuri pe aproximativ 45% din suprafața corporală a depins de această misiune. O echipă medicală de excepție, compusă din specialiști ai Spitalului Clinic de Urgență din București, a fost alături de pacient pe tot parcursul zborului, acordându-i îngrijiri de calitate, dar și speranță.

Această misiune salvatoare a fost inițiată la cererea Departamentului pentru Situații de Urgență, și s-a desfășurat cu o coordonare precisă și profesionalism desăvârșit. Cu sufletul la gură, ne-am unit în așteptare, știind că această misiune reprezintă șansa de a schimba destinul unui om.

Nu a fost singura dată când România a dat dovadă de solidaritate și compasiune. În noaptea de **27 august**, aeronava C-27J Spartan a

Forțelor Aeriene Române au fost din nou pusă în slujba vieții, transportând pacienți grav răniți în explozia de la Crevedia. Oameni curajoși, medici și personal medical din cadrul SMURD și al Bazei 90 Transport Aerian, au fost eroii tăcuți ai acelei nopți.

Pe **5 septembrie**, o nouă misiune umanitară a prins viață. Din Otopeni spre Lubeck, Germania, o altă șansă la viață a fost oferită unui pacient cu arsuri, transferat de la Spitalul Clinic de Urgență „Bagdasar-Arsenie” din București la Spitalul Universitar. Echipa medicală din acest caz, specialiști ai Spitalului Clinic de Urgență Floreasca din Capitală, au continuat tradiția de profesionalism și compasiune.

Aceste misiuni umanitare ne amintesc că în momentele de suferință, suntem cu toții conectați printr-un lanț de solidaritate. Eroii noștri, atât cei de la bordul aeronavelor, cât și cei din spitale, fac ca speranța să prindă aripi și să zboare spre cei care au nevoie de ea cel mai mult.

Brigada 1 Rachete Sol-Aer „General Nicolae Dăscălescu”

50

de ani
de la înființare

Unitate de elită a Forțelor Aeriene, Brigada 1 Rachete Sol-Aer „General Nicolae Dăscălescu” a împlinit la, 1 august, 50 de ani de la înființare.

Prima mare unitate de rachete antiaeriene a Armatei României, denumită inițial Brigada 1 Rachete Antiaeriene, a luat naștere în anul 1973 prin contopirea Regimentelor 18 și 19 Rachete Antiaeriene, ca parte integrantă a Comandamentului Apărării Antiaeriene a Teritoriului. Numele primului comandant al regimentului de apărare împotriva aeronavelor a fost ales, în anul 1995, ca denumire onorifică a marii unități, generalul Nicolae Dăscălescu, supranumit „generalul soldat”, remarcându-se atât prin actele de vitejie, cât și prin grija avută față de soldați. În anul 1995, marea unitate s-a transformat în Brigada 1 Rachete Antiaeriene Mixtă, odată cu luarea în subordine a

divizioanelor de rachete antiaeriene și a unui divizion tehnic Neva, iar trei ani mai târziu, subunitățile echipate cu rachete „Neva” au ieșit din subordinea brigăzii, ceea ce a dus la schimbarea denumirii în Brigada 1 Rachete Antiaeriene.

Actuala denumire, cea de Brigada 1 Rachete Sol-Aer, a fost stabilită la 1 septembrie 2001. Prima dotare cu sisteme de rachete de proveniență occidentală a avut loc în anul 2006, prin înființarea Batalionului HAWK. La finele anului 2012 batalionul a executat primele trageri de luptă reale cu acest tip de rachete, evenimentul fiind o premieră pentru Forțele Armate Române. Începând cu anul 2012, Brigada 1 Rachete Sol-Aer execută Serviciul de Luptă Poliție Aeriană sub comandă națională, în cadrul Forțelor Aeriene.

Cei 50 de ani de la înființare au fost marcați printr-o ceremonie desfășurată în cazarma marii unități. Cu acest prilej, în semn de apreciere

pentru serviciile militare importante aduse României, Drapelul de Luptă al marii unități a fost decorat, prin decret prezidențial, cu Ordinul „Virtutea Militară” în grad de Ofițer cu însemn de pace, pentru militari.

Prezent la activitate, ministrul apărării naționale, Angel Tîlvăr, le-a mulțumit tuturor militarilor care și-au împlinit, în aceste cinci decenii, destinul profesional cu Brigada 1 Rachete Sol-Aer și a declarat că este extrem de încântat de faptul că mulți dintre rezerviști au fost prezenți la ceremonie pentru a se bucura, împreună cu mai tinerii lor camarazi, de această sărbătoare. De asemenea, Angel Tîlvăr și-a exprimat aprecierea pentru profesionalismul cu care rachetiștii Brigăzii 1 RSA își fac datoria și pentru liniștea pe care, alături de ceilalți militari, o asigură românii în contextul uneia dintre cele mai complicate situații geopolitice din Europa, de după cel de-al Doilea Război

Aniversarea a fost celebrată printr-o ceremonie militară la care au fost prezenți ministrul apărării naționale, domnul Angel Tîlvăr, șeful Statului Major al Apărării, general Daniel Petrescu, ofițeri superiori din cadrul tuturor categoriilor de forțe ale Armatei României, cadre militare active, în rezervă și în retragere și personal civil

Mondial - războiul declanșat de Federația Rusă în Ucraina.

„Acest război a transformat o parte a Mării Negre într-o zonă de conflict. Rachetele lansate de navele de luptă rusești lovesc orașe și elemente de infrastructură civilă în Ucraina, ucigând oameni nevinovați și punând în pericol milioane de cetățeni ucraineni. Am văzut recent că aceste lovituri vizează și obiective aflate foarte aproape de România, iar dumneavoastră, ca rachetiști antiaerieni, înțelegeți foarte bine natura acestor riscuri”, a spus ministrul apărării naționale, apreciind, totodată, că: „țara noastră este parte a celei mai puternice alianțe politico-militare din lume, iar acest statut ne oferă cele mai importante garanții de securitate din întreaga noastră istorie. Dar experiența dramatică a Ucrainei ne arată și că apărarea începe de acasă”.

Șeful Statului Major al Apărării, generalul Daniel Petrescu a transmis militarilor că marea

unitate de rachete sol-aer reprezintă o capacitate operațională esențială în arhitectura defensivă națională. „Țin să transmit întreaga considerație a camarazilor din Armata României față de militarii brigăzii care, de-a lungul celor cinci decenii, și-au îndeplinit sarcinile de serviciu în condiții dificile de muncă, în dispozitive de luptă izolate. Cu toții apreciem abnegația profesională și sacrificiul de natură personală al celor care, de-a lungul celor cinci decenii, au participat la aplicații solicitante, în principal în poligonul Capu Midia. După seriile de antrenamente și exerciții la rece și la cald, bucuria izbânzii din «țintă prinsă» s-a transformat, de fiecare dată, în sursa de energie necesară reluării pregătirii asidue pentru următoarele lansări de rachete”, a spus șeful Apărării.

„Brigada 1 RSA este singura mare unitate de armă din Armata României și are ca misiune în prezent să asigure spațiul aerian al Capitalei și la nevoie cu forțele și mijloacele din organică să

îndeplinească orice misiune de apărare aeriană cu baza la sol pentru apărarea obiectivelor de infrastructură sau a forțelor terestre. În prezent, Brigada 1 RSA desfășoară misiuni reale pentru apărarea unor obiective de pe teritoriu, executând Serviciul de Luptă Poliție Aeriană, astfel încât, toate obiectivele pe care le are Armata României să fie în siguranță în contextul războiului care se desfășoară aproape de granițele noastre. În prezent, Brigada 1 RSA este dotată cu un sistem antiaerian de producție vestică, un sistem modern, denumit HAWK și cu acest sistem am reușit să operaționalizăm structuri, și astfel să punem la dispoziția aliaților structuri antiaeriene dislocabile, îndeplinind angajamentele asumate de România”, a ținut să sublinieze colonelul Bogdan Istrate, comandantul Brigăzii 1 RSA.

**Text: Ioana-Cristina Teișanu
Foto: Adrian Sultănoiu**

Educația este pașaportul pentru viitor

– Care sunt etapele principale ale cursului militar și carierei profesionale ale dumneavoastră domnule comandor Corneliu Mititelu?

– 37 de ani ca ofițer al Armatei României. Am pășit cu pași timizi dar siguri în anul 1979 pe porțile Liceului Militar „Ștefan cel Mare” atunci, acum Colegiul Național Militar „Ștefan cel Mare” din Câmpulung Moldovenesc, luând contact cu sistemul militar și cu rigorile acestuia. Pot spune că cei patru ani de liceu au fost anii care m-au format ca militar, chiar dacă la o vârstă fragedă.

În anul 1983 am fost admis la Școala Militară de Ofițeri de Aviație, „Aurel Vlaicu” Boboc, unde timp de trei ani mi-am desăvârșit formarea ca militar și ofițer nenavigant în specializările navigator punct comandă și ofițer de stat major. La absolvirea școlii în anul 1986 am fost repartizat în municipiul Mediaș, județul Sibiu la Școala Militară de Maiștri Militari de Aviație, „Traian Vuia”, pe funcția de comandant de pluton.

În anul 1999 am absolvit Facultatea de Științe din cadrul Universității „Lucian Blaga” specializarea psihopedagogie. Am absolvit diverse cursuri de carieră și nivel în domeniile științelor educației, educației fizice, conducerii instituțiilor de învățământ.

În decursul anilor am ocupat diverse funcții cum ar fi, ofițer cu educația fizică, ofițer în statul major, instructor, instructor-șef, ofițer în biroul învățământ, comandant batalion elevi, șef secție învățământ, locțiitorul comandantului și în prezent împuternicit comandantul școlii. Îndeplinind în cariera mea funcții în marea majoritate a sectoarelor de activitate din școală, am acumulat experiență an de an, astăzi fiind

capabil oricând să îndeplinesc cu succes o funcție în comanda acestei prestigioase instituții de învățământ a Forțelor Aeriene, Școala Militară de Maiștri Militari și Subofițeri a Forțelor Aeriene „Traian Vuia”, lucru pe care l-am realizat în anii 2017 și în 2023.

Mi-am dedicat întreaga carieră formării profesionale și educației generațiilor de tineri care pășesc cu încredere și curaj pe porțile școlii și care așteaptă zi de zi, de la noi, corpul de cadre didactice militare și civile, să le călăuzim pașii până vor deveni cadre militare bine pregătite ce vor demonstra în unitățile militare în care vor fi repartizați că s-au format, instruit și educat într-o instituție importantă a învățământului național și militar.

– De ce ați ales să urmați o carieră militară și care sunt motivele dumneavoastră principale pentru această alegere?

– Am ales cariera militară deoarece am avut în permanență crezul că în Armata României își desfășoară activitatea oameni de caracter, cu o ținută morală diferită a oamenilor de rând, cu o apartenență puternică la organizația în care lucrează. Mi-a plăcut să lucrez cu oamenii și înconjurat de oameni, mi-a plăcut să lucrez în echipă și pentru echipă, sunt fascinat de modul în care colegii mei știu să strângă rândurile atunci când organizația are nevoie de ei. De aceea, mi-am ales cariera militară, pe acest drum am simțit că voi avea cele mai multe satisfacții în munca depusă.

– Care au fost principalele dumneavoastră realizări și satisfacții pe parcursul carierei militare?

– Satisfacții în decursul carierei mele au fost multe, dar cele mai mari satisfacții pe plan profesional, le am și le-am avut acum când comand întregul personal al școlii și atunci când am comandat batalionul de elevi și am simțit cu fiecare promoție care a absolvit, în acea perioadă, că mi-am pus amprenta în formarea acestor tineri pentru cariera militară. Acest fapt a fost demonstrat ulterior, cu ocazia întâlnirilor cu ei în diferite ocazii prin modul în care și-au manifestat bucuria revederii.

– Ce aspirații sau preocupări aveți în copilărie în ceea ce privește cariera?

– În copilărie mi-ar fi plăcut să devin medic. Spre acest domeniu am fost orientat și în liceul militar, dar fiind captivat de aviație am ales până la urmă această frumoasă și tentantă armă și așa am devenit ofițer de aviație nenavigant.

– Cum vedeți evoluția și modernizarea învățământului militar românesc având în vedere schimbările tehnologice și modernizarea tehnicii militare?

– Învățământul militar românesc este în continuă dezvoltare și modernizare fiind

permanent conectat la rigorile și legislația națională și europeană în domeniu. În viitor, învățământul militar va rămâne integrat în învățământul național de stat, dar cu modificări la nivelul conținuturilor programelor de studii, generate de transformările tehnologice și achiziția de tehnică militară modernă. Consider că în viitor pregătirea elevilor, studenților și cursanților în instituțiile militare de învățământ va fi standardizată pentru fiecare nivel de studii prin scrierea, aprobarea și validarea unor standarde de pregătire profesională specifice armelor și specialităților militare.

– Cum ați observat evoluția și diferențele dintre generațiile de elevi pe parcursul carierei dumneavoastră, comparând generațiile de la debutul carierei cu cele din prezent?

– Din anul 1986 și până în prezent am contribuit la educarea și formarea profesională a majorității generațiilor de elevi care au absolvit școala. Făcând o comparație între generațiile formate la debutul carierei mele și generațiile de astăzi pot afirma că generațiile din urmă cu 30 – 35 de ani se remarcă prin maturitate în desfășurarea activităților din școală, era mai bine dezvoltat spiritul de inițiativă, clasele, grupele din care făceau parte erau mai unite, rezultatele acestor grupuri erau datorate uneori și de ajutorul acordat celor cu rezultate mai slabe în diverse domenii. Generațiile de astăzi, datorită exploziei informaționale, sunt mai bine informați, dar aspirațiile sunt generate de anumite conjuncturi favorabile. Acceptă foarte ușor schimbările tehnologice, caută de cele mai multe ori calea cea mai ușoară pentru realizarea unei activități, se instalează foarte ușor superficialitatea și de cele mai multe ori rutina zilnică. Aceasta se datorează și din lipsa inițiativei pentru a organiza activități care să îi scoată uneori din aceste stări de amorțeală.

– Pentru ce motive considerați că un tânăr ar trebui să aleagă să urmeze Școala Militară de Maiștri Militari și Subofițeri a Forțelor Aeriene „Traian Vuia”?

– Un tânăr ar trebui să opteze pentru Școala Militară de Maiștri Militari și Subofițeri a Forțelor Aeriene „Traian Vuia” din mai multe motive. În primul rând armele Forțelor Aeriene sunt arme de elită în cadrul Armatei României. În al doilea rând meseria de maistru militar sau subofițer asigură menținerea în stare de operativitate a tehnicii din dotare. Și în al treilea rând după absolvirea școlii maistrul militar sau subofițerul este repartizat pe o funcție, pentru activitatea prestată primește salariu, normă de hrană, echipament, o sumă de bani pentru deplasarea la serviciu sau la familie, iar dacă nu are locuință în garnizoana în care se află unitatea, poate locui în chirie și primește contravaloarea acesteia în cuantum de 50% din solda lunară. În altă

ordine de idei cariera militară îți oferă satisfacții speciale pe care alte meserii poate nu le oferă. Este adevărat că se lucrează într-un mediu rigid, tot timpul într-un program strict, dar proiectarea, planificarea, organizarea și desfășurarea activităților cu succes oferă satisfacții majore.

Cariera militară oferă tinerilor importanță, stabilitate, siguranța locului de muncă, o anumită independență financiară, posibilitatea întemeierii unei familii.

– Ce sfaturi și îndrumări aveți pentru tinerii care urmează să intre în Școala Militară de Maiștri Militari și Subofițeri a Forțelor Aeriene „Traian Vuia”?

– Să fie mândri că se pregătesc pentru a intra în marea familie a Forțelor Aeriene, să-și continue pregătirea în domeniul tehnic, să fie conștienți de importanța lor în unitățile în care sunt repartizați, să dovedească maturitate în tot ceea ce fac, atitudinea lor să fie proactivă tot timpul să descopere și să găsească cele mai bune soluții pentru a rezolva orice problemă care apare în activitatea zilnică, să fie corecți, buni cetățeni, să promoveze și să facă cinste școlii care i-a format.

Pentru viitoarele generații îi sfătuiesc să se gândească foarte bine, pentru că au ales această frumoasă meserie și vor trebui să se pregătească continuu pentru a o practica cu succes, iar satisfacțiile vor fi cele așteptate.

– Cum considerați că personalul școlii ar trebui să se mențină în pas cu schimbările rapide din diverse domenii, inclusiv din punct de vedere legislativ și acțional?

– Personalul școlii este necesar să se pregătească continuu, deoarece în majoritatea domeniilor de activitate schimbările sunt majore și se derulează cu rapiditate, atât din punct de vedere legislativ, dar și din punct de vedere acțional. Îmi doresc să nu uite niciodată că misiunea noastră de bază este să educăm și să formăm profesional acești tineri pentru a deveni personal tehnic cu o bază teoretică și practică solidă, care le va permite să exploateze tehnica militară din dotare.

Elevii să obțină rezultate bune și foarte bune în pregătire, să participe în număr cât mai mare la activitățile organizate de către școală și ori de câte ori au ocazia să promoveze instituția militară de învățământ care i-a educat și format profesional.

– Ce planuri și obiective aveți pentru viitor în ceea ce privește dezvoltarea Școlii Militare de Maiștri Militari și Subofițeri a Forțelor Aeriene „Traian Vuia”?

– Pentru viitor îmi doresc ca împreună cu ceilalți colaboratori ai mei din comanda școlii să încheiăm colectivul de cadre militare și personal civil, să atragem pentru a încadra funcțiile din statul de organizare personal militar și civil foarte bine pregătit, cu experiență în domeniul funcției.

Ca priorități imediate sunt finalizarea concursului de admitere și ocuparea cifrei de școlarizare aprobată, pregătirea noului an școlar 2023 – 2024 și pregătirea și desfășurarea mobilităților din cadrul celor două proiecte ERASMUS PLUS pentru care am primit acreditare.

În încheiere doresc să le transmit colegilor mei că îi respect pentru munca onorabilă pe care o desfășoară zilnic, fiecare în domeniul său de activitate, pentru realizarea misiunii de bază a școlii. De asemenea, le mulțumesc pentru spiritul de echipă de care dau dovadă mai ales în momente mai dificile în care se găsește uneori organizația. Suntem un colectiv puternic, capabil de rezultate deosebite în perioada care urmează și suntem pregătiți permanent pentru noi provocări.

„CER SENIN!”

Text: Elena-Denisa Arion

PREZENTAREA DRAPELULUI DE LUPTĂ ȘI ÎNMÂNAREA ARMAMENTULUI: ACTE SOLEMNE PENTRU FIECARE MILITAR

Elevii de anul I din cadrul programului de formare a maistrilor militari și elevii programului de formare a subofițerilor au trăit, la jumătatea lunii septembrie, emoțiile primelor două momente importante din viitoarea lor carieră militară: prezentarea Drapelului de Luptă al unității și înmânarea armamentului individual. Acestea au o semnificație deosebită în viața unui militar, atât din punct de vedere simbolic, cât și din perspectiva legăturii dintre individ și națiune.

La început de drum, înainte de depunerea Jurământului Militar, elevilor le sunt insuflă valorile pe care sunt construite principiile de funcționare a Armatei României și le sunt prezentate simbolurile sfinte ale acesteia. Drapelul este „simbolul devotamentului, credinței, ordinei și al disciplinei ce reprezintă oastea. Steagul e totodată trecutul, prezentul și viitorul țării, întreaga istorie a României! (...) Într-un cuvânt, steagul reprezintă toate datorile și toate virtuțile militare care se cuprind în cele două cuvinte săpate pe vulturii români: Onoare și Patrie!” (Alexandru Ioan Cuza). Momentul prezentării Drapelului de Luptă este un act solemn prin care se subliniază angajamentul profund al militarului față de țară și datoria sa de a apăra valorile și interesele naționale.

Pentru a apăra cu orice preț unitatea, suveranitatea și independența României, în cadrul ceremoniei, elevilor le-a fost înmănată arma. „Servesc Patria!” a răsunat de sute de ori pe platoul școlii. Prin înmânarea armamentului, viitorii maistri militari și subofițeri ai Forțelor Aeriene au devenit într-adevăr parte a forțelor armate și vor fi capabili în curând să-și apere țara.

Pentru elev Cosmin-Valentin Dragomir această zi fost unică. „Sentimentele și trăirile simțite au atins apogeul emoțiilor. Implicarea și devotamentul cadrelor ne-au determinat să dăm tot ce avem mai bun și să ne autodepășim limitele. A fost un moment copleșitor”.

„Personal, momentul înmânării armei a fost unul unic, plin de încărcătură emoțională despre care am mai auzit, dar de data aceasta a fost diferit deoarece l-am simțit pe propria piele”, este de părere eleva Melania Ioana Pricop.

Prezentarea Drapelului de Luptă și înmânarea armamentului individual sunt momente care marchează un angajament solemn și o legătură profundă între militar și patrie. Ele întăresc sentimentul de apartenență și camaraderia dintre membrii aceleiași categorii de personal, creând o legătură puternică între camarazi.

Tuturor le dorim o carieră lungă și plină de satisfacții profesionale!

Text: Laura Bașturea, foto: Denisa Arion

FESTIVITATEA DE ABSOLVIRE ȘI CEREMONIA DE ACORDARE A PRIMULUI GRAD DE OFİTER ABSOLVENȚILOR PROMOȚIEI 2023 „GENERAL CONSTANTIN CHRISTESCU – 100”

Finalul lunii iulie a fost unul încărcat de emoții și semnificații pentru tinerii care și-au ales o carieră în Forțele Aeriene. După trei ani în care s-au pregătit continuu, au legat prietenii trainice și au împărțit atât clipe frumoase, cât și pe cele dificile pentru membrii promoției „General Constantin Christescu-100” a venit și momentul mult așteptat al absolvirii. Pe drumul plin de provocări al anilor de studiu nu au fost singuri. Cadrele didactice și cele militare le-au fost alături zi de zi și le-au îndrumat cu profesionalism, atenție și răbdare pașii.

Absolvirea și acordarea primului grad au fost precedate de o serie de momente cu semnificații aparte pentru tinerii militari. Prima de acest fel a fost ceremonia de predare-primire a **Pergamentului de tradiție al primei promoții de ofițeri de artilerie contra aeronavelor între studenții de arma Rachete și Artilerie Antiaeriană** - o tradiție de peste opt decenii a promoțiilor de artileriști care au absolvit instituțiile de învățământ militar superior. Pergamentul este transmis din generație în generație, iar mesajul său răzbate puternic peste timp: „**Noi promoția I de ofițeri ai Școlii de artilerie contra aeronavelor vrem să punem la temelie armii noastre, în plină reinnoire un pergament de tradiție, ieșit din inima și cugetul nostru tânăr și entuziast. Gândul nostru mergând către voi, promoții viitoare, va lega astfel firul energiilor și inimilor noastre, într-un singur crez: Cât mai mult și cât mai bine! Știință și conștiință! Un singur cuget: cuget românesc și un singur suflet: suflet de viteji.**”

Cel de-al doilea moment a fost cu siguranță cel mai emoționant. **Ultimul Apel** a marcat pe de-o parte finalul celor trei ani de studii și despărțirea de colegi, dar și de cadrele militare și didactice alături de care au petrecut atât de mult timp, iar, pe de altă parte, începutul unui nou drum în viață, în calitate de ofițeri ai Armatei României. Desfășurat pe platoul din incinta academiei, în fața familiilor și prietenilor, **Ultimul Apel** al promoției „General Constantin Christescu-100” a simbolizat despărțirea de tot ceea ce le-a fost „cămin” și „familie” timp de trei ani - ani în care au acumulat numeroase amintiri și în care au legat prietenii bazate pe camaraderie, înțelegere și sprijin reciproc. Cu torțe în mâini, cu glasul gătit de emoție, dar în același timp siguri pe ei, tinerii militari au răspuns de această dată ABSOLVENT, în loc de PREZENT, așa cum au făcut pe parcursul fiecărui apel de dimineață și de seară pe toată durata academiei.

La finalul **Ultimului Apel**, am stat de vorbă cu câteva absolvente. Le-am întrebat, firesc, ce au însemnat anii de studii pentru ele și ce așteptări au pe viitor.

„Trei ani de academie au însemnat emoții foarte puternice, greutăți, tristețe, dar și fericire, împlinire, prietenie. Cele mai frumoase momente au fost probabil și cele mai grele, spre exemplu marșurile sau taberele de instrucție, unde ne încurajam unii pe ceilalți, seara stăteam împreună, dar în timpul zilei munceam, plecam în marșuri, curățam armamentul, făceam instrucție. Colegii au fost a doua mea familie. Lor le urez succes pe mai departe și sper să ne întâlnim peste zece ani și fiecare să-și fi împlinit visele”, ne-a mărturisit sublocotenentul Elena Delia Urban, specializarea piloți elicoptere.

„A fost greu, dar a fost și foarte, foarte frumos. Pentru mine cel mai frumos moment, dar și cel mai greu a fost cel al depunerii Jurământului Militar, în timpul pandemiei de COVID-19. Eram singuri în curtea academiei, fără părinți, care ne-au putut urmări doar on-line. Pe viitor urmează să merg la cursul de bază în cadrul Bazei Aeriene Boboc, și ulterior voi fi încadrată la Escadrila 902, la Otopeni, pe o funcție de ofițer specialist”, ne-a spus cu emoție în glas sublocotenentul Mihaela Bianca Drăgan, specialitatea aviație nenaviganți.

Comandantul Școlii de instruire pentru Apărare Antiaeriană, colonelul Viorel Bitan, oferă Pergamentul de tradiție al primei promoții de ofițeri contra aeronavelor

„Nu mă așteptam să fiu atât de emoționată în seara aceasta, eu am terminat Colegiul Militar de la Câmpulung Moldovenesc și așteptările mele erau cumva puse cap la cap, știam la ce să mă aștept, nu mi-a fost atât de greu să mă adaptez, însă pot spune că am fost surprinsă plăcut de ceea ce am găsit în Academia Forțelor Aeriene. Am ales profesia de pilot pentru că dincolo de fascinația zborului, meseria de pilot presupune mult efort și necesită abilități speciale, alături de o pregătire intensă și un antrenament continuu. Mi-a plăcut foarte mult și am considerat că mi se potrivește foarte bine și în momentul de față nu mă văd în altă parte și pe această cale doresc să le mulțumesc instructorilor mei de zbor pentru că au avut răbdare să mă învețe de la zero tot ceea ce trebuie să știu pentru a ajunge cât mai sus, atât la propriu, cât și la figurat”, ne-a declarat sublocotenent Diana Maria Botezat, secția piloți avion.

În ziua ce a urmat **Ultimului Apel**, Piața Sfatului din Brașov a îmbrăcat haine de sărbătoare. Emoția absolvenților, dar și a părinților s-a resimțit pe deplin în centrul orașului de sub Tâmpa. Cu buchete de flori în mână, cu mândrie și bucurie pe chip și în suflet, familiile și cei dragi au rezonat cu visele și aspirațiile tinerilor militari.

În prezența șefului Statului Major al Forțelor Aeriene, general-locotenent Viorel Pană, s-au dat citire Ordinului ministrului apărării naționale în baza căruia absolvenților li s-a acordat primul grad de ofițer și Ordinului comandantului (rectorului) Academiei Forțelor Aeriene „Henri Coandă” de nominalizare a șefilor de promoție pe academie, facultăți, arme și specialități militare.

„Ne-am pregătit temeinic pentru decolare, am pus în raniță vise, aspirații, speranțe, am legat-o strâns cu prietenii și ne-am lăsat înapoi de spate doar prin greutatea portului de albastru. În momentul în care ne-am desprins de sol, ne-am îndreptat recunoștința asupra corpului didactic și al cadrelor militare ce au reușit să spargă granițele relaționale, fiind punte între

profesionalism, dedicare și apropiere. Au creionat caractere prin conturul valorilor împărtășite, au trasat puncte de referință pe harta ascensiunii noastre și au luat forma unor călăuze chiar și când cerul părea a fi întunecat. Bineînțeles, am pornit încrezători, având drept manetă de siguranță legăturile pe care le-am creat pe parcursul celor trei ani. Cu fiecare pas de cadență care nu menținea numărătoarea, am învățat aproape toate numele colegilor, iar pe restul, odată cu fiecare replică memorabilă rostită de-a lungul cursurilor, a declarat sublocotenentul Darius-Mihai Simion, șeful de promoție, absolvent al Facultății de Management Aeronautic.

Pentru tinerii sublocotenenți cariera militară este de-abia la început. Îi așteaptă un drum lung și uneori dificil, cu provocări și multă muncă, dar și cu momente frumoase, depășirea greutăților inerente oricărui început și, mai ales, cu satisfacția că la sfârșitul fiecărei zile și-au făcut datoria față de țară, așa cum au jurat când au intrat pe porțile academiei.

Text: Ioana-Cristina Teişanu
Foto: Adrian Sultănoiu

MOMENT SOLEMN LA AFA

În data de 21 septembrie, pe platoul Academiei Forțelor Aeriene „Henri Coandă”, a avut loc activitatea de înmânare a armamentului individual studenților din anul I de studii de către cadrele militare în subordinea cărora se vor afla pe parcursul anilor de studiu.

Cu această ocazie, comandantul (rectorul) academiei, general de flotilă aeriană Marius Șerbeszki, le-a precizat studenților aspecte cu privire la importanța armei și a spiritului de camaraderie specific militarilor.

În momentul în care comandanții direcți și nemijlociți le-au înmănat armamentul individual cu îndemnul „În numele Patriei, îți înmănez arma!”, fiecare student a răspuns cu tărie și emoție „SERVESC PATRIA!”.

Le dorim mult succes în cadrul modului de pregătire militară!

Sursa: AFA, foto: Andrei Gătej

DESCHIDEREA ANULUI DE ÎNVĂȚĂMÂNT ȘI AUTOEVALUAREA ANUALĂ LA SMMMFA

În data de 11.09.2022, la sediul Școlii Militare de Maiștri Militari și Subofițeri a Forțelor Aeriene „Traian Vuia” au avut loc două evenimente importante pentru această prestigioasă instituție militară de învățământ: festivitatea de deschidere a anului școlar 2023-2024 și autoevaluarea anuală a școlii.

La cele două activități au participat comandantul Bazei Aeriene pentru Instruire și Formare a Personalului Aeronautic, general de flotilă aeriană Ovidiu Bălan, locțiitorul pentru Resurse al șefului Statului Major al Forțelor Aeriene, comandor Cristian Pătrașcu, șeful Biroului Formare Continuă din Direcția Instruire și Doctrină a Statului Major al Apărării, colonel Dorinel Covaliu, șeful Serviciului Audit Intern Buzău, colonel Valentin Nancu, cadrele didactice și militare ale unității de învățământ.

Aproximativ 200 de elevi încadrați în cele două programe de formare, atât a maiștrilor militari, cât și a subofițerilor, au dat startul în noul an de învățământ. „Dragi elevi, vreau să vă rog să priviți acest nou an școlar ca pe o nouă etapă în pregătirea voastră pentru o carieră militară de succes, cea de viitori tehnicieni ai Forțelor Aeriene. Să aveți încredere în voi și să fiți conștienți că ceea ce realizați în această școală vă determină pozitiv viitorul, perspectivă care

trebuie să vă motiveze zi de zi. Veți descoperi tainele armelor specifice Forțelor Aeriene, veți avea multe de învățat, dar la final sunt încrezători că veți fi capabili să executați profesionist orice misiune care vă va fi încredințată”, le-a transmis elevilor comandatul școlii, comandor Corneliu Mititelu.

Pentru că orice început presupune încheierea unei etape anterioare, tot astfel începerea anului școlar a fost precedată de o evaluare a anului precedent de învățământ. Așa cum se obișnuiește, și în acest an, Școala Militară de

Maiștri Militari și Subofițeri a Forțelor Aeriene a fost supusă procesului de autoevaluare. Activitatea a presupus o radiografie a anului școlar 2022-2023, o analiză, atât a aspectelor pozitive, cât și a neîmplinirilor datorate de cele mai multe ori unor cauze obiective și setarea unor noi obiective pentru anul în curs.

Fiecare dintre noi, instructori, profesori, părinți și elevi ne dorim un an școlar cât mai bun și mai bogat în satisfacții profesionale. Mult succes, tuturor!

Text: Laura Bașturea, foto: Denisa Arion

ENJJPT- EURO-NATO JOINT JET PILOT TRAINING

Este cunoscut faptul că, în orice domeniu de activitate, performanța se obține prin muncă susținută, zeci de ore de pregătire teoretică și practică, seriozitate și disciplină. Nu fac excepție nici aviatorii militari. Zi de zi, ei se instruiesc pentru a îndeplini cu succes și în siguranță misiunile încredințate. O parte dintre ei au avut șansa de a urma forme de pregătire în state membre NATO și partenerere. Un astfel de program este și **Euro-Nato Joint Jet Pilot Training**, pe scurt **ENJJPT**, dezvoltat la Sheppard Air Force Base, Wichita Falls, Texas.

Programul ENJJPT este unul din cele mai performante cursuri de formare a piloților din NATO, pregătind peste 350 de piloți militari și 75 de instructori anual, având în dotare peste 240 de avioane de tipul T-6 A Texan II și T-38C Talon și executând în medie 60000 ore zbor/an, respectiv, aproximativ 220 ore/pilot/an.

ENJJPT oferă un mediu de instruire multinațional la cel mai înalt nivel, este realizat și derulat de țări NATO, la Baza Aeriană Sheppard din SUA, în cadrul 80th Flying Training Wing. Cursul de formare a fost creat între anii 1973-1974 de un grup de țări europene, Canada și SUA, cu scopul de a reduce costurile instruirii, de a standardiza pregătirea piloților și de a mări nivelul de interoperabilitate, fiind un program cu încadrare și management multinațional.

Forțele Aeriene Române au statut de membru activ în cadrul Programului ENJJPT, contribuind, cu un număr semnificativ de piloți-instructori români, la formarea anuală a unui număr de peste 250 de piloți de vânătoare pentru 14 state partenerere NATO, respectând cerințele și standardele Alianței.

În cadrul acestui program, ultima săptămână din august a fost marcată de o serie de evenimente pozitive în rândul studenților și al instructorilor români. Locotenentii Alexandru Botaș, Mihai Babaneata, Octavian Niță și Alexandru Partene au executat primul lor zbor în simplă comandă pe aeronava T-6.

Căpitan-comandori Adrian Gabor și Radu Șerban au avut onoarea de a contribui în mod direct la pregătirea atât teoretică, cât și practică a celor 4 studenți.

În același timp, locotenentii Marian Mușat și Răzvan Dușu au terminat cu succes etapa de zbor pe aeronava T-38. Zborul premergător check-ride-ului din blocul de Low Level a fost efectuat cu doi instructori români, căpitan-comandori Lucian Boghean și Ramon Bălan. Totodată, a fost înregistrată și o premieră: prima formație din Statele Unite ale Americii care a avut la bord doi studenți și doi instructori români.

Check-ride-ul s-a dovedit a fi un succes pentru amândoi studenții în special pentru locotenent Marian Mușat care a obținut prima poziție din clasa de studenți internaționali din care face parte din punct de vedere al performanței.

Acești studenți nu vor fi doar viitori piloți care vor apăra spațiul aerian național, sub comandă NATO, vor fi și viitori lideri în cadrul Forțelor Aeriene Române și avem certitudinea că fundația obținută în cadrul programului ENJJPT- Euro-Nato Joint Jet Pilot Training va face diferența.

Text: Ioana-Cristina Teișanu

FIECARE TOAMNĂ VINE CU EMOȚIILE PRIMEI ZILE DE ȘCOALĂ

Elevii Colegiului Național Militar „Mihai Viteazul” Alba Iulia, la deschiderea anului școlar

Clopoțelul a sunat din nou în Colegiul Național Militar „Mihai Viteazul”, anunțând începutul școlii. Ceremonia deschiderii noului an școlar s-a trăit intens, au fost emoțiile firești ale unui nou capitol, zâmbete, dar și lacrimi de bucurie în colțul ochilor.

Cel mai emoționant moment a fost rostirea legământului de către cei 168 de elevi din clasa a IX-a care au promis „să învețe carte, să-și oțelească brațul și inima, spre a sluji cu destoinicie Patria și Armata României”. Vizibil emoționați, dar ambițioși, bobocii claselor a IX-a pornesc la drum cu speranțe grandioase și multe așteptări, iar visurile lor încep să prindă contur.

În cadrul ceremoniei a fost conferită distincția „Robert Schuman”, clasei care a obținut cele mai bune rezultate la învățătură în anul școlar trecut. Beneficiara acestui premiu este clasa a XI-a B, elevii reușind să obțină în anul școlar 2022 – 2023, media generală pe clasă 8,94, cea mai mare medie din colegiu. Au primit diploma și au fost felicitați de către invitați, șeful clasei elev caporal Flavius Taflan, profesorul diriginte

„Profesorii sunt îngerii din viațile noastre, ghizii care ne călăuzesc pas cu pas pe drumul cunoașterii și dezvoltării personale. Nu uitați cât de mult contează ceea ce faceți. Veți influența viațele copiilor într-un mod profund și veți lăsa o amprentă durabilă în sufletele lor. Veți ajuta la construirea unor oameni înțelepți, încrezători și bine pregătiți pentru viitor.

Dragi elevi, să aveți curaj, perseverență și încredere în voi înșivă. Niciodată nu vă limitați la ceea ce credeți că sunteți capabili să realizați, puteți depăși orice obstacol și vă puteți împlini visurile. Vă urez tuturor un an școlar extraordinar, succes în toate eforturile voastre!”

Comandantul colegiului militar, colonel Marcel Domșa

Anamaria Fuia și locotenentul Flavius Briciu, comandantul companiei III elevi.

De asemenea, șefului promoției 2023, absolventei Emilia Stelea, i-au fost conferite din partea colegiului, conform tradiției, placheta de onoare și diploma care îi recunoaște performanțele obținute, precum și contribuția adusă la creșterea prestigiului Colegiului Național Militar „Mihai Viteazul”. În prezent Emilia este studentă la Academia Tehnică Militară „Ferdinand I” București.

Rezultatele deosebite obținute la învățătură și purtare în anul școlar trecut au fost recompensate cu plachete de onoare. Astfel, elevul plutonier adjutant Călin Hartzos, clasa a XII-a, elevul caporal Flavius Taflan clasa a XI-a și elevul fruntaș Nathan Lascu, clasa a X-a au primit

placheta „Elev de nota 10” pentru media generală 10 obținută în anul școlar trecut. Au primit aprecieri și felicitări și profesorii diriginți și cadrele militare pentru întreaga activitate de îndrumare și consiliere a absolvenților promoției 2023 și reușita acestora la examenele de Bacalaureat și de admitere în învățământul superior militar. În anul școlar 2023–2024 vor învăța la Colegiul Național Militar „Mihai Viteazul” aproape 560 de elevi în toți cei patru ani de studiu, 168 dintre aceștia fiind elevi în clasa a IX-a.

Tuturor, elevi, dascăli și cadre militare, le dorim mult succes în noul an școlar!

Text: Ioana Popa, foto: elev sergent Ionuț Colcer și elev caporal Mario Vale

PRACTICĂ DE SPECIALITATE

În perioada 12.06-14.07.2023, studenții artileriști antiaerieni din anul 1 și anul 2 de studii au desfășurat practica de specialitate la Școala de Instruire pentru Apărare Antiaeriană „General Ion Bungescu” din Capu Midia.

Trageri în Poligonul Capu Midia cu tunurile de calibrul 57 mm și 30 mm

Sub atenta coordonare a instructorilor, studenții au parcurs cele două module de instruire practică, acestea având ca finalitate executarea tragerilor antiaerieni cu tunurile de calibrul 57 mm și de calibrul 30 mm.

În această perioadă studenții au fost supravegheați îndeaproape de către colonelul Vasile Șandru care s-a asigurat că activitățile s-au desfășurat în condiții optime și a existat o bună relaționare între viitorii ofițeri și instructorii din cadrul școlii de instruire.

Studenții din cei doi ani de studiu au avut oportunitatea de a colabora în acest an, cei din anul II încadrând funcțiile de comandant de tun, iar cei din anul I funcții de servent. Activitatea a reprezentat prima tragere, așadar „botezul focului” pentru studenții din anul I. De asemenea, studenții din anul II Forțele Terestre, au executat trageri simulate cu sistemul de rachete sol-aer cu bătaie apropiată utilizând Moving Target Simulator, simulator din cadrul școlii de instruire pentru sistemele antiaeriene cu MANPAD.

În pofida temperaturilor ridicate, studenții au reușit să își atingă obiectivele adaptându-se la condițiile câmpului tactic specific, dezvoltându-și astfel abilitățile de lucru în echipă și de leadership. Pentru rezultatele

obținute la trageri, cât și pentru cele obținute la competițiile sportive organizate cu ocazia zilei Forțelor Aeriene, studenții au fost recompensați de către comandantul școlii de instruire.

Text: Academia Forțelor Aeriene, foto: Anca Medrea, Alexandru Brătescu

EMOȚII ȘI MÂNDRIE PENTRU ELEVII DE ANUL I

Prima tragere are o semnificație aparte pentru orice militar. Această experiență memorabilă înseamnă emoție, adrenalină, responsabilitate și multe alte sentimente acumulate.

„Din punctul meu de vedere, această experiență este unică, inedită și aștept cu nerăbdare repetarea acesteia. Am văzut cum se ține o armă reală, cum funcționează, cum se comportă. Nu am mai tras nicio dată înainte. Am avut emoții până în momentul în care am executat, dar apoi m-am concentrat și totul a decurs normal. A fost un sentiment pe care nu pot să-l descriu, cred că de împlinire cel mai mult, că am ajuns să fac așa ceva. Sunt mândră că am avut ocazia să particip la o ședință de tragere, iar acum pot să spun că mă

simt cu adevărat militar”, este de părere eleva Ana-Maria Olteanu, înscrisă la programul de formare a maiștrilor militari, arma Aviație, specializarea radioelectronică de bord de aviație.

Pentru elevul Alexandru Cîuș, înscris la programul de formare a subofițerilor, arma rachete și artilerie antiaeriană, momentul primei trageri a fost așteptat cu o mare curiozitate. „Venind din mediul civil, nu mă gândeam niciodată că o să am parte de experiența tragerii cu o armă reală. Fiind prima tragere, a fost destul de satisfăcător, o adrenalină neobișnuită pe care am putut să o trec cu zâmbetul pe buze și plin de entuziasm”.

**Felicitări, tuturor!
Mult succes în carieră!**

FESTIVITATEA DE ACORDARE A BREVETULUI ȘI INSIGNEI DE PILOT MILITAR

Șeful Statului Major al Forțelor Aeriene, general-locotenent Viorel Pană înmânează insigna de pilot militar

Acordarea insignei de pilot militar

Comandantul Bazei 57 Aeriană Mihail Kogălniceanu, comandor Nicolae Crețu împreună cu cei patru absolvenți repartizați în cadrul bazei

În data de 21 iulie 2023, la sediul Bazei Aeriene de Instruire și Formare a Personalului Aeronautic „Aurel Vlaicu” Boboc, a avut loc ceremonia de absolvire a Cursului de Bază Aviație – naviganți.

Ceremonia a fost onorată cu prezența de șeful Statului Major al Forțelor Aeriene, general-locotenent Viorel Pană. La eveniment au participat, de asemenea, comandanții unităților în care ofițerii au fost repartizați prin ordin de numire în prima funcție, instructorii și membrii familiilor tinerilor militari absolvenți.

Comandantul Bazei 57 Aeriană Mihail Kogălniceanu, comandor Nicolae Crețu, i-a felicitat, le-a urat succes și „cer senin” în frumoasa carieră pe care au îmbrățișat-o.

Cei patru absolvenți care s-au alăturat colectivului de la Baza 57 Aeriană Mihail Kogălniceanu, și-au luat în primire funcțiile pe care au fost repartizați, începând cu data de 1 august.

Sursa: Baza 57 Aeriană; foto: Bogdan Pantilimon

Promoția 2023 de absolvenți ai Cursului de bază aviație-naviganți

Cursanții jurnaliști în timpul pregătirii pentru a deveni corespondenți de război

Operatori ai Forțelor Navale pentru Operațiuni Speciale urcând în aeronava C-27 J Spartan

Comandorul Nicolae Crețu a prezentat cursanților jurnaliști câteva activități și obiective planificate care pot fi de interes lor

BAZA 57 AERIANĂ, GAZDĂ PENTRU JURNALIȘTII CARE TRANSMIT DIN ZONELE DE CONFLICT

Aventură la cote maxime. Pregătirea pentru a deveni corespondent de război se face cu adrenalină, oboseală și ieșire din zona de confort.

Ca în fiecare an, în cea de-a 5-a zi de desfășurare a cursului, jurnaliștii care transmit din zone de conflict vizitează Baza 57 Aeriană Mihail Kogălniceanu.

În cadrul vizitei, comandantul bazei aeriene, comandor Nicolae Crețu a făcut o informare cu privire la principalele obiective stabilite pentru anul în curs și principalele activități planificate în perioada imediat următoare, cu detalieri pe domenii de responsabilitate, dar și o evaluare privind starea tehnicii și a

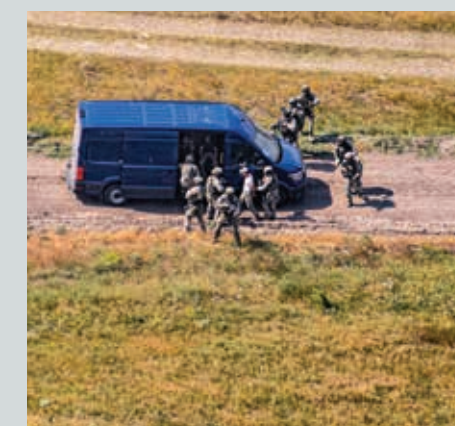
infrastructurii din înzestrarea bazei. Pe timpul discuțiilor care au urmat informării au fost abordate teme precum planurile de modernizare și dezvoltare a infrastructurii existente sau reperele programului de investiții aflat în faza de derulare pentru Baza 57 Aeriană.

În cadrul exercițiului integrator, jurnaliștii care transmit din zone de conflict s-au deplasat la bordul aeronavelor IAR-330 L-RM aparținând Escadrilei 572 Elicoptere din cadrul Baza 57 Aeriană Mihail Kogălniceanu și C-27 J Spartan aparținând Bazei 90 Transport Aerian Otopeni „Comandor aviator Gheorghe Bănciulescu” în raionul Babadag pentru a asista la exerciții demonstrative în sprijinul operatorilor din Forțele Navale pentru Operații Speciale

Române constând în lansarea parașutiștilor, dar și în operațiuni de tip MEDEVAC (evacuare medicală), FREE FALL (parașutări) și Fast Rope (coborâre rapidă).

Cei 13 jurnaliști din presa centrală și locală care s-au înscris la curs au dobândit în cadrul celor două module, teoretic și practic, cunoștințe pe teme privind procedurile de acreditare și de lucru ale jurnaliștilor pe timpul operațiilor militare, reguli de siguranță și protecție în zonele de conflict, aspecte privind securitatea operațională, caracterizarea teatrelor de operații din punct de vedere al riscurilor, proceduri de acordare a primului ajutor.

Text și foto: Narcisa Tuță

Exercițiul cu rol integrator realizat cu ajutorul aeronavei IAR-330 L-RM

Jurnaliștii de presă centrală și locală participanți la curs

DEZVOLTAREA PROFESIONALĂ CONTINUĂ

„Toți trăim sub același cer, dar nu toți avem același orizont”

K. Adenauer

Sub acest motto, plutonier major Cristina Nicoleta Marin, subofițer de stat major la Comandamentul Componentei Aeriene, își continuă dezvoltarea profesională. După ce a fost protagonista unui articol „Cariera militară... de ce?” subofițerul, începând cu data de 30.06.2023, se află la Air University, Maxwell,

Alabama SUA, pentru a participa la cursurile US Air Force NCO Academy, dovedindu-se încă o dată, puterea parteneriatului româno-american pe partea pregătirii militare de calitate.

După două săptămâni de participare, primele impresii nu au întârziat să apară: „Mie personal mi se pare extraordinar de provocator

datorită faptului că nivelul la care sunt partenerii americani este pur operațional, cât despre punerea în practică sper să am ocazia și susținerea să îmbunătățesc, atât echipa din care fac parte, cât și structura, și întreaga categorie a corpului maiștrilor militari și a subofițerilor”.

Alături de Cristina, Forțele Aeriene Române mai sunt reprezentate și de maistrul militar clasa a II-a Corneliu-Ottonel Popescu, operator principal în cadrul Bazei 86 Aeriană Borcea.

Timp de 25 de zile academice, curricula AF Senior NCO Academy este concepută pentru a pregăti subofițeri și maiștri militari pentru a conduce, pentru a fi în măsură să decidă pentru îndeplinirea cu succes a misiunilor ordonate.

Gândirea strategică/critică și creativă, comunicarea, modul de rezolvare a diferitelor disfuncții apărute precum și modul profesionist de luare a deciziei, toate acestea definesc practic LEADERSHIP-ul, cheia de succes a perioadei actuale.

Nu cu mult timp în urmă, din cadrul aceleiași prestigioase Academii, o echipă de trei instructori (doi americani și unul australian) au organizat la Academia Forțelor Aeriene „Henri Coandă” Brașov fix același curs, doar că materia a fost condensată în 15 zile academice, curs la care au participat 21 de maiștri militari și subofițeri din Forțele Aeriene Române.

Text: Ionuț Enache, subofițer de comandă

CONVOCAREA DE INSTRUIRE CBRN-EOD 2023

Într-un colț al lumii, la poalele Munților Iezer-Păpușa, se află Centrul de instruire pentru operații în mediul CBRN. Aici, de-a lungul perioadei 17-28.07.2023, s-a desfășurat Convocarea de instruire CBRN-EOD cu specialiștii din Forțele Aeriene.

Această activitate de instruire este executată anual, având ca scop principal instruirea personalului în procedurile de cercetare CBRN, decontaminare RBC, managementul incidentelor CBRN și nu în ultimul rând maximizarea nivelului de cooperare dintre echipa CBRN și cea EOD. Cooperarea dintre aceste două subunități este esențială pentru gestionarea situațiilor de urgență complexe care implică utilizarea dispozitivelor explozive cu încărcătură chimică, biologică sau radioactivă (CBR). Pe perioada instruirii, echipele CBRN și EOD au perfecționat modul de dezvoltare a planurilor de acțiune comune pentru rezolvarea unui incident cu muniție neexplodată cu încărcătură CBR, în condiții CBRN simulate. Acest lucru a presupus stabilirea responsabilităților și a autorităților în teren, precum și elaborarea procedurilor de comunicare și raportare. Compartimentele CBRN și EOD trebuie să împărtășească informații esențiale pentru a înțelege complet situația și amenințarea.

Aceasta poate include informații despre substanțele chimice sau biologice implicate, sursele radiologice sau despre posibilele dispozitive explozive. Activitatea a devenit și mai interesantă când specialiștii de apărare CBRN au realizat un exercițiu în comun cu specialiștii EOD, formându-se astfel o echipă CBRN-EOD care a putut îndeplini o misiune grea de neutralizare a unui proiectil care conținea un agent chimic de război. Exercițiul s-a finalizat prin decontaminarea totală a personalului, a tehnicii și a terenului. Lucrul în echipă are scopul de a asigura o reacție eficientă și coordonată pentru a proteja viața și siguranța camarazilor dar și a populației civile.

Pe lângă obiectivele principale și specifice armii, această convocare reunește familia apărării CBRN din Forțele Aeriene, îți oferă șansa să întâlnești oameni noi, profesioniști, de o bunănotă aparte, să împărtășești amintiri și zămbete cu cei mai vechi membri, să îți consolidezi relațiile cu colegii de muncă și bineînțeles să te bucuri de prilejitatea mirololantă care îmbrățișează Centrul de instruire pentru operații în mediul CBRN din Lerești, Argeș.

Text: Cristina Farcaș, Baza 71 Aeriană

ABSOLVIRE A CURSULUI DE LEADERSHIP

După trei săptămâni în care cuvânt de ordine a fost LEADERSHIP, în data de 30 iunie 2023, la sediul Academiei Forțelor Aeriene Brașov, a avut loc ceremonia de absolvire a Cursului de Leadership, de către cei 21 de maiștri militari și subofițeri din Forțele Aeriene Române.

Ceremonia de absolvire s-a desfășurat în prezența locțiitorului pentru Operații și Instrucție al șefului SMFA, general de flotilă aeriană Iulian Pașilea, reprezentanți din cadrul ODC, care au intermediat cu profesionalism realizarea acestui eveniment și echipa de comandă a Academiei Forțelor Aeriene, care a contribuit decisiv în asigurarea tuturor facilităților desfășurării la cel mai înalt nivel al acestui curs.

Importanța acestui Mobile Training Team a fost întărită de mesajul video transmis de comandantul AF Senior NCO Academy, CMSgt Alex EUDY.

A fost demonstrată, încă o dată, importanța parteneriatului româno-american în domeniul educației militare, reușindu-se performanța finalizării curriculumului cursului organizat în SUA, la sediul AF Senior NCO Academy cu durată de 25 de zile academice, în doar 15 zile, aici, în România.

Mulțumim pentru implicarea necondiționată a reprezentanților Academia Forțelor Aeriene „Henri Coandă” din Brașov, conducerii DRESMARA și Grupului Sprijin, membrilor delegației române permanente care, prin disponibilitatea arătată au ridicat ștacheta modului de organizare a acestui tip de activitate.

Absolvenților le urăm să transmită mai departe cunoștințele acumulate, să le aplice ori de câte ori au ocazia și să continue pregătirea personală.

Sursa: Baza 86 Aeriană, foto: Bogdan Pantilimon

Reprezentanții Forțelor Aeriene Române, generalul de flotilă aeriană Iulian Pașilea și plutonierul major Ionuț Enache au înmănat simboluri onorifice cursanților

Elicopterul IAR-330 Socat al Bazei 95 Aeriană

Exercițiul VAMPIREX

Instruire comună a militarilor români și francezi

La începutul lunii august, militari și aeronave IAR-330 SOCAT aparținând Bazei 95 Aeriană, împreună cu un detașament francez și aeronava EC-665 Tiger, au participat la exercițiul „VAMPIREX”, care a avut loc în Centrul Secundar de Instruire pentru Luptă Smârdan, din județul Galați.

În cadrul exercițiului, aeronavele au executat trageri reale în ținte terestre cu proiectile reactive nedirijate de calibru 57 mm și trageri reale cu tunul de bord. Aceste trageri au avut ca scop instruirea în comun, creșterea gradului de interoperabilitate, precum și schimbul de tehnici, tactici și proceduri operaționale.

Sursa: Baza 95 Aeriană

Aeronava EC-665 Tiger

Exercițiul ZIMBRUL 23

Reprezentanți și aeronave IAR-99 Șoim și IAR-330 Puma SOCAT aparținând Bazei 95 Aeriană au participat, în perioada 15-30 septembrie, alături de militarii Brigăzii 15 Mecanizată „Podu Înalt” din Iași și structurile subordonate, la exercițiul „ZIMBRUL 23”, la sediul Centrului Secundar de Instruire pentru Luptă (CSIL) din Smârdan, județul Galați.

Activitățile de instruire au avut ca scop realizarea capacității de acțiune întrunită, îmbunătățirea procesului de coordonare a acțiunilor militare, precum și antrenarea în comun a structurilor participante, prin folosirea tacticilor, tehnicilor și procedurilor specifice.

„ZIMBRUL 23” reprezintă evenimentul major de instruire din anul 2023, exercițiile de rezolvare a unor situații tactice și tragerile de luptă fiind doar câteva din provocările pe care militarii le-au parcurs.

Sursa: Baza 95 Aeriană, foto: Constantin Apetroaei

„Arată-mi un bărbat care
va sări dintr-un avion și îți
voi arăta un bărbat care va
lupta!”

Gl. lt. James Gavin

Exercițiul FTX- EOLIAN 23.8

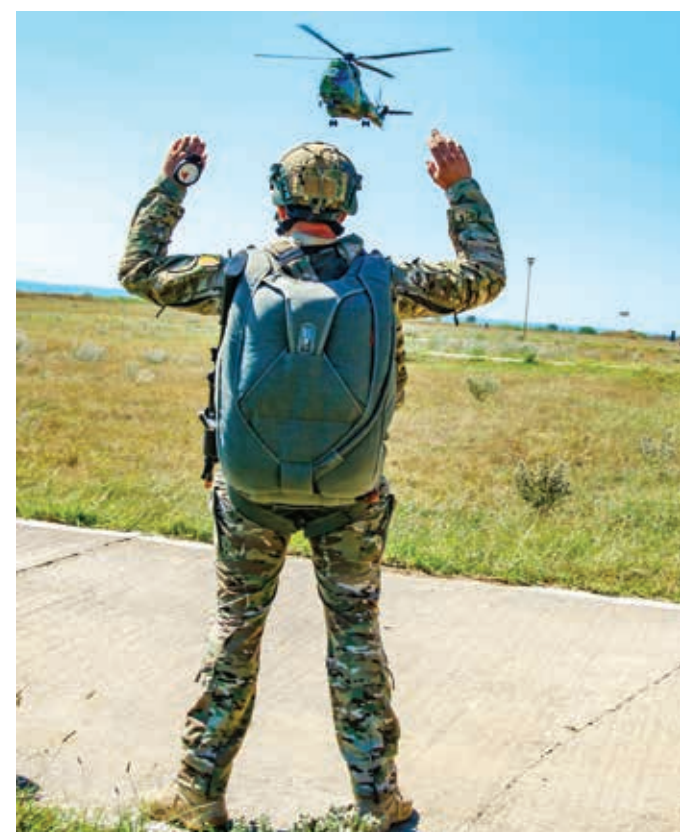
La exercițiu au participat militari din Baza 57 Aeriană Mihail Kogălniceanu - Batalionul 52 Operații Speciale „Băneasa Otopeni” și Divizionul 164 Forțe Navale pentru Operații Speciale

Escadrila 572 Elicoptere din cadrul Bazei 57 Aeriană Mihail Kogălniceanu a planificat și executat un exercițiu cu termen scurt de notificare în comun cu operatorii din cadrul Batalionului 52 Operații Speciale „Băneasa Otopeni”. Pentru realizarea unui cadru cât mai complex al mediului operațional, au fost invitați să participe la exercițiu și operatori din cadrul Divizionului 164 Forțe Navale pentru

Operații Speciale. Exercițiul „FTX- EOLIAN 23.8”, desfășurat în perioada 4-5 iulie 2023, în poligonul Capu Midia a constat în activități de instruire prin parașutare cu aterizare de precizie cu tipul de parașută-aripă. Exercițiul a avut ca scop exersarea tehnicilor și procedurilor de inserție prin parașutare a unui detașament complet din Forțele pentru Operații Speciale în teritoriu ostil simulat.

Obiectivele de instruire ale exercițiului au fost realizate cu succes în special datorită pregătirii excepționale și la cele mai înalte standarde a personalului participant la activitate.

Text și foto: Narcisa Tuță

Îmbarcarea în vederea saltului din elicopter

Aterizare de precizie cu parașută-aripă

Exercițiul FALCON LEAP 23

În perioada 1-17 septembrie 2023, Forțele Aeriene Române au participat la exercițiul Falcon Leap 23 cu două aeronave C-27J Spartan (din care o aeronavă de sprijin) și un detașament suplău, compus din echipaje, echipă tehnică și parașutiști ai forțelor aeriene și terestre, atingându-și în totalitate obiectivele stabilite.

Parașutiști, aeronave și echipaje, aproximativ 1.200 de militari din 13 națiuni diferite, printre care, pe lângă Țările de Jos, putem enumera Danemarca, Germania, Franța, Grecia, Italia, Polonia, Portugalia, România, Spania, Republica Cehă, Marea Britanie și SUA s-au reunit pentru a desfășura operații tactice aerportate culminând cu un desant masiv, realizat la data de 16 septembrie, în zona de parașutare Ginkelse Heide (în apropierea localității ARNHEM), comemorând cea de-a 79-a aniversare

a Operației Market Garden. Obiectivele exercițiului au constat în antrenarea capacității de constituire a unei forțe luptătoare multinaționale, desfășurarea activităților logistice necesare pregătirii și susținerii ulterioare a acesteia, realizarea cu succes a desantului aerian de materiale, echipamente și personal, creșterea interoperabilității tactice aerportate la nivelul echipajelor, armonizarea tacticilor, tehnicilor și procedurilor utilizate și nu în ultimul rând, antrenarea personalului de la sol în construcția, plierea parașutelor, manipularea și încărcarea platformelor pentru desant în aeronave.

Antrenamentul este necesar pentru ca țările participante să fie pregătite pentru a desfășura operații aerportate împreună.

Text: Gabriel Udrescu, foto: Cosmin Purtan

Exercițiul APROC 23 perfecționare și instruire întrunită

În perioada 26 iunie - 7 iulie, un detașament format din 30 de militari și două elicoptere IAR-330 SOCAT din cadrul Bazei 95 Aeriană „Erou căpitan aviator Alexandru Șerbănescu” din Bacău au participat, pentru al doilea an consecutiv, la stagiul de instruire aplicativ „Air Centric Personnel Recovery Operatives Course 2023 - APROC 23”, care s-a desfășurat în Baza Aeriană Albacete din Spania.

Acesta este unul dintre puținele cursuri aplicative, la nivel internațional, dedicate pregătirii echipajelor pentru executarea misiunilor de recuperare a personalului propriu.

Cursul se concentrează atât pe predare și planificare, cât și pe execuție. Scopul principal al acestuia este de a familiariza militarii cu principiile și procesele de planificare a misiunilor de recuperare.

Militarii participanți la exercițiu au primit vizita generalului de flotă aeriană Leonard Baraboi, locțiitor al șefului Statului Major al Forțelor Aeriene

În cadrul acestuia, se execută o gamă largă de misiuni specifice elicopterelor, conform tehnicilor, tacticilor și procedurilor comune, fapt care va contribui la consolidarea interoperabilității între partenerii NATO într-un mediu multinațional întrunit.

Execuția oferă feedback pentru planificarea efectuată și, de asemenea, expune participanții la situații care nu au fost planificate sau care s-au schimbat și, prin urmare, necesită improvizație.

Subiectul pregătirii, recuperarea personalului, face obiectul unora dintre cele mai complexe misiuni, vizând atât recuperarea personalului izolat în teritoriu inamic, cât și asigurarea tratamentului medical de bază pe timpul evacuării.

Cursul este organizat de către European Personnel Recovery Center (EPRC), în colaborare cu Tactical Leadership Program (TLP).

Sursa: Baza 95 Aeriană, foto: Marius Tudoran, Silviu Ionescu

Obiectivele acestui curs au ținut atât de recunoașterea capacităților și cunoștințelor militarilor români, cât și de oportunitatea de instruire într-un mediu internațional întrunit și de capacitatea de a realiza cea mai lungă dislocare executată de elicopterele Forțelor Aeriene Române în zbor

#WEARENATO

Exercițiul BLACK RHINO 23

Exercițiul întrunit cu participare multinațională Black Rhino s-a desfășurat în perioada 28.08-08.09.2023. La exercițiu s-au antrenat împreună, în poligonul Bogata Stejeriș de lângă Turda, 145 militari francezi, 30 militari belgieni și 100 militari români, cu aproximativ 100 mijloace tehnice (tancuri, infanterie, cercetare, geniu, artilerie, UAV, sprijin medical, mobilitate, mentenanță) și elicoptere IAR-330 Puma din dotarea Bazei 71 Aeriană.

Punctul central a fost un Live Fire Exercise (LFX) desfășurat pe durata a 36 de ore, început pe 3 septembrie cu un marș de 12 km către poligon.

Pe toată perioada exercițiului au avut antrenamente pe tema evacuării medicale (MEDEVAC) cu sprijinul elicopterelor IAR-330 Puma și trageri cu armament de infanterie, urmat de antrenamente cu tehnică în teren.

Pentru Batalionul 814 Tancuri acesta a fost al 5-lea exercițiu de pregătire multinațională din acest an, astfel încât experiența anterioară și-a spus cuvântul în atingerea obiectivelor!

Sursa: Biroul presă MAPN, foto: Cornel Mituț

Militarii români și belgieni au colaborat pentru executarea antrenamentelor de evacuare medicală

Evacuarea unui militar rănit din elicopterul IAR-330 Puma

EXERCIȚIU DE ANTRENAMENT ÎN TEREN

La Baza 95 Aeriană a avut loc, în data de 21 septembrie 2023, un exercițiu de antrenament în teren (de cooperare) privind acțiunea forțelor și mijloacelor de intervenție în cazul în care o aeronavă care utilizează neautorizat spațiul aerian al României aterizează pe aerodromul Bacău.

În cadrul exercițiului au fost implicate mai multe forțe și mijloace, dintre care Inspectoratul pentru Situații de Urgență al județului Bacău, Inspectoratul de Jandarmi Județean Bacău, Gruparea de Jandarmi Mobilă Bacău, Serviciul Județean de Poliție și Transporturi Bacău, reprezentanți ai S.C. Aerostar S.A. Bacău, Romatsa, Aeroportului Internațional „George Enescu” Bacău, Biroului Vamal de Frontieră al Aeroportului Bacău și Direcției Regionale de Informații Moldova Sud.

Sursa: Baza 95 Aeriană

Pompieri din cadrul Inspectoratului pentru Situații de Urgență al județului Bacău în timpul exercițiului

REPETIȚIE PENTRU SALVAREA VIEȚII

Pe 31 august, militarii Bazei 95 Aeriană, în cooperare cu Inspectoratul pentru Situații de Urgență Bacău, au desfășurat un exercițiu de antrenament privind acțiunea forțelor și mijloacelor de intervenție în cazul producerii unui eveniment de aviație în zona de responsabilitate.

Scopul exercițiului a fost verificarea viabilității planurilor și a procedurilor existente, modul de cooperare și coordonare în teren a forțelor și mijloacelor instituțiilor cu responsabilități în domeniu, pentru creșterea interoperabilității acestora.

Evenimentul de aviație reprezintă orice circumstanță legată de siguranță aeronautică, care pune în pericol o aeronavă de stat, ocupanții acesteia sau orice altă persoană și include, în special, incidentele grave și accidentele.

Exercițiul se execută bianual, iar planul de acțiune al Bazei 95 Aeriană – pentru gestionarea situațiilor de urgență generate de producerea unui eveniment de aviație în zona de

responsabilitate – are ca scop formarea deprinderilor personalului care are atribuții și responsabilități în acest domeniu.

De ușurință în acțiune dată de repetări regulate depinde succesul intervenției. Modul de organizare și acțiune în cazul unui eveniment și crearea unui cadru general de cooperare cu agențiile de urgență – Inspectoratul Județean pentru Situații de Urgență Bacău și Gruparea de Jandarmi Mobilă Bacău – sunt elementele

urmărite în planificarea exercițiilor. Rezultatul urmărit este gestionarea practică a acțiunilor de căutare-salvare în scopul acționării eficiente pentru salvarea supraviețuitorilor în situația producerii unui eveniment de aviație. Acest exercițiu le-a permis militarilor Bazei 95 Aeriană să-și demonstreze nivelul de pregătire în executarea misiunilor încredințate, în condiții de efort fizic și stres.

Text și foto: Mădălina Burlacu

„Instruirea în comun cu alte structuri ne oferă posibilitatea de a învăța lucruri noi și de a ne aduce un plus valoare în buna desfășurare a misiunilor de acest gen cu specific militar, misiuni de bază, de altfel, pentru unitatea noastră. Nu putem decât să ne bucurăm de o astfel de colaborare și cooperare, iar rezultatele pozitive, cu siguranță, că vor veni în urma exercițiilor și antrenamentelor repetate, exerciții ce se bazează pe scenarii tactice cât mai apropiate de realitate”.

Comandorul Gheorghiță Brunchi, instructor-șef securitate zbor și siguranță aeronautică

„RECHINUL” - VEDETĂ LA AIR-SHOW

Participarea la acest tip de evenimente reprezintă o oportunitate de a face cunoscute publicului larg caracteristicile și performanțele viabile ale aeronavei An-26 ce a trecut printr-un amplu proces de modernizare, fapt ce motivează zborul și deviza echipajului navigant: „Zboară! Rechinii nu se opresc niciodată!”.

THE MALTA INTERNATIONAL AIRSHOW 2023

În data de 22.09.2023, „Rechinul”, aeronava militară, AN-26 din Baza 90 Transport Aerian Otopeni, Comandor aviator Gheorghe Bănculescu” a ajuns în Malta și a participat la mitingul aerian THE MALTA INTERNATIONAL AIRSHOW 2023, organizat pe Aeroportul Internațional Luqa, La Valleta, Malta cu scopul de a promova imaginea Forțelor Aeriene Române în mediul internațional.

Aeronava AN-26 „Rechinul” a fost accesibilă publicului și prezentată în expoziție statică.

Inspirați de înfățișarea aeronavei și fiabilitatea ei, membrii echipajului au arătat vizitatorilor soluția tehnică inovativă - rezultată din colaborarea dintre Forțele Aeriene Române și firma românească AEROSTAR - de adaptare a instrumentelor de zbor analogice la cerințele regulilor aeronautice internaționale actuale.

THE ROYAL INTERNATIONAL AIR TATTOO 2023

Puternic, „zâmbitor” și pregătit de zbor, „Rechinul” a participat și la evenimentul „The Royal International Air Tattoo 2023”, găzduit de Marea Britanie în perioada 13-17 iulie 2023, la Baza Aeriană Fairford, cu scopul de a promova imaginea Forțelor Aeriene Române și a Armatei României în media internațională prin prezența acestuia în expoziție statică.

Aeronava An-26 modernizată

ZIUA PORTILOR DESCHISE LA BAZA 90 TRANSPORT AERIAN

După patru ani de absență, timp în care porțile bazei au fost închise pentru iubitorii de aviație, ziua de 9 septembrie a venit ca o bucurie imensă, atât pentru adulți, cât și pentru prichindeii ce iubesc avioanele. Baza 90 Transport Aerian a reușit cu succes să ne introducă într-o atmosferă modernă de festival, au depășit ușor limita formalităților și au creat o zi de sărbătoare și fericire.

Cât de des ai ocazia să poți zbura cu o aeronavă militară? Cu siguranță rar, o dată în viață sau chiar niciodată! Cei de la Baza 90 Transport Aerian au oferit cadou și au putut să împlinească sute de vise oferindu-le șansa de a vedea împrejurimile Bucureștilor dintr-o altă perspectivă. Am văzut sute de perechi de ochi luminoși, înălțimi și plini de emoție, ochi în toate culorile și de toate vârstele, pentru că bucuria unui zbor atât de special nu poate avea vârstă! Pentru mine Baza 90 Transport Aerian este un loc de suflet pentru că timp de doi ani aceasta mi-a fost cea de-a doua casă. Acolo am pășit pentru prima dată în calitate de cadru militar și acolo am învățat ce înseamnă aviația de la un colectiv de oameni speciali.

Am întrebat, cu această ocazie, câțiva dintre colegi ce înseamnă pentru ei Baza 90 Transport Aerian.

Cu ce este Baza 90 Transport Aerian mai specială față de orice altă bază aeriană din țară?

Aici se împlinesc vise și se scriu povești de succes, se salvează vieți și se oferă ajutor țărilor ce trec prin momente delicate! Baza 90 nu doarme niciodată, este mereu pregătită pentru o nouă misiune umanitară, un transport urgent sau pentru întâmpinarea personalităților politice și nu numai ce vin să ne vadă țara!

Am avut dorința de a întreba și un mecanic de bord din cadrul bazei despre experiența sa și cel mai potrivit om este maestrul militar clasa a III-a Ionuț Dumitrescu mecanic de bord, instructor pe aeronavele C-130 Hercules cu o experiență de peste 2.500 de ore de zbor acumulate în misiuni interne și internaționale, misiuni umanitare și în teatrele de operații din Iraq și Afganistan.

Tehnicul de bord reprezintă „inima” tuturor sistemelor aeronavei, cel care are grijă ca toate să funcționeze normal încă de la pregătirea aeronavei pentru zbor „preflight checks” până la oprirea motoarelor după încheierea activității de zbor. „Satisfacția mare apare atunci când ne strângem mâna înainte să părăsim cabina și declarăm «Misiune îndeplinită!»”, a conchis maestrul militar Dumitrescu.

Text: Maria Ioniță, foto: Adrian Sultănoiu, Maria Ioniță, Mirela Viță

**Comandor
Emil
Băjenaru,
pilot pe
aeronava
C-130
Hercules
executând
manevrele
de decolare**

Locotenent ing Radu Cristian Gabor din cadrul Escadrilei 902: „În 2019, când încă eram un proaspăt sublocotenent, am găsit în cadrul Bazei 90 mai mult decât un simplu colectiv de lucru; am găsit oameni dornici de muncă și de afirmare, cu zâmbetul pe buze și mereu dispuși să îți întindă o mână de ajutor. Pot să spun acum, după patru ani de lucru efectiv în cadrul acestei baze că sunt pe deplin mulțumit de relațiile ce s-au creat între noi și simt cu tărie că am devenit mai mult decât simpli colegi, și ne putem numi o familie. O familie tânără, dornică de muncă și care nu poate fi pusă în dificultate în niciun fel. Îmi doresc ca pe viitor să aducem un aport cât mai mare la îmbunătățirea acestei baze”.

Locotenentul Mihai Alexandru este pilot în cadrul bazei: „Să fii pilot pe aeronava C-27 J Spartan implică o responsabilitate semnificativă, dar și o experiență unică. Trebuie să fii pregătit să răspunzi la orice situație în orice moment, deoarece zborurile pot avea loc la orice oră din zi sau noapte. În Baza 90 Transport Aerian, camaraderia dintre piloți este puternică, deoarece aceștia împărtășesc momente inedite și se încred în echipa lor”.

Maistrul militar clasa a III-a Ionuț Dumitrescu, mecanic de bord: „Am îmbrățișat cariera militară din anul 2009 când am fost admis la Școala de Maiștri Militari și Subofitieri a Forțelor Aeriene Traian Vuia. În anul 2011 am fost repartizat la Escadrila 901 Aviație Transport Strategic din cadrul Bazei 90 Transport Aerian ca tehnic de sol. În 2014 am fost selecționat în vederea formării mele ca tehnic de bord în cadrul aceleiași escadrile. Procesul de învățare nu a fost ușor, însă, cu ajutorul colegilor instructori am reușit să ajung la performanța necesară îndeplinirii misiunilor în siguranță și cu succes”.

**Publicul
prezent la
Ziua Porților
Deschise
bucurându-se
de
aeronavele
expuse**

Detașamentul Brigăzii 30 Gardă „Mihai Viteazul” a încântat publicul cu exercițiile de drill

La cea de-a XIII-a ediție a celui mai mare spectacol aerian din România, care a avut loc în data de 26 august la Aeroportul Internațional Băneasa - „Aurel Vlaicu” din București, Forțele Aeriene Române au fost reprezentate, în evoluțiile aeriene de aeronave F-16 Fighting Falcon, IAR-99 Șoim, IAR-99 STANDARD, aeronave de transport C-27J Spartan, C-130 Hercules, An-26, aeronave școală IAK-52, elicoptere IAR-330 și IAR-316 B, precum și de lansări de parașutiști. Vizitatorii BIAS au avut posibilitatea de a vedea în expoziție statică aeronave MiG-21 LanceR, F-16 Fighting Falcon, IAR-99 ȘOIM, C-27J Spartan, An-30, elicoptere IAR-330, un radar de joasă/medie altitudine TPS-79R, o instalație de lansare a rachetelor sol-aer HAWK, o instalație de lansare rachete M903/PATRIOT și o autospecială EOD. Elementul de noutate l-a constituit prezența simulatorului de MiG-21 LanceR, care a fost amplasat alături de simulatoarele de IAK-52 și de simulatorul de zbor instrumental, la standul de prezentare a ofertei educaționale a Forțelor Aeriene Române.

La invitația Statului Major al Forțelor Aeriene, la BIAS 23 au participat militari din forțele aeriene din Germania, Olanda, Regatul Hașemit al Iordaniei, Slovacia, Slovenia, Ungaria, Statele Unite ale Americii, care au prezentat tehnica din dotare, în expoziție statică, sau în cadrul evoluțiilor aeriene.

BIAS 2023

Spectacolul continuă

Cerul Bucureștiului a fost transformat într-un tablou vibrant și dinamic în cadrul Bucharest International Air Show & General Aviation (BIAS) 2023, eveniment mult așteptat de către pasionații aviației și publicul larg. Cu o istorie bogată în calendarul aviației internaționale, această ediție a ridicat ștacheta prezentând o gamă impresionantă de aeronave și spectacole care au făcut inima să tresară și privirile să se înalțe spre cer.

Evenimentul a început cu o serie de spectacole acrobactice uluitoare, în care echipe de acrobație de renume și piloți pricepuți din întreaga lume au demonstrat abilitățile lor excepționale. Tonourile și manevrele coregrafice din aer au captivat atenția spectatorilor, aruncând o lumină asupra dedicării și pregătirii intense necesare pentru a realiza astfel de performanțe. Zborurile sincronizate și evoluțiile îndrăznețe au stârnit ropote de aplauze și admirație din partea celor prezenți.

În cadrul expoziției statice, participanții au avut privilegiul de a se apropia de aeronavele expuse și chiar de a interacționa cu piloții și membrii echipajelor.

Acest moment unic de a explora detaliile tehnice și de a afla poveștile din spatele fiecărei aeronave a adus o notă personală și captivantă la întregul eveniment. De la avioane de luptă impresionante până la elicoptere de transport și avioane private de aviație generală, diversitatea aeronavelor expuse a oferit o privire cuprinzătoare asupra lumii aviației moderne.

BIAS (Bucharest International Air Show & General Aviation) 2023 a fost nu doar un festival al zborului, ci și o platformă pentru inovația

și progresul în domeniul aviației. Companiile de aviație au avut ocazia de a-și prezenta cele mai recente tehnologii și inovații, de la avionica de vârf până la materiale revoluționare. Acest schimb de idei și cunoștințe a creat un mediu propice pentru dezvoltarea colaborărilor și a viitoarelor inovații în industrie.

În concluzie, Bucharest International Air Show & General Aviation 2023 a fost mult mai mult decât o simplă expoziție aeriană. A fost o ocazie de a celebra pasiunea pentru zbor, talentul uman și inovația tehnologică. Privind spre viitor, evenimentul promite să continue să inspire și să uimească, rămânând un punct culminant în calendarul aviației pentru mulți ani de acum înainte.

Text: Maria Ioniță, foto: Cosmin Purtan, Dănuț Vlad, Dan Ștefan, Maria Ioniță

Aeronave C-27 J Spartan în formație

Avioane de vânătoare F-16 în evoluție

26 august 2023
BIAS, o zi cu 40 de grade
și cer senin

Recunosc că m-am gândit mult dacă să descriu acest eveniment prin ochii mei, dar pentru că frumusețea stă în ochii privitorului, eu am văzut puțin diferit acea zi arzătoare de duminică în care în mod normal cu greu m-aș fi desprins de locul meu răcoros. Destul de dimineață ajunsă în curtea celor de la Romaero am fost uimită să observ bucuria oamenilor ce intrau plini de entuziasm pe poartă, cu mâinile pline de bagaje. Era acel vibe de mers la mare sau la un party, cu umbrele, scaune pliabile, pături, corturi pentru copii și chiar și lăzi cu apă și gheață. Toți acei oameni erau pregătiți să câștige lupta cu zeul Ra și să poată urmări cel mai spectaculos show aerian, unul ce parcă nu-și pierde din popularitate. Copiii de toate vârstele, unii cu șepci, alții cu ochelari de soare îi priveau pe colegii mei cu uimire și multă admirație, am realizat că ei nu văd în fața ochilor un militar, ei văd un super-erou. Plini de curiozități îi copleșeau pe cei ce le răspundeau la întrebări într-o atmosferă prietenoasă și veselă. Ei și-au obosit piciorușele urcând și explorând fiecare aeronavă expusă. Dar până și adulții au fost copii la BIAS și au reușit să trăiască inocent fiecare senzație de uimire când toate acele avioane și elicoptere au început să facă giumbușlucuri. Cerul s-a colorat de câteva ori în zi în culorile tricolorului, iar în cele din urmă când soarele a decis într-un sfârșit să ia o pauză, văzduhul a prins iar viață printr-un foc de artificii. Nu a fost doar o zi, a fost ca o poveste... o poveste despre aviatori și măiestria lor.

Interiorul aeronavei C-27 J Spartan

Elicopterele Black Hawks au efectuat un exercițiu de evacuare medicală

Comandantul Centrului de Zbor, comandor Florin Sandu și responsabilul de Safety, locotenent-comandor Simona Măierean

Piloți din cadrul Bazei Aeriene Boboc prezenți la show

Parașutist din cadrul Forțelor de Operații Speciale

Publicul admiră expoziția statică a show-ului

BALTICA 2023

„Viperele de Bărăgan“
pe cerul Țărilor Baltice
- MISIUNE ÎNDEPLINITĂ -

În perioada aprilie-iulie 2023, detașamentul „Carpathian Vipers“ al Forțelor Aeriene Române, compus din 4 aeronave de luptă F-16 multirol și 100 de militari a fost dislocat în Baza Aeriană Šiauliai, Lituania, unde a asigurat Serviciul de Poliție Aeriană întărită în Țările Baltice.

Activitatea de Poliție Aeriană în Țările Baltice reprezintă una dintre cele cinci misiuni regionale NATO de Poliție Aeriană, alături de misiunile din Adriatica de Est împreună cu Balcanii de Vest, din Islanda și din Benelux. Această misiune este o sarcină colectivă asigurată de membrii NATO și presupune prezența continuă a aeronavelor de luptă și a echipajelor, cu scopul de a putea să reacționeze rapid (Quick Reaction Alert – QRA) la eventualele încălcări ale spațiului aerian al membrilor Alianței.

Activitatea de Poliție Aeriană în Țările Baltice se desfășoară în cadrul rețelei integrate de apărare antiaeriană și antirachetă a NATO, fiind coordonată de Comandantul Suprem al Forțelor Aliate din Europa (SACEUR) și condusă de Comandamentul Aerian Aliat (AIRCOM) prin Centrul de Operații Aeriene Combinate (CAOC) Uedem, Germania.

În cele 122 de zile de misiune, aeronavele românești ale „*Carpathian Vipers*” au contabilizat un număr de 344 de ieșiri, totalizând aproape 600 de ore de zbor. Prima misiune reală de interceptare executată a fost în prima săptămână de la preluarea responsabilităților de la partenerii francezi.

Pe tot parcursul celor patru luni, avioanele de luptă F-16 s-au aflat într-o anumită Stare de Pregătire pentru luptă (RS – Readiness Status). Au fost 24/7 în alertă. La orice oră din zi sau noapte, Centrul de Operații Aeriene Combinate (CAOC) Uedem, Germania a putut ordona misiuni de interceptare a aeronavelor care utilizau neautorizat spațiul aerian NATO. Îndeplinirea sarcinilor operative de către avioanele românești s-a transpus în răspunsul adecvat al militarilor la cele 25 de alertări transmise de Centrul de Operații Aeriene NATO din Uedem, Germania.

Misiunea detașamentului a constat în protejarea integrității spațiului aerian al Țărilor Baltice și a reprezentat o componentă fundamentală a angajamentului NATO față de membrii săi. Avioanele de luptă F-16 au asigurat permanent avertizarea timpurie și intervenția pentru clarificarea situației aeriene, aplicând măsurile legale împotriva aeronavelor care utilizează neautorizat spațiul aerian al Țărilor Baltice.

Misiune îndeplinită

Ceremonia de repatriere a militarilor detașamentului „Carpathian Vipers”, a avut loc în data de 8 august, la sediul Bazei 86 Aeriană „Locotenent aviator Gheorghe Mociorniță”, din Borcea. Prima dislocare într-un teatru de operații a aeronavei F-16 românești pentru executarea unei misiuni NATO a fost o reușită. Conducerea și membrii detașamentului au primit, în cadrul ceremoniei, felicitări din partea ministrului apărării naționale, domnul Angel Tîlvăr, a locțiitorului șefului Statului Major

al Apărării, generalul-locotenent Gheorghiță Vlad, a locțiitorului comandantului Comandamentului Forțelor Întrunite „General Ioan Emanoil Florescu”, general de flotilă aeriană Cătălin Băhneanu și a șefului Statului Major al Forțelor Aeriene, general-locotenent Viorel Pană.

„În cele aproximativ 600 de ore de zbor executate pe timpul dislocării de la Șiauliai, în peste 20 de misiuni reale de Poliție Aeriană și în multiplele zboruri de antrenament și instruire, ați dovedit că sunteți adevărați profesioniști, dar și faptul

că România își asumă, cu hotărâre, partea sa de responsabilitate în ecuația apărării colective a NATO. Așa cum forțele aeriene ale altor aliați ni s-au alăturat în țară, pentru a complementa eforturile proprii de apărare a spațiului aerian, tot așa și Forțele Aeriene Române au contribuit, pentru a doua oară, din Baza Aeriană Șiauliai, la apărarea aeriană a celor trei aliați baltici”, a declarat ministrul apărării.

Remarcând contribuția actuală a contingentului românesc la apărarea integrității spațiului aerian al Țărilor Baltice,

generalul-locotenent Gheorghiță Vlad a amintit că Forțele Aeriene Române au mai executat o misiune de întărire a Serviciului de Poliție Aeriană pe cerul baltic, în 2007. „Continuitatea și consistența participării militarilor români în angajamentele internaționale ale țării reprezintă dovada determinării pentru asigurarea stabilității regionale. În aceeași măsură, misiunile și antrenamentele în context multinațional sunt vectori ai creșterii interoperabilității între structuri și a încrederii reciproce între militari”.

să conduc o echipă extraordinară de aviatori militari în misiunea de Poliție Aeriană întărită în Țările Baltice. Această misiune va rămâne întipărită în memoria noastră pentru mult timp, la fel cum încă ne amintim cu mândrie de Baltica 2007.

În această perioadă, am trăit împreună, în egală măsură, momente de provocare și momente de satisfacție profesională. Am depășit împreună obstacole, am învățat din fiecare sarcină primită și am crescut ca echipă. Astăzi doresc să împărtășesc câteva dintre experiențele și lecțiile pe care le-am învățat în acest timp.

În primul rând, am învățat că unitatea și încrederea reciprocă sunt fundamentale pentru a obține succesul în orice misiune. Indiferent de greutățile înfruntate, am reușit să le depășim datorită solidarității și efortului colegilor noștri. Fiecare dintre noi a adus unicitatea și abilitățile sale în această echipă, și pentru asta vă mulțumesc.

În al doilea rând, am învățat că perseverența și determinarea sunt esențiale în atingerea obiectivelor stabilite. În fiecare zi, ne-am antrenat pentru a ne perfecționa și pentru a ne depăși limitele personale. Acest efort susținut a fost cheia succesului în timpul misiunii noastre.

De asemenea, le mulțumim colegilor din Baza 86 Aeriană, din Statul Major al Forțelor Aeriene și din Comandamentul Forțelor Întrunite care au făcut eforturi deosebite pentru a asigura în totalitate și în timp oportun resursele necesare în teatrul de operații. În aceeași măsură, suntem recunoscători pentru sprijinul și încrederea comandanților. Ei ne-au ghidat și ne-au susținut în fiecare pas al drumului, asigurându-se că suntem bine pregătiți și înarmați cu tot ce e necesar pentru a reuși.

Un gând special se îndreaptă către cei rămași acasă, către familiile și prietenii noștri, care, deși departe, ne-au fost sprijin moral în timpul misiunii.

Nu în ultimul rând, doresc să mulțumesc ministrului apărării naționale pentru prezența sa astăzi alături de noi. Prezența dumnealui onorează sacrificiile și eforturile făcute de militarii detașamentului în timpul misiunii. Ne asumăm angajamentul că vom continua să slujim cu profesionalism și dedicație și vă mulțumim pentru încrederea pe care o acordați Forțelor Aeriene.

Doamnelor și domnilor, ceremonia de astăzi marchează un moment important în istoria aviației române: încheierea oficială a misiunii Detașamentului F-16 „Carpathian Vipers” în Țările Baltice. La finalul misiunii pot afirma cu tărie că prima dislocare a avioanelor de luptă F-16 într-un teatru de operații a fost un real succes, un etalon pentru viitoarele misiuni ale Forțelor Aeriene.

Cu mândrie, noi, aviatorii detașamentului vă raportăm: misiune îndeplinită!”

Comandor Cosmin Vlad, comandantul Detașamentului „Carpathian Vipers”

Efectivul complet al detașamentului „Carpathian Vipers” la ceremonia de repatriere care a avut loc în data de 8 august 2023, la sediul Bazei 86 Aeriană „Locotenent aviator Gheorghe Mociorniță”

Făcând o retrospectivă cronologică descreșcătoare, următorul eveniment important din activitatea detașamentului „Carpathian Vipers” îl reprezintă ceremonia de predare – primire (Hand over – Take over) din data de 2 august 2023. În cadrul ceremoniei care s-a desfășurat în Baza Aeriană din Šiauliai, Lituania, România și Portugalia au predat Italiei conducerea celei de-a 63-a rotații a misiunii de apărare a integrității spațiului aerian al Țărilor Baltice, desfășurată sub comandă NATO. Cele două națiuni aliate au lucrat împreună timp de patru luni, din aprilie până în iulie, detașamentul român asigurând misiunea de Poliție Aeriană întărită, iar detașamentul portughez misiunea de Poliție Aeriană. Comandorul Cosmin Vlad, comandantul „Carpathian Vipers”, și maiorul Tomás Virgílio, comandantul detașamentului portughez, au predat, în mod simbolic, aliaților italieni **Cheia Spațiului Aerian Baltic**. Cheia reprezintă un simbol și o garanție a angajamentului NATO de a asigura protecția și integritatea statelor membre în fața oricărei posibile amenințări aeriene.

La activitate au luat parte comandantul Comandamentului Forțelor Întrunite, general de flotilă aeriană Valerică Vrăjescu, reprezentanți ai Ambasadei României la Vilnius, ai Comandamentului Aerian Aliat (AIRCOM) și ai Italiei, Lituaniei și Portugaliei.

General de flotilă aeriană Valerică Vrăjescu, comandantul Comandamentului Forțelor Întrunite

Comandorul Cosmin Vlad și maiorul Tomás Virgílio au predat, în mod simbolic, aliaților italieni Cheia Spațiului Aerian Baltic

Ultima zi a misiunii de Poliție Aeriană întărită în Țările Baltice executată de către detașamentul „Carpathian Vipers” a marcat momentul recunoașterii meritelor și profesionalismului militarilor români și a bunei colaborări dintre cele două națiuni aliate. Astfel că, în Baza Aeriană din Šiauliai, Lituania, în data de 31 iulie, a avut loc o ceremonie de încheiere a misiunii în cadrul căreia s-au oferit mai multe distincții militare. Comandantul bazei lituaniene, locotenent-colonel Eligijus Rukšnaitis a decorat toți militarii români cu medalia NATO pentru Misiuni de Poliție Aeriană în Țările Baltice. În acest cadru festiv, dorind a răsplăti excelența cooperare dintre cele două națiuni, comandantul detașamentului, comandor Cosmin Vlad a oferit unor militari lituanieni Emblema de Onoare a Forțelor Aeriene, distincție conferită de către șeful Statului Major al Forțelor Aeriene Române. De asemenea, mai mulți militari români au fost înaintați în gradul următor la termen.

Ceremonia de încheiere a celor patru luni de misiune a pecetluit profesionalismul și dedicarea militarilor „Carpathian Vipers”. În ochii fiecăruia se putea citi mândrie și recunoștință. Prima dislocare într-un teatru de operații a avioanelor de luptă F-16 a fost o reușită și un etalon pentru viitoarele misiuni ale Forțelor Aeriene.

Comandantul bazei, locotenent-colonel Eligijus Rukšnaitis a decorat toți militarii români cu medalia NATO pentru Misiuni de Poliție Aeriană în Țările Baltice

„Rezultatele obținute de dumneavoastră și de camarazii dumneavoastră aflați în misiuni aici sau în alte teatre de operații, calitățile profesionale și statura morală de excepție pe care le dovediți zi de zi, în misiuni dificile, departe de casă și de cei dragi dumneavoastră, v-au adus respectul colegilor dumneavoastră din armatele aliate. Iar când dumneavoastră sunteți respectați, este respectată România!”, a declarat ministrul Tîlvăr

Un eveniment important desfășurat pe timpul executării misiunii detașamentului a fost Summitul NATO, care a avut loc anul acesta în Vilnius, capitala Lituaniei. „Carpathian Vipers” a contribuit la asigurarea securității spațiului aerian al Țărilor Baltice, pe timpul desfășurării Summit-ului, prin executarea misiunii de Poliție Aeriană întărită alături de aeronave de luptă ale mai multor țări aliate.

Venit direct de la lucrările Summit-ului de la Vilnius, ministrul Angel Tîlvăr, însoțit de șeful Statului Major al Apărării, general Daniel Petrescu, și de șeful Statului Major al Forțelor Aeriene, general-locotenent Viorel Pană, a vizitat detașamentul în data de 13 iulie. Delegația oficială s-a informat cu privire la misiunile de Poliție Aeriană întărită sub comandă NATO desfășurate, a vizitat spațiile de lucru și de cazare și a asistat la un exercițiu de alertare.

Ministrul apărării naționale, Angel Tîlvăr, a transmis felicitări tuturor aviatorilor militari români pentru modul profesionist în care și-au îndeplinit misiunile, inclusiv cele de asigurare a securității spațiului aerian pe timpul desfășurării celei mai importante reuniuni a NATO din acest an. Angel Tîlvăr a evocat, în alocuțiunea susținută pe timpul întâlnirii, aprecierile exprimate de cei mai înalți reprezentanți ai statelor aliate în discuțiile purtate cu membrii delegației noastre cu privire la militarii Armatei României. Conducerea detașamentului a prezentat oficialilor MAPN principalele activități desfășurate pe timpul celor patru luni, în care au fost planificate și executate, cu foarte bune rezultate,

mai multe exerciții și antrenamente comune cu forțe aeriene aliate. „Exercițiile și antrenamentele la care ați participat s-au constituit în experiențe valoroase în planul carierei fiecăruia dintre dumneavoastră, dar s-au adăugat și la zestrea de interoperabilitate a Forțelor Aeriene Române. Vă veți întoarce acasă mai puternici, mai bine pregătiți și mult mai motivați să continuați să evoluati în impresionantele dumneavoastră cariere”, a declarat ministrul apărării.

Generalul Daniel Petrescu a subliniat că asumarea responsabilităților de securizare a spațiului aerian aliat în regiunea Baltică, în cadrul misiunii Poliție Aeriană întărită sub comandă NATO, consolidează rolul României de aliat de încredere și de pilon de stabilitate pe flancul estic al Alianței. „Prin misiunile reale executate pe timpul celor patru luni de dislocare, prin prestațiile excelente pe care le-ați avut în cadrul exercițiilor și antrenamentelor executate împreună cu cele mai avansate aviații militare aliate, ați dovedit încă o dată interoperabilitatea Forțelor Aeriene Române cu structurile similare din NATO și ați reconfirmat valoarea și profesionalismul aviatorilor militari români”, a declarat generalul Petrescu.

În acest cadru oficial, ministrul apărării naționale și șeful Statului Major al Apărării l-au felicitat pe comandantul detașamentului, comandor Cosmin Vlad pentru înaltul profesionalism de care a dat dovadă în comanda misiunii și a avut loc un schimb de plachete onorifice în semn de mulțumire.

Planificarea redислоării contingentului român a fost o operațiune logistică complexă. Aceasta a presupus un efort considerabil prin organizarea minuțioasă a transportului militarilor și a echipamentelor militare. Asigurarea transportului întregului detașament a fost realizată eșalonat, folosind două căi principale: terestră și aeriană. Pe cale aeriană personalul, bunurile și echipamentele militare au fost transportate cu aeronave tip C-17 Globemaster și un zbor cu o aeronavă tip C-130 Hercules.

Redislocarea pe calea terestră a avut loc cu ajutorul colegilor din cadrul Comandamentului Logistic Întrunit, convoiul militar parcurgând distanța de 2400 de km dintre Lituania și România.

La jumătatea lunii iulie, aviatorii detașamentului „Carpathian Vipers” au executat o serie de antrenamente în comun cu aliații NATO

În perioada summit-ului, misiunea de Poliție Aeriană în Țările Baltice a fost întărită de capacități aparținând mai multor state aliate, printre care amintim pe cele ale Forțelor Aeriene Finlandeze și Forțelor Aeriene Franceze, dislocate temporar pe Baza Aeriană din Șiauliai. În acest context, piloții români și portughezi au executat în comun misiuni cu piloții avioanelor F-18 Hornet și Dassault Rafale.

Pe timpul executării misiunii de Poliție Aeriană întărită din Țările Baltice, piloții detașamentului „Carpathian Vipers” s-au instruit periodic cu militarii țărilor aliate.

Air Defender 23 a fost unul dintre cele mai importante exerciții aeriene multinaționale ale anului 2023.

În cadrul exercițiului, piloții români au executat misiuni de close air support în sprijinul trupelor de la sol, sub coordonarea unui JTAC (Joint Terminal Attack Controller) în spațiul aerian al Lituaniei.

JTAC lituanieni și piloții detașamentului au simulat lovituri de precizie asupra țintelor

terestre și au asigurat securitatea apelor teritoriale ale Lituaniei în Marea Baltică în condiții tactice complexe. Misiunile din cadrul Air Defender 23 au avut ca rezultat îmbunătățirea interoperabilității dintre aliați, o dovadă clară a unității și capacității de acțiune a NATO.

În perioada 26 – 27 iunie, aviatorii detașamentului „Carpathian Vipers” au participat la cea de-a doua serie din anul 2023 a exercițiului **Ramstein Alloy 23-2** (RAAL23). La acest exercițiu au participat detașamentele care executau în acel moment misiunea de Poliție Aeriană în Țările Baltice, precum și forțe din Lituania, Letonia, Germania și Turcia.

Scenariile de instruire au inclus exerciții de alertă pentru reacția rapidă: pierderea legăturii radio, căutare și salvare în luptă, interceptarea aeronavelor care zboară cu viteză redusă, sprijin aerian apropiat și realimentare în aer. Exercițiul **Ramstein Alloy** a reprezentat o oportunitate excelentă de a pregăti forțele în îndeplinirea misiunilor de Poliție Aeriană și de a demonstra nivelul înalt de pregătire, interoperabilitate și cooperare între membrii NATO.

Un alt exercițiu multinațional la care au participat „*Carpathian Vipers*” în perioada 4 – 15 iunie a fost **BALTOPS 2023**. Cu peste 50 de ani de istorie, acesta este cel mai important exercițiu maritim NATO în regiunea baltică. Anul acesta, la cea de a 52-a ediție, au participat 19 aliați, cu 51 de nave, 25 de aeronave și peste 6.000 de militari. Secvențele de instruire întrunită s-au desfășurat în zona Mării Baltice,

în spațiul terestru și aerian al Germaniei, Poloniei, Estoniei, Letoniei și Lituaniei. BALTOPS a fost o oportunitate extraordinară pentru națiunile aliate și parteneri de a se antrena împreună. Forțele aeriene, terestre și maritime NATO au avut ocazia să testeze interoperabilitatea propriilor mijloace și capabilități. Printre scenariile de exerciții au fost incluse apărare aeriană, operațiuni de deminare, de eliminare a munițiilor explozive, de combatere a vehiculelor subacvatice fără pilot, dar și de proceduri de răspuns medical. Acest mediu de instruire a simulat îndeaproape operațiunile reale.

Toate activitățile de antrenament pentru lupte aeriene și antiaeriene din cadrul exercițiilor multinaționale la care au participat „*Carpathian Vipers*” au avut un rol deosebit în pregătirea și dezvoltarea profesională a piloților detașamentului.

Ziua Aviației Române și a Forțelor Aeriene a fost sărbătorită de către membrii detașamentului „*Carpathian Vipers*” printr-o ceremonie militară și o serie de activități sportive. Evenimentul este marcat în fiecare an în data de 20 iulie, odată cu prăznuirea Sfântului Prooroc Ilie Tesviteanul, patronul spiritual și ocrotitorul aviatorilor. Anul acesta s-au împlinit 110 ani de la înființarea primei structuri de Aeronautică Militară, motiv suplimentar de sărbătoare pentru Aviația Română, dar mai cu seamă pentru militarii care au avut ocazia de a o celebra în afara granițelor țării, executând una dintre cele mai importante misiuni ale Armatei României.

Potrivit tradiției, ziua categoriei de forțe a fost marcată prin organizarea unei ceremonii militare în cadrul căreia au fost acordate mai

Ziua Aviației Române și a Forțelor Aeriene a fost sărbătorită de către membrii detașamentului „Carpathian Vipers” printr-o ceremonie militară și o serie de activități sportive

multe distincții. Membrii merituosi ai detașamentului au fost recompensați cu Emblema de Onoare a Forțelor Aeriene și Emblema de Merit în Serviciul Armatei României, clasa a III-a. În timpul ceremoniei, aeronavele F-16 ale detașamentului român și ale partenerilor portughezi au survolat zona de organizare a festivității pentru a întregi tabloul unei aniversări specifice Forțelor Aeriene.

Manifestările sportive dedicate acestei sărbători s-au desfășurat în două zile consecutive și au constat în competiții de fotbal, de tenis de masă și tenis de picior. La activități au fost invitați să participe și partenerii portughezi și lituanieni. Bucuria împărtășită de reprezentanții celor trei națiuni pe timpul jocului a surclasat poziția obținută în clasamentul final pe echipe.

În data de 4 iulie, „*Carpathian Vipers*” au participat la un eveniment media complex, NATO Media Day, organizat de către Comandamentul Aerian Aliat (AIRCOM) în colaborare cu Comandamentul European de Transport Aerian (EATC). Activitatea, premergătoare Summit-ului NATO de la Vilnius, a constat într-un survol al teritoriului țărilor riverane la Marea Baltică, cu escală în Baza Aeriană Šiauliai și a avut drept scop demonstrarea modului în care este executată misiunea de Poliție Aeriană de către membrii Alianței. Centrul de Operații Aeriene Combinat (CAOC) Udem, Germania, a coordonat activitatea de zbor a avioanelor participante la acțiunile de interceptare.

Evenimentul s-a desfășurat în mai multe etape. Mai întâi mass-media internațională s-a imbarcat la Eindhoven într-o avion de alimentare în aer A330MRTT, cu destinația Lituania. Odată ajunși în Baza Aeriană Šiauliai, jurnaliștii au avut ocazia să asiste la alertarea avioanelor F-16 românești pentru executarea unei misiuni de Poliție Aeriană. De asemenea, cu această ocazie s-a organizat și o conferință de presă la care au participat reprezentanți ai detașamentelor românești și portugheze, care erau dislocate în bază.

În timpul zborului de la Eindhoven la Baza Aeriană Šiauliai și înapoi, deasupra Mării Baltice,

Un număr de 30 de reprezentanți ai instituțiilor media internaționale au avut ocazia să asiste la alertarea avioanelor F-16 românești pentru executarea unei misiuni de Poliție Aeriană

avioanele noastre de luptă, alături de avioanele a încă opt țări aliate și parteneri, respectiv Olanda, Germania, Polonia, Portugalia, Marea Britanie, Finlanda, Suedia și Danemarca, au simulat interceptări aeriene ale aeronavei A-330MRTT. Astfel, cei aproximativ 30 de reprezentanți ai mass-mediei internaționale

au avut posibilitatea să vadă în timp real cum națiunile aliate desfășoară, în mod colectiv, misiunea de Poliție Aeriană în Țările Baltice.

Activitatea a fost prilejul potrivit de a promova în spațiul public angajamentul colectiv al Aliaților de a proteja spațiul aerian NATO.

În data de 30 iunie, membrii **Escadrilei 53 Vânătoare Warhawks** au sărbătorit ziua acestei entități importante a aviației române în Baza Aeriană Šiauliai. Din 2016, tradiția Escadrilei 53 Vânătoare, care pe timpul Campaniei din 1941 a reușit performanța de a doborî 52 de aparate sovietice raportată la o singură înfrângere aeriană, a fost preluată de către piloții români de F-16. În prezent, Escadrila 53 Vânătoare *Warhawks*, din cadrul Bazei 86 Aeriană Borcea, este dotată cu cele mai performante avioane de vânătoare ale Forțelor Aeriene Române. Motiv pentru care această unitate subordonată Statului Major al Forțelor Aeriene a fost selectată pentru misiunea de Poliție Aeriană întărită în Țările Baltice. Astfel, la 82 de ani de la cea mai importantă zi din istoria Escadrilei 53 Vânătoare, respectiv 30 iunie 1941, comandantul escadrilei, piloții și personalul tehnic al acesteia contribuiau fie activ la apărarea spațiului aerian al Țărilor Baltice în cadrul detașamentului „*Carpathian Vipers*”, fie la menținerea controlului în spațiul aerian național, operând din Baza

86 Aeriană, continuând să ducă mai departe bunul renume al escadrilei al cărei nume îl poartă cu mândrie.

Potrivit tradiției, escadrila a adus un omagiu eroilor zilei de 30 iunie 1941, aniversând totodată această subunitate emblematică a Forțelor Aeriene Române. Comandantul escadrilei, comandor Mihăiță Marin, în cadrul adunării organizate cu această ocazie, a subliniat semnificația momentului. De asemenea, amintind numele eroilor zilei de 30 iunie 1941, a adus un omagiu înaintașilor care au scris pagini vii în istoria Aviației Române. În discursul său, cu rezonanță patriotică, comandorul Marin a punctat frecvent cât de important este faptul că membrii escadrilei, piloți și personal tehnic, au posibilitatea să scrie istorie precum au făcut-o și piloții escadrilei din al Doilea Război Mondial. I-a îndemnat să fie cu adevărat mândri că fac parte din această unitate-simbol pentru Aviația Română, mândri că sunt adevărați profesioniști care reprezintă cu onoare România.

O altă dată din calendar cu însemnătate pentru militarii români a fost **Ziua Drapelului Național**. Sărbătorită anual în data de 26 iunie, a fost momentul potrivit pentru a onora semnificația celui mai important simbol național și memoria celor care au luptat sub același steag care ne-a însoțit în misiune, departe de țară. În acest spirit, cel mai tânăr membru al detașamentului, maistrul militar clasa a V-a, Cătălin Mușat, a primit un drapel național purtat simbolic în zbor deasupra Țărilor Baltice, din partea tehnicului cu cea mai multă experiență, maistrul militar principal Mihai Constantin. Acesta a primit ordin din partea comandantului să-l păstreze cu onoare pe parcursul întregii cariere militare. Inițiativa comandantului a adăugat momentului o mai mare încărcătură patriotică, reprezentativă de altfel pentru toate adunările și acțiunile de pe timpul misiunii.

Drapelul României a fost arborat în Baza Aeriană Șiauliai pe 1 aprilie. A fluturat alături de drapelul Lituaniei la intrare în zona de dislocare, dar a fost purtat și în suflet și pe uniformă, amplasat pe birouri sau atârnat pe pereți, însoțindu-ne în fiecare zi în misiune. România a fost reprezentată cu succes în prima misiune de Poliție Aeriană întărită în Țările Baltice a avionului de luptă românesc F-16M. Membrii detașamentului „Carpathian Vipers” au contribuit fiecare în parte, în echipă, cu profesionalism, dedicare, patriotism, mândrie și onoare la executarea în mod excepțional a misiunii.

„Carpathian Vipers” - Misiune îndeplinită!

OAMENII DIN SPATELE ZBORULUI

Portrete de specialiști ai detașamentului „Carpathian Vipers”

O privire în culisele activității Prosuperului „Carpathian Vipers”

Activitatea de Prosuper (production superintendant) presupune urmărirea întregii activități de mentenanță, planificare și alocare de resurse pentru zbor. Prin urmare, acesta are un rol crucial în menținerea performanței și siguranței celor patru aeronave F-16. Acest rol li se atribuie celor mai buni specialiști în întreținerea și pregătirea avioanelor, celui care cunoaște toate aspectele legate de activitatea de zbor.

Căpitanul Cătălin Moncea a ocupat funcția de șef secție mentenanță în cadrul detașamentului „Carpathian Vipers” și a fost desemnat Prosuper-ul activității de zbor din cadrul misiunii de Poliție Aeriană întărită în Țările Baltice. Olteanul născut în orașul Băilești și-a dorit de mic copil să lucreze în aviație. „Înclinația spre partea tehnică și visul de a lucra în aviație m-au făcut să aleg cariera de inginer în domeniul aviației militare”. Pentru a-și atinge scopul a urmat cursurile superioare ale Academiei Tehnice Militare pe care a absolvit-o în 2013. Visul i s-a împlinit când la prima repartitie a fost încadrat la Baza 86 Aeriană

„Locotenent aviator Gheorghe Mociorniță”. „Baza 86 Aeriană este vârful de lance al aviației militare, ceea ce mă face să fiu mândru că lucrez acolo. Rolul meu ca șef al secției mentenanță este să coordonez activitatea de întreținere a aeronavelor F-16. Este o responsabilitate foarte mare. Suntem o echipă, am o relație strânsă cu subordonații bazată foarte mult pe încredere și profesionalism. Avem multe provocări, dar și satisfacții”.

Prima dislocare în afara țării a aeronavelor F-16 pentru a executa misiunea de Poliție Aeriană întărită în Țările Baltice a fost o provocare pentru tot personalul Bazei 86 Aeriană. „A fost ocazia potrivită să demonstrăm că avem capacitatea să executăm orice tip de misiune. Provocări au fost încă de la început pentru că totul a fost nou, dar ne-am mobilizat și am realizat dislocarea conform planului”.

Mentenanța în timpul misiunii de Poliție Aeriană întărită în Țările Baltice presupune o eficientizare mult mai bună a resurselor, a timpului de execuție și a efortului. Prosuperul trebuie să fie foarte familiarizat cu specificațiile

și cerințele tehnice ale fiecărui avion în parte, asigurându-se că toate verificările și procedurile de întreținere sunt efectuate în conformitate cu protocoalele standard și reglementările de siguranță. Dinamismul acestui mediu de lucru cere prosuperului să fie rapid și precis în deciziile luate.

„Este foarte important să cunoști foarte bine avionul și nevoile proprii de mentenanță. Prosuperul stabilește prioritățile acțiunilor desfășurate în jurul avionului, alocă resurse și ține legătura constant cu piloții pentru ca avioanele să fie pregătite și echipate pentru diferite tipuri de misiuni ce urmează să fie executate”.

A fi prosuper în cadrul detașamentului „Carpathian Vipers” nu este doar o ocupație, ci mai mult o chemare pentru căpitanul Cătălin Moncea care este conștient de contribuția pe care o are, alături de ceilalți specialiști, la buna desfășurare a principalei activități a detașamentului, activitatea de zbor.

El și echipa sa de profesioniști stau în spatele reușitei misiunii pe care „Carpathian Vipers” au executat-o în Țările Baltice.

„Instalațiile electrice reprezintă coloana vertebrală a oricărei aeronave moderne”, este de părere maestrul militar clasa a III-a Docuz Dan-Alexandru, specialist în instalații electrice în cadrul detașamentului „Carpathian Vipers”. „Iar datoria mea este să mă asigur că toate sistemele rămân funcționale și interconectate în cele mai solicitante situații de zbor”.

Absolvent al Colegiului Național Militar „Mihai Viteazul” din Alba Iulia și al Școlii Militare de Maștri Militari și Subofițeri a Forțelor Aeriene „Traian Vuia”, arma Aviație, specialitatea instalații electrice și aparatură de bord, Alexandru a avut de mic o înclinație către profilul real și o mare pasiune pentru aviație. „De mic copil mi-a plăcut tot ce era legat de avion. Îmi aduc aminte cum cântam în timpul jocurilor copilăriei: «Avion cu motor, ia-mă și pe mine în zbor!». Cea mai bună opțiune de a lucra în apropierea avionului a reprezentat-o Școala Militară de Maștri. Am ales

Portretul unui specialist în instalații electrice al „Carpathian Vipers”

instalații electrice fără să stau pe gânduri”. Pasiunea sa pentru aviație a cunoscut prima realizare când a fost repartizat la Baza 71 Aeriană „General Emanoil Ionescu” din Câmpia Turzii, în cadrul Secției mentenanță MiG-21 LanceR, IAR-330 și Puma, respectiv Puma Socat, atelierul Instalații electrice, formațiunea calculatoare. După aproximativ doi ani, doriția de a explora provocările oferite de intrarea în dotarea Forțelor Aeriene a aeronavelor F-16, l-au determinat să participe la selecția pentru stagiul de pregătire în vederea exploatării avionului F-16, care s-a desfășurat în Portugalia. A urmat un curs de limba engleză pentru a-și îmbunătăți competența lingvistică, conform cerințelor Stanag 6001 și a fost selectat. În 2016, timp de aproximativ 8 luni, a fost în Portugalia împreună cu specialiști responsabili de exploatarea aeronavei.

Un profesionist este recomandat de calități particulare și nu se oprește niciodată din învățat.

Una dintre abilitățile-cheie ale lui Alexandru constă în înțelegerea detaliată a sistemelor electrice ale avionului F-16. De la cablajul complex și panourile de comandă, până la senzorii și componente cruciale pentru controlul zborului, acest expert cunoaște fiecare fir și conexiune din aeronavă.

„Specialitatea mea este legată de partea electrică. Tot ce ține de la generarea curentului electric până la alimentarea tuturor sistemelor de pe aeronavă și controlul zborului. La F-16 fiecare sistem în parte este într-un fel sau altul condus de calculatorul lui”.

Pregătirea detaliată a aeronavelor înainte de dislocarea în teatrul de operații și-a spus cuvântul. Pe perioada misiunii de Poliție Aeriană în Țările Baltice, Alexandru nu a fost solicitat pentru lucrări complicate. „Nu am avut lucrări solicitante pe partea electrică. Aeronava F-16 are un sistem electric complex, dar în același timp foarte simplu. Dacă știi să cauți problema, ea se rezolvă rapid. Dacă au apărut mici defecțiuni, le-am rezolvat. Asta pentru că lucrăm în echipă și totul funcționează perfect”. Planurile lui Alexandru pentru viitor sunt clare. Vrea să rămână în continuare în această echipă tânără și în mediul de lucru dinamic de la Baza 86 Aeriană. Cu pasiunea sa pentru aviație și cunoștințele sale profunde, el demonstrează că electronica și zborul pot fi o combinație perfectă.

#WEARENATO

Un weapons loader respectat și un exemplu demn de urmat

Aeronavele detașamentului român „Carpathian Vipers” F-16M care au executat misiunea de Poliție Aeriană, sunt avioane de luptă care au în dotare armament și muniție reală: tun, rachete aer-aer, chaff-uri (contramăsură electronică) și flare-uri (contramăsură termică). De montarea și verificarea armamentului și muniției pe aeronavă sunt responsabili armurierii, sau, conform limbajului operațional comun NATO, weapons loaderii. Efectuarea în siguranță a întregii activități de zbor depinde de profesionalismul acestora.

Pentru că această meserie este plină de responsabilități, și nu am greși nici dacă am afirma că este chiar „periculoasă”, este de așteptat ca specialiștii din acest domeniu să aibă un caracter puternic. Maistrul militar specialist clasa a III-a, Nicoleta Grama, se numără printre aceste persoane și dovedește că are calitățile necesare pentru a reuși în această specialitate. Recunoscută printre colegi drept unul dintre cei mai buni weapons loaderi ai Bazei 86 Aeriană, Nicoleta a executat cu succes sarcinile specifice funcției în Lituania, pe timpul misiunii de Poliție Aeriană întărită a detașamentului Carpathian Vipers.

Buzoianca de numai 30 ani a absolvit Școala Militară de Maștri Militari și Subofițeri a Forțelor Aeriene „Traian Vuia” în anul 2013, programul de formare a maștrilor militari, arma Aviație, specializarea Armament, rachete, muniții de aviație și sisteme de lansare. Imediat după finalizarea studiilor a fost repartizată la Baza 86 Aeriană, Locotenent aviator Gheorghe Mociorniță. „Am ales specializarea pentru că mi s-a părut interesantă. Încă din primul an de școală militară am îndrăgit acest domeniu. În plus, mi-am dorit să îmi desfășor activitatea la escadrilă și să fac ceva important. Exact asta am întâlnit la Baza 86 Aeriană: un colectiv unit și un loc unde am tot timpul ceva de făcut. Programul se schimbă des, dar cu toate acestea îmi place foarte mult ceea ce fac”, a spus aceasta.

Weapons loaderii sunt prezenți pe pistă, atât înainte de decolarea, cât și la aterizarea avionului. Chiar dacă armamentul este încărcat pe avion, acesta trebuie să fie verificat cu atenție la fiecare zbor. Acești profesioniști se asigură că atunci când pilotul lansează armamentul, acesta funcționează în parametri optimi. Înainte de decolare, armamentul este desigurat pentru a putea fi lansat în zbor. După aterizare, acesta trebuie să fie asigurat și verificat, pentru ca activitatea la sol să se desfășoare în siguranță.

Stăpânire de sine, putere de concentrare, determinare, profesionalism sunt câteva dintre calitățile obligatorii pe care un weapons loader trebuie să le dețină pentru a excela în domeniul ales. Totul trebuie să fie în stare perfectă de funcționare. Pe lângă acestea, o bună pregătire și o experiență notabilă în munca pe teren contribuie la conturarea portretului unui bun specialist. Stagiul de pregătire desfășurat în Portugalia, în perioada 2014–2016, a ajutat-o pe Nicoleta să își desăvârșească pregătirea de specialitate ca weapons loader pe F-16.

„Experiența din Portugalia m-a format. Timp de doi ani am urmat stagiul de pregătire pentru exploatarea avionului F-16, la Baza Aeriană nr. 5 din Monte Real, Portugalia. Primele patru luni am urmat cursuri teoretice și apoi am început practica efectivă. Am fost mai întâi învățatei în echipele maștrilor portughezi, pentru ca spre finalul perioadei să fim periodic verificați. Începusem să lucrăm, atât pe avioanele lor, cât și pe cele care urmau să fie ale noastre. Colegii portughezi ne-au ajutat foarte mult de-a lungul anilor, de fiecare dată când le solicitam o părere

ne-au împărtășit din experiența de 20 de ani în exploatarea F-16-ului”.

Pregătirea temeinică din Portugalia a ajutat-o pe Nicoleta să devină un weapons loader respectat și un exemplu demn de urmat. Cunoștințele acumulate de-a lungul carierei militare sunt transmise de la un profesionist la altul, de la o generație la alta, proces care dă naștere la relații de colaborare care, de cele mai multe ori se păstrează și se transformă în relații de prietenie și respect reciproc.

Nicoleta a participat la misiunea de Poliție Aeriană întărită în Țările Baltice care s-a desfășurat în Lituania, pe Baza Aeriană din Šiauliai, în comun cu aliații portughezi. Aceasta a fost încă o oportunitate prin care relațiile de colaborare și amicitie dintre români și portughezi, începute încă din anul 2014, să se dezvolte.

„A fost o reală bucurie să pot revedea colegii portughezi pe care i-am cunoscut în stagiul de pregătire. Cu o parte dintre aceștia m-am mai întâlnit în România, atunci când au participat la diverse exerciții și misiuni NATO. Sunt convinsă că vom colabora și pe viitor la alte misiuni în cadrul Alianței”.

Weapons loader-ul este o parte crucială, ca oricare altă componentă, din mecanismul complex ce îl reprezintă detașamentul Forțelor Aeriene „Carpathian Vipers”. Fiecare structură ajută la buna desfășurare a activității contingentului, iar profesionalismul fiecărui membru contribuie la executarea în condiții de siguranță a misiunii.

Portretul unui specialist în avionică al detașamentului „Carpathian Vipers”

Fiecare militar are rolul său bine definit în ceea ce înseamnă activitatea detașamentului „Carpathian Vipers”, iar fiecare misiune executată, fiecare oră de zbor, nu fac decât să certifice profesionalismul celor implicați. Reușita fiecărui zbor oferă satisfacția depășirii provocărilor apărute în procesul de mentenanță, un anumit nivel de împlinire profesională. Un specialist în avionică este o persoană cu o expertiză ridicată în domeniul avionicii aeronavelor de luptă F-16.

Maistrul militar principal Gabriel Zaharia este șeful formațiunii avionice din cadrul detașamentului. Acesta are o vastă experiență în întreținerea și repararea aeronavelor, putând diagnostica rapid și eficient eventualele probleme tehnice. Născut în Fetești, acesta a fost familiarizat din copilărie cu activitatea aeronavelor de pe aerodromul Borcea. „Copil fiind,

vedeam avioanele de pe aerodromul de la Borcea survolând orașul. Eram impresionat, dar nu știam ce însemna mentenanța, pregătirea acelor avioane pentru zbor și cu toate astea, îmi puneam întrebarea Cum ar fi dacă?. Timpul a trecut și a venit momentul să fac o alegere și aceea a fost Școala de Maiștri Militari de Aviație «Traian Vuia» de la Mediaș. La acel moment, o provocare, dar acum, retrospectiv privind, probabil a fost răspunsul la întrebare”.

Cariera militară a început cu repartitia în anul 1994 în Baza 86 Aeriană din Borcea. „Dacă la venirea mea pe acest aerodrom, în primii ani nu îmi imaginam mari schimbări pentru că era bază tipică aviației militare, odată cu trecerea timpului și cu tranziția către noul tip de aeronavă multirol F-16, schimbările s-au produs în ritm accelerat. Acum, Baza 86 Aeriană a devenit o bază aeriană modernă, o unitate etalon a aviației militare”. După un an de pregătire în Portugalia și câțiva ani de exploatare a aeronavei F-16, perioadă în care acesta a acumulat cunoștințe tehnice avansate, a venit și momentul dislocării într-un teatru de operații, pentru executarea misiunii de Poliție Aeriană întărită în Țările Baltice.

„O nouă provocare, un amestec de emoții inerente care au fost depășite ușor. De fapt, totul se rezumă la a face ceea ce te-ai pregătit să faci. Depărtarea de casă se face simțită, dar cu noile

tehnologii de comunicare, depășim mai ușor acele momente”. Maistrul militar Gabriel Zaharia are o înțelegere profundă a principiilor electronicii, a sistemelor avioanelor de luptă și a sistemelor radio. Acesta cunoaște în detaliu arhitectura și funcționarea sistemelor de bord ale aeronavei F16, cum ar fi radarul, senzorii, sistemele de navigație, computerele de bord și sistemele de comunicații.

„Ca o definiție generală, avionica înglobează majoritatea sistemelor electronice de la bordul aeronavei: sistemul de radiocomunicații, de navigație, afișaj, război electronic, calculatoare, radar, toate sisteme vitale pentru un avion multirol. Importanța unui sistem față de altul este subiectivă din punctul meu de vedere, avionul fiind un tot unitar, neputând fi tratate separat ca importanță. Pasiunea pentru electronică și pentru aviație fac ca această meserie, dincolo de complexitatea ei, să fie un factor suficient de motivant, rezultatul final fiind zborul”. Maistrul militar specialist în avionică Gabriel Zaharia desfășoară o muncă esențială pentru a asigura eficiența și operaționalitatea aeronavelor de luptă. Aflat la apogeul carierei, cel mai important i se pare împărtășirea cunoștințelor și experienței acumulate în anii de carieră militară ca specialist, colegilor mai tineri, în plină formare profesională.

„Este important să lași ceva în urmă!”

Portretul unui specialist din cadrul atelierului Sisteme al detașamentului „Carpathian Vipers”

Activitatea detașamentului „Carpathian Vipers” a fost concentrată în jurul celor patru mari „păsări de dural”. Tratate cu mare atenție de către fiecare dintre membrii contingentului, avioanele și piloții acestora sunt vedetele cu care au executat misiunea de Poliție Aeriană întărită în Țările Baltice. În spatele cortinei, ascunsă de ochii spectatorilor, s-a aflat o echipă întreagă de specialiști, fără de care activitatea de zbor și misiunea în sine nu s-ar fi putut desfășura în condiții de siguranță. Împărțiți în secții, ateliere și formațiuni, aceștia sunt uniți de profesionalism, trăsătura definitorie a tuturor militarilor specialiști din echipa „Carpathian Vipers”.

Maistrul militar clasa a II-a Gabriel Olteanu este specialist Environmental Control System (ECS) sau climatizare din cadrul atelierului Sisteme al contingentului „Carpathian Vipers”. Născut în municipiul Râmnicu Sărat, județul Buzău, acesta a finalizat programul de formare a maistrilor militari, arma Aviație, specializare avion-motor, din cadrul Școlii Militare de Maiștri Militari și Subofițeri a Forțelor Aeriene „Traian Vuia” în anul 2010. Fiind al 4-lea din promoție,

la prima repartitie a decis să aleagă Baza Aeriană de Instruire și Formare a Personalului Aeronautic Boboc pentru a fi mai aproape de familie. Timp de 5 ani de zile a lucrat la linie ca maistrul specialist IAR-99.

După această perioadă, a luat o decizie radicală pentru viitorul său. A renunțat la confortul unui loc de muncă aproape de familia de proveniență și a profitat de oportunitatea de a deservi cea mai nouă aeronavă a Forțelor Aeriene, avionul F-16. Astfel că, în 2015, a fost selectat pentru cursul de pregătire în vederea exploatarei avionului F-16 în Portugalia. „Am ales să plec la curs pentru că era momentul să fac o schimbare în carieră. În Portugalia, timp de aproximativ 2 ani, am continuat pregătirea pe specializarea mea, avion-motor. În 2017, când m-am întors, eram deja încadrat pe funcție la Baza 86 Aeriană Borcea”.

Pregătirea pentru exploatarea avionului F-16 s-a făcut pe mai multe sisteme, respectiv hidraulică, combustibil și hidrazină și ECS. Toate acestea conlucrează la desfășurarea în condiții de siguranță a zborului. „Hidraulica deservește trenul de aterizare și suprafețele de control. Fără

hidraulică nu ai putea să controlezi avionul. Nu ar mai fi avion, ar fi un bolovan care se rostogolește. Combustibilul știm cu toții cât de necesar este pentru funcționarea motorului. Pentru o autonomie mai mare de zbor a avionului F-16, sistemul este proiectat să înmagazineze o cantitate mare de combustibil. Iar sistemul de control al mediului (ECS) este o componentă esențială care asigură alimentarea cu aer, controlul termic și presurizarea cabinei. Este absolut necesar pentru confortul pilotului în cabină. În Portugalia am trecut prin toate sistemele, ceea ce a fost de ajutor, deoarece la un moment dat ele se îmbină și dacă nu înțelegi legătura dintre ele și privești sistemul separat, uneori e dificil să găsești defectul. De aceea se numește atelierul Sisteme. Ele sunt înglobate ca totul”.

În fiecare zi, înaintea începerii activității de zbor, militarii din cadrul atelierului sisteme se află în zona hangarelor pentru a verifica dacă există scurgeri la sistemul energetic de urgență al avionului. „Este foarte important să ne asigurăm că nu sunt scurgeri de hidrazină. Aceasta este extrem de periculoasă pentru sănătatea noastră a tuturor”.

Maistrul militar Gabriel Olteanu, asemenea fiecărui militar al detașamentului „Carpathian Vipers” dă dovadă zilnic de un profesionalism desăvârșit în exercitarea atribuțiilor de serviciu. Așa cum o piesă este o componentă indispensabilă unui sistem mecanic, contribuția fiecărui specialist a fost la fel de importantă pentru desfășurarea misiunii de Poliție Aeriană în Țările Baltice. Deși împărțiți în formațiuni, ateliere și secții, militarii detașamentului au acționat împreună, ca o echipă, pentru atingerea obiectivelor misiunii.

Portretul unui Crew chief

Militarii detașamentului românesc F-16 „Carpathian Vipers” au fiecare în parte un rol foarte bine definit. Dacă v-ați aflat în apropierea unei linii de avioane pregătite pentru zbor, cu siguranță i-ați observat pe șefii echipei tehnice de sol. Echipați cu veste reflectorizante și căști de protecție și comunicând cu piloții de F-16 prin semne și gesturi pe care numai ei le înțeleg, crew chief-ii, cum sunt numiți în limbajul operațional NATO, sunt responsabili ca aeronavele să fie în stare tehnică optimă și gata de zbor. De asemenea, dirijează avioanele care se deplasează în rulaj din zona hangarelor, fiind în același timp ultimii care pot opri punerea în mișcare a avioanelor în cazul descoperirii unor defecțiuni la sol.

Pentru a excela în acest rol, militarii trebuie să posede cunoștințe tehnice solide, atenție la detalii și capacitatea de a lucra bine sub presiune. Maistrul militar clasa a II-a Dragoș Vodă se

încadrează cu siguranță în acest tipar, fiind unul dintre cei mai experimentați tehnici de aeronavă ai detașamentului. Absolvent, promoția 2008, al Școlii Militare de Maiștri Militari și Subofițeri a Forțelor Aeriene „Traian Vuia”, militarul a exploatat inițial avionul MiG-21 LanceR, în cadrul Bazei 86 Aeriană Borcea. „În perioada 2014-2016 am fost în Portugalia la cursul de pregătire pentru trecerea pe F-16. Din momentul venirii aeronavelor în țară, am lucrat neîncetat la Escadrila 53 Vânătoare «Warhawks». Pentru mine escadrila a fost și este totul. Este locul pe care îl consider a doua familie. Este o onoare să particip în prima misiune a aeronavei F-16 în Lituania”.

Fiecare tehnic de aeronavă al detașamentului are în primire un F-16 pe care trebuie să îl mențină în condiții optime de zbor, asigurându-se că toate inspecțiile sunt la zi, că necesarul de carburanți-lubrifianți-uleiuri este în parametri corespunzători. Maistrul militar Dragoș Vodă este crew chief-ul care răspunde, împreună cu întreaga echipă tehnică, de pregătirea pentru zbor a aeronavei și de menținerea acesteia în stare de operativitate. El este, asemenea tuturor șefilor de echipă tehnică, o interfață între piloți și avion, între avion și partea de mentenanță. „Toate informațiile tehnice trec prin crew chief. De la operațiunile din timpul pornirii avionului și până la începerea rulajului de dinainte de decolare se execută prin comunicarea dintre tehnic și pilot. De asemenea, orice eventuală problemă este raportată de pilot către crew chief. Eu transmit mai departe către

conducătorul activității din zona de pregătire pentru zbor a avioanelor start sau Flight Line Expediter (FLE) și acesta informează coordonatorul pentru mentenanță sau Pro Super”.

Relația dintre pilot și crew chief este una definită de încredere. „Încrederea în crew chief este una totală și spun acest lucru cu toată convingerea. Practic, de ei depind, atât succesul misiunii, cât și siguranța noastră. Atât eu, cât și familia mea, prin faptul că ajung acasă după fiecare misiune le transmit MULȚUMESC pentru tot ceea ce faci”, este de părere unul dintre piloții detașamentului Carpathian Vipers.

„Cu o parte dintre piloții care sunt aici, în Lituania, am lucrat și la MiG-ul 21. Ne cunoaștem de foarte mult timp. Experiența acumulată i-a făcut să aibă încredere 100% în deciziile mele. Cumva aceasta este diferența dintre escadrilă și partea de mentenanță. Colegii de la mentenanța avionului lucrează mai în profunzime la înlocuit agregate, la anumite inspecții mai de durată, interacționând mai puțin cu piloții. În meseria noastră, la escadrilă, toate deciziile se iau în câteva secunde. Din momentul în care motorul avionului este pornit, de decizia pe care o luăm după verificarea parametrilor de zbor depinde siguranța pilotului. De aceea, pilotul se bazează 100% pe noi, oamenii de la sol, crew chief-i și FLE”.

De la începutul misiunii, crew chief-ii detașamentului au petrecut nenumărate ore în linia de avioane, câteodată în ploaie, lapoviță sau ninsoare, totul pentru a se asigura că misiunea este îndeplinită cu succes și că piloții de F-16 primesc rapid sprijinul de care au nevoie de la sol. Limbajul folosit pentru comunicare este unul standardizat, semnele putând fi înțelese de către orice pilot, indiferent de naționalitate. „Am avut ocazia să dirijez de mai multe ori piloți ai țărilor aliate. În meseria mea nu contează naționalitatea, nici tipul de aeronavă. Dacă uneori există bariere de limbaj, în comunicarea nonverbală a crew chief-ilor, semnele sunt aceleași. Sunt abecedarul tehnicului de aeronavă”.

Crew chief-ii sunt profesioniștii care completează imaginea vieții pe aerodrom. De competența și devotamentul lor depinde buna desfășurare a întregii activități de zbor a detașamentului. Zi de zi, 24/7, lucrând în echipă cu ceilalți colegi, aceștia reușesc să aibă satisfacția lucrului bine făcut. O carieră ca șef de echipaj/crew chief în forțele aeriene este cu siguranță plină de satisfacții pentru toți cei pasionați de aviație.

#WEARENATO

BALTICA 2023

MISIUNE
ÎNDEPLINITĂ

110 ANI DE LA ULTIMUL ZBOR AL EROULUI AVIATOR AUREL VLAICU

În data de 13 septembrie, Baza Aeriană Boboc a organizat în localitatea Bănești din județul Prahova împreună cu autoritățile locale ceremonia de comemorare a 110 ani de la ultimul zbor al pionierului aviației românești și mondiale, Aurel Vlaicu.

La eveniment au participat alături de comanda și personalul bazei, reprezentanți ai instituțiilor publice locale și centrale, cadre militare în rezervă și sute de localnici.

Prezența de onoare care a adus un omagiu de recunoștință și admirație a fost generalul-locotenent cosmonaut dr. ing. Dumitru Prunariu.

Întreaga manifestare a fost salută din seninul cerului de aeronavele din dotarea Forțelor Aeriene Române, Aeroclubului României și Școlii Superioare de Aviație Civilă.

La 13 septembrie 1913, inginerul, inventatorul și pilotul Aurel Vlaicu s-a desprins de la sol din Cotroceni, cu gândul măreț de a traversa munții urmând Valea Prahovei, pentru a face legătura pe calea aerului cu românii săi din Transilvania. Din păcate, acesta a fost ultimul său zbor, avionul Vlaicu II frângându-și aripile.

În cinstea marelui Vlaicu, piloții militari ce își încep cariera la Baza Aeriană Boboc duc mai departe cu dedicare și profesionalism misiunea de aur - zborul și apărarea cerului senin al patriei.

Text: Gabriela Șerban, foto: Baza Boboc

CEREMONIE MILITARĂ ȘI RELIGIOASĂ LA MONUMENTUL EROILOR DIN CIMITIRUL TABLA BUȚII

În data de 6 august 2023, reprezentanți ai Academiei Forțelor Aeriene „Henri Coandă” au participat la ceremonia militară și religioasă prilejuită de comemorarea eroilor căzuți în Pasul Tabla Buții în timpul Primului Război Mondial. În cadrul evenimentului au fost prezenți și militari ai Bazei 2 Logistică „Valahia”, reprezentanți din MAI, oficiali ai județului Prahova, membri ai asociației Junilor brașoveni, locuitori ai comunei Cerașu și din localitățile învecinate.

Pasul Tabla Buții este o trecătoare montană în Carpații de Curbură ce leagă Valea Teleajenului de Valea Buzăului, iar intrarea României în

Primul Război Mondial a transformat această zonă într-un teatru de operații militare unde au avut loc lupte grele. În pofda pierderilor semnificative, militarii români care au luptat în această zonă au reușit să respingă inamicul.

Începând cu anul 1922, în ziua de 6 august, la Cimitirul Eroilor de la Tabla Buții se organizează, sub coordonarea Primăriei Cerașu, pehrinaje, ceremonii militare și religioase la care iau parte și nenumărați civili care omagiază militarii căzuți la datorie pentru apărarea Patriei.

Sursă: Academia Forțelor Aeriene,

foto: Liliana Minculescu, Sebastian Constantin Birziloiu

În cadrul ceremoniei militare s-au depus coroane de flori și a fost evocată memoria eroilor căzuți la datorie în prezența unui public numeros

PER ASPERA AD ASTRA

- Partea a treia

APĂRAREA SPAȚIULUI AERIAN AL ROMÂNIEI ÎN PERIOADA POSTBELICĂ (1945 - 1990)

1945-1950. CONVENȚIA DE ARMISTIIU ȘI TRATATUL DE PACE DE LA PARIS

În condițiile în care trecerea României de partea Națiunilor Unite s-a făcut înaintea semnării Convenției de Armistițiu, care să consemneze drepturile și obligațiile fiecărei părți, aspirația Moscovei de a stăpâni bazinul Mării Negre și sud-estul continentului european, constantă a politicii externe rusești și apoi a celei sovietice, s-a manifestat cu preponderență. Sovietizarea și comunizarea României au urmat drumul de-acum bine cunoscut. Convenția de Armistițiu și hotărârile Conferinței de Pace de la Paris au frânt năzuința românilor pentru o viață democratică și constituțională.

Întâlnirea celor „Trei Mari” (Churchill, Roosevelt și Stalin) la Ialta, februarie 1945

FORȚELE AERIE NE REGALE ROMÂNE SUB INCIDENȚA CLAUZELOR CONVENȚIEI DE ARMISTIIU A ROMÂNIEI CU NAȚIUNILE UNITE

Convenția de Armistițiu a României cu Națiunile Unite s-a semnat la Moscova pe 12 septembrie 1944. În baza acesteia, armatele acestor țări au devenit oficial aliante. Analizând prevederile convenției, observăm că, prin conținut, ea a reprezentat un adevărat tratat de pace, fixând statutul internațional al țării până la semnarea Tratatului de Pace de la Paris, supraveghind toate domeniile vieții economice, politice, administrative și militare ale țării, Convenția de Armistițiu cuprindea în text referiri cu aspect militar, la articolele 1, 2 (cu anexă), 3 (cu anexă), 5, 7 și 9.

Acționând în afara literei și spiritului Convenției de Armistițiu, Comisia Aliată de Control (sovietică) a impus, după multe presiuni, Protocolul militar din 26 octombrie 1944, care a vizat, practic, destrucerea Armatei Române rămasă în interior, cu un efectiv total de 120.000 de oameni. Din cadrul aeronauticii, până la 3 decembrie 1944, a fost desființat C.3.A.R. (5 comenzi de grup și 38 de escadrile de aviație și 9 divizioane, 43 de baterii de artilerie antiaeriană).

În mai 1945, în structurile armatei operative de pe front a fost introdus aparatul politic, iar în iulie 1945, înaintea sosirii în garnizoanele de pace a diviziilor române și a C.1.A.R. care luptaseră pe front, a fost adusă în țară cea de-a doua divizie de voluntari români, constituită din prizonieri pe teritoriul URSS, divizia „Horia, Cloșca și Crișan” (prima fusese divizia „Tudor Vladimirescu”). Scoaterea elementelor de valoare din cadrele ostirii s-a făcut de către Guvernul Dr. Petru Groza prin Legea nr. 186 din aprilie 1945, prin care Armata a fost pusă în slujba Partidului Comunist din România. Nesiguranța în cariera militară a slăbit entuziasmul, autoritatea, caracterul și, mai ales, a lovit marile personalități militare.

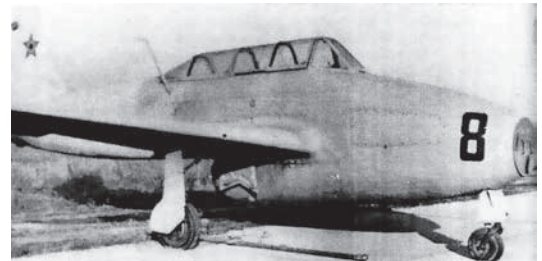
În ceea ce privește controlul aeronauticii, conform articolului 3, s-a constituit Comisia Interaliată de Control al Traficului Aerian (C.I.C.T.A.), care a funcționat la S.M.A. În cadrul efortului economic al aplicării Convenției de Armistițiu a României cu Națiunile Unite, sectorul aerian a pus la dispoziția Înalțului Comandament Sovietic, în orice moment și pe orice aerodrom de escală, prioritate în facilitățile de transport pentru aeronavele civile și militare ale aviației sovietice și a menținut în teritoriu aerodromurile Mizil și Ziliștea, pentru materialele aeronautice strânse și virate de URSS în temeiul Convenției de Armistițiu.

Verificarea unui avion lak-11

În perioada comunistă, insignele de pilot militar au preluat simbolistica sovietică, renunțându-se la forma inițială (vulturul cu aripile deschise)

Singura fotografie cunoscută a unui avion lak-17 din perioada în care se afla în serviciul Aviației Militare Române

Locotenent-colonelul Aurel Răican, comandant al Regimentului 135 Aviație Reacție de la Caransebeș în anii 1952-1954. Este pilotul român care a scris prima pagină din istoria aviației de luptă reactive după ce la data de 26 iunie 1951 a efectuat un zbor în simplă comandă la manșa unui avion lak-23

SITUAȚIA AERONAUTICII REGALE ROMÂNE IMEDIAT DUPĂ RĂZBOI; RESTRUCTURAREA ÎN DOMENIUL AERONAUTIC IMPUSĂ PRIN TRATATUL DE PACE DE LA PARIS DIN 10 FEBRUARIE 1947

Anul 1947 a fost unul fatidic pentru România în general și pentru Armata Română în special. La sfârșitul anului, soarta României era pecetluită: ca stat, era învinsă în al Doilea Război Mondial, conform Tratatului de Pace de la Paris, semnat de delegația română la 10 februarie 1947 și ratificat la 23 august același an (deși a fost alături de puterile învingătoare pe câmpul de luptă, România a fost considerată stat învins și nu a beneficiat de statutul de cobeligerantă); iar la 30 decembrie 1947, au fost adoptate o nouă formă de stat, republica populară în locul monarhiei constituționale, și un nou regim politic, regimul comunist (socialist) sau, în formula oficială din epocă, „regimul de democrație populară”, a cărui esență era dictatura proletariului.

România a fost silită să accepte rolul de monedă de schimb în jocul de interese al Marilor Puteri, fiind azvârlită pentru o perioadă de peste patru decenii în Blocul Estic, în sfera de influență a fostei URSS, dirijată drastic de la Kremlin, ca parte distinctă a bipolarității politice și ideologice din lumea postbelică de partea cealaltă a Cortinei de Fier, menționată de Winston Churchill în faimosul discurs de la Fulton, Missouri, din 5 martie 1946. Părți din Tratatul de Pace au operat distrugerea Armatei Române (prin drastica limitare a efectivelor și armamentelor) și a industriei naționale de apărare, astfel încât Armata Română să nu mai prezinte forța care să permită desprinderea de sub tutela URSS. Extrem de important este și faptul că doctrina de luptă a Armatei Române (care era și doctrina militară de apărare a României), a fost fixată prin Tratat „la cerințele îndatoririlor cu caracter intern și de apărare locală a frontierelor”, ceea ce echivalează cu un nivel (strategic) coborât cu cel puțin o treaptă în raport cu rolul și răspunderile unei armate naționale într-un stat suveran, independent. De aici rezulta și că se anula de facto și de jure valoarea strategică a categoriilor de forțe ale Armatei, care au fost și împărțite ulterior pe comandamente ale armelor lor componente. Cu alte cuvinte, fosta URSS își asumase și sub raport militar „apărarea” statelor aflate în sfera sa de influență, situație, în fond tragică pentru țările în cauză.

În ceea ce privește aeronautica română, Tratatul de Pace prevedea reducerea efectivelor Aviației, inclusiv interzicerea aviației de bombardament. La dispoziția Aliților au fost puse (categoria a V-a): „1. Aeronave...; 2. Afeturi și amplasamente pentru tunuri aeriene...; 3. Echipament... pentru trupele aero-purtate; 4. Catapulte sau dispozitive de lansare pentru avioanele ambarcate pe nave, pentru avioane terestre sau hidroavioane, dispozitive pentru lansarea de arme zburătoare; 5. Baloane de baraj”. Cu toate acestea, în contrast evident cu clauzele distructive ale Tratatului de Pace și în pofida valurilor de disponibilizări operate de guvernul dr. Petru Groza, optimismul ofițerilor și al generalilor Armatei Române (care mai era încă Armata Regală română, deci nu o armată de tip „popular”) se manifesta debordant, cu încredere în vigoarea instituției militare. Samavolniciile au continuat și în anii următori. Decorațiile de război de pe vestoanele aviatorilor nu au contat. Foarte mulți dintre ei au luat calea închisorilor comuniste. Cei care au rezistat vremurilor au îmbătrânit ducând cu ei, în tăcere, amintirile cerului însângerat de război, ale clipelor zborurilor de luptă și, mai ales, ale camarazilor.

Avionul de vânătoare reactiv lak-23 a fost produs în Uniunea Sovietică, începând cu anul 1949, aproximativ 310 exemplare fiind construite la fabrica din Tbilisi. lak-23 a fost primul avion de vânătoare cu reacție ce a intrat în dotarea Comandamentului Forțelor Aeriene Militare (CFAM), operând în cadrul celor trei regimente din compunerea Diviziei 3 (ulterior 97) Aviație Vânătoare cu Reacție

ÎNCEPUTURILE AVIAȚIEI MILITARE REACTIVE, TEHNICA DE ARTILERIE ANTIAERIANĂ ȘI RADIOLOCAȚIE ÎNTRE ANII 1951-1955

Comandamentul Forțelor Aeriene Militare și unitățile militare subordonate acestuia

La 1 aprilie 1950, Comandamentul Aviației și-a schimbat denumirea, devenind Comandamentul Forțelor Aeriene Militare. În subordinea acestei structuri se aflau: Divizia 1 Aviație (D.1.Av.), cu Regimentele (R.) 1, 2 și 3 Aviație de Vânătoare (Av.V.), subordonată operativ Comandamentului Apărării Antiaeriene a Teritoriului (C.A.A.T.); D.2.Av., cu R.4 Aviație de Asalt (Av.A.), R.5 Aviație de Cercetare (Av.C.) și R.6 Aviație de Vânătoare-Bombardament (Av.V.B.); R.7 Aviație de Legătură (Av.L.); R.8 Aviație de Transport (Av.Tp.); R.9 Av.; nouă batalioane de deservire aerodrom, câte unul pentru fiecare regiment; Școala de Ofițeri de Aviație; Școala de Subofițeri de Aviație; Școala Tehnică de Aviație; Școala de Specialiști Inferiori de Aviație; Centrul de Instrucție al Aviației; R.6 Trs.Aer.; R.4 Aerodromuri; două grupări depozite (Nr. 1 și 2); două ateliere de reparații (unul pentru avioane și unul auto).

În paralel cu aceste modificări organizatorice, la sfârșitul anilor 1940 și la începutul anilor 1950, aviația a trecut la uniforma de culoare kaki, emblema de la caschetă a devenit steaua în cinci colțuri, având în centru inițialele R.P.R. (Republica Populară Română), au apărut insignele de personal navigant și tehnic, model sovietic – cu aripile drepte –, s-au stabilit noi norme de adresare între șefi și subordonați.

În anii 1949-1950, au fost aduse din URSS 40 de avioane lakovlev (lak)-11 (vor mai sosi nouă în anii următori), avion de școală faza a II-a, și 45 de aparate biplane Polikarpov (Po)-2, pentru școală, transport și legătură.

Ca avioane de luptă, au fost aduse 10 aparate de vânătoare Lavoșkin (La)-9 (dintre care cinci aveau dublă comandă), câteva bombardiere tip Tupolev (Tu) și câteva avioane de asalt tip Iliușin (Il)-10. Dintre acestea, doar Il-10 va continua să fie importat, fiind aduse, în 1952-1953, alte 166 de aparate (în total 170, dintre care 14 fabricate în URSS și 156 fabricate sub licență în Cehoslovacia), formându-se astfel Divizia 4 Asalt, cu comandamentul la Brașov. Cele trei regimente ale acesteia vor fi dislocate la Brașov, Sibiu și Turda. În 1952, marea unitate de asalt a fost redenumită Divizia 68.

Principala preocupare a Comandamentului Forțelor Aeriene Militare în această perioadă era înființarea primei mari unități de vânătoare, dotată cu aparate reactive. În acest sens, la 1 aprilie 1951, au fost create, pe aerodromul Pipera, Regimentele 11, 12 și 14 Aviație de Vânătoare-Reacție, care vor forma Divizia 3 Aviație de Vânătoare.

Câteva luni mai târziu, divizia a fost dislocată pe aerodromul lanca. Aici vor sosi din URSS patru avioane reactive tip lak-17 (de școală) și 62 avioane reactive tip lak-23 (acestea au fost, de altfel, singurele importuri de aparate de zbor ale anului 1951).

Primul zbor oficial pe un avion de luptă cu reacție a avut loc la 26 iunie 1951, fiind executat de maiorul Aurel Răican, comandantul Regimentului 14. Câteva ore mai târziu, personalitățile politice importante ale zilei (liderul comunist Gheorghe Gheorghiu-Dej, primul-ministru Petru Groza și ministrul apărării naționale, Emil Bodnăraș) au vizitat regimentele de la lanca și i-au felicitat pe piloți.

Începând cu anul 1952, au intrat în înzestrare avioanele reactive de vânătoare Mikoian-Gulievici (MiG)-15, superioare aeronavelor lak-23 ca viteză și înălțime de zbor. Mai mult, ca putere de foc, MiG-15 avea, pe lângă cele două tunuri de 23 mm, caracteristice și pentru lak-23, încă un tun de 37 mm. Toate aceste calități impuseseră MiG-15

Alexeni, jumătatea anilor 1950. Stabilirea ultimelor detalii înainte de zbor

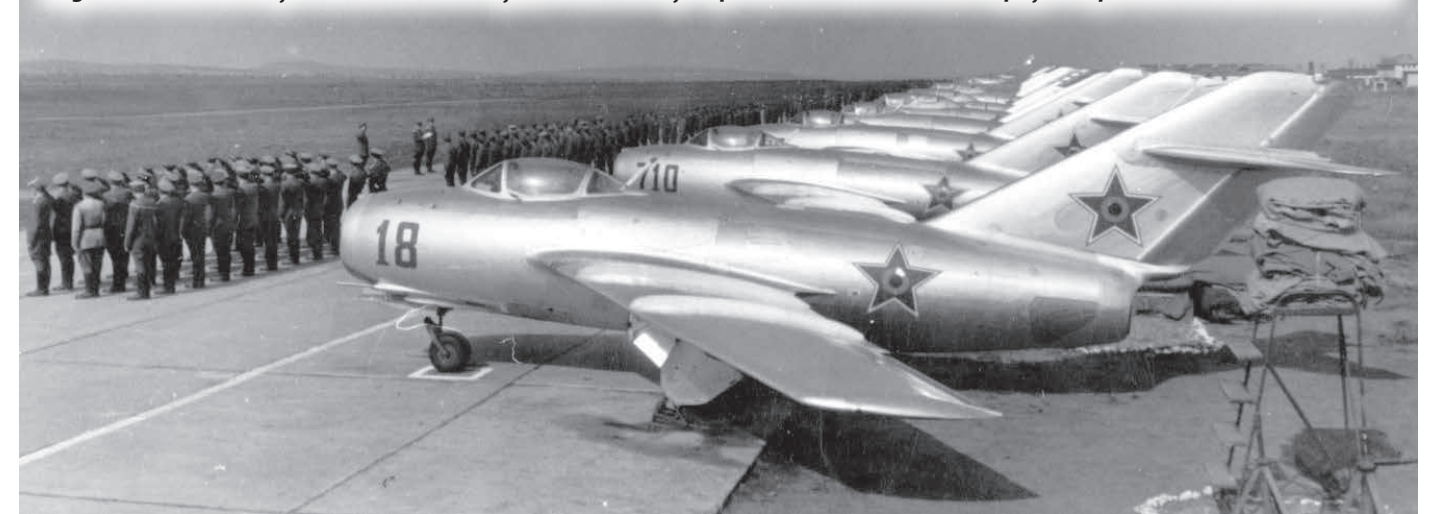

În primul deceniu de după al Doilea Război Mondial, pentru transporturile militare au fost importate aeronave sovietice de tipul Li-2

Piloți de vânătoare sincronizându-și ceasurile înainte de misiune

MiG-15 a inaugurat „era MiG” în care România se va afla multe decenii de la acel moment; primul pilot român care a avut onoarea de a zbura în simplă comandă acest remarcabil vânător subsonic a fost căpitanul Daniel MĂLĂESCU la data de 20.05.1952, comandantul Regimentului 206 Aviație Vânătoare cu Reacție, unitate înființată pe aerodromul Deveselu cu puțin timp înainte de acest eveniment

AVIATORII MILITARI ROMÂNI ÎN IMAGINILE DE PROPAGANDĂ ALE EPOCII

Dintotdeauna, aviatorii militari români s-au bucurat de atenția presei; astfel, ne-au rămas sute de fotografii care, dacă în epocă aveau un rol propagandistic, pe măsura trecerii timpului se transformă în valoroase mărturii istorice

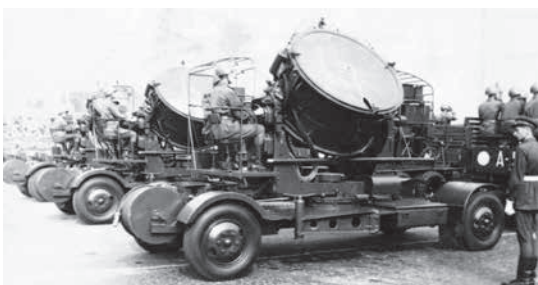
Primii piloți de elicopter din România. De la stânga: lt.maj. Gheorghe Dinu, lt.maj. Gheorghe Leahu, cpt. Ion Repede, cpt. Ivan Cercaschi – instructorul sovietic, lt. maj. Vasile Iurașcu și lt. col. Ioan Zamfirescu – comandantul Regimentului 108 Aviație Transport

În anii 1950, s-au înființat primele subunități de elicoptere. În imagine este elicopterul Mi-4, înmatriculat cu numărul 0127, primul aparat de acest tip din dotarea Aeronauticii Militare Române

Instruire în poligon în vederea tragerilor antiaeriene

Subunitate de proiectoare la o paradă militară din anii Republicii Populare Române

ca principal avion de vânătoare folosit de tabăra comunistă în Războiul din Coreea, aflat în plină desfășurare în vremea aceea. În perioada 1952-1953, au intrat în înzestrare 174 de asemenea aparate, majoritatea în varianta S102, fabricată în Cehoslovacia.

La începutul anului 1952, în urma înzestrării masive cu avioane reactive, Comandamentul Forțelor Aeriene Militare avea următoarea configurație: D.23Av.V., formată din R.125, 200 și 226 Av.V.; D.66Av.V., formată din R.158, 206 și 277 Av.V.; D.93Av.V., formată din R.135, 172 și 294 Av.V.; D.68Av.A., cu R.167 și 251 A.; D.87Av., cu R.190 și 282 Av.; D.34 Tehnică de Aviație, cu nouă batalioane de deservire aerodrom; R.108 Av.Tp.; R.177 Av.L.; R.239 Av.C.; R.246 Pst.; R.161 Transporturi; R.262 Aerodromuri; Esc. de Hidroaviație; Esc.246 Reglare Trageri de Artilerie; Școlile Militare de Aviație Nr. 1 și 2; Școlile Militare de Tehnicienii de Aviație Nr. 1 și 2; Școlile de Specialiști Inferiori Nr. 1 și 2; Centrul de Instrucție al Forțelor Aeriene Militare.

D.97 era fosta divizie de la lanca, dislocată acum cu două regimente lângă Timișoara (pe aerodromul Giarmata) și Caransebeș. Fostul R.14, redenumit 172, era pe aerodromul Mihail Kogălniceanu și se afla în compunerea D.23, care mai avea un regiment la Otopeni (din 1958, acesta va fi mutat pe baza aeriană Borcea-Fetești) și unul la Siliștea-Gumești. Regimentele D.66 aveau repartizate aerodromurile de lângă Craiova și Caracal (Deveselu).

Din păcate, aviația reactivă a făcut și primele victime. La 31 octombrie 1952, doi piloți din R.158 au decolat pentru un zbor în formație, la manșă a două aparate MiG-15. La un viraj, cele două avioane s-au ciocnit și au luat foc, ambii piloți – lt. Liviu Șandor și lt. Ioan Negruțiu – pierzându-și viața.

În mod firesc, începând cu anul 1953, a fost introdus sistemul de clasificare. Primii cinci piloți români care au îndeplinit criteriile pentru clasa I au fost: lt.col. Gheorghe Gherghina, mr. Teofil Brișan, cpt. Gheorghe Năstase, cpt. Liviu Rădulescu și mr. Ion Buhoci.

În 1954, a intrat în înzestrarea aviației militare primul bimotor reactiv Il-28, care executa misiuni de informații și bombardament. Unitatea care l-a exploatat a fost Regimentul 282 Aviație de Cercetare.

În 1955, au fost achiziționate din URSS 12 aparate MiG-17 PF, care aveau postcombustie și radiolocator de bord, avioane repartizate D.23. Pentru operaționalizarea acestora, mai mulți piloți români au făcut cursul de cunoaștere în Uniunea Sovietică, la Sevastleika. În 1956, au mai sosit în țară alte 12 aparate MiG-17, varianta F (doar cu postcombustie, fără radiolocator de bord), repartizate D.66. Ca armament, MiG-17F era similar cu MiG-15, fiindu-i superior printr-o mai mare stabilitate la viteze mari (în picaj), prin viteză și înălțime de zbor.

Insignele aviației militare române au fost identice cu cele sovietice, în perioada 1952-1965, având prindere cu șurub și piuliță, trecându-se pe avers și treapta de clasificare ca specialist.

Unitățile militare de artilerie antiaeriană

În perioada 1950-1955, situația artileriei antiaeriene s-a îmbunătățit, comparativ cu primii ani de după război. Încă din 1951-1952, se aflau în dotare tunuri de calibru 25 mm sovietice, de 37 mm Rheinmetall, de 75 mm Vickers, de 76,2 mm sovietice cu aparat central de tragere PUAZO-2, de 85 mm cu aparat PUAZO-3, de 88 mm Krupp germane și proiectoare Nedalo de 150 cm germane.

Cu această tehnică au fost organizate două corpuri de artilerie antiaeriană a câte cinci regimente și un regiment de proiectoare, două divizii cu câte două regimente și un divizion și două regimente pentru apărarea unor obiective mici. În anul 1953, au fost înființate noi unități, adăugându-se câte două regimente de artilerie antiaeriană la fiecare divizie, două divizioane și un regiment pentru apărarea unor noi obiective.

Tot atunci au luat ființă șapte divizioane și opt baterii de artilerie antiaeriană pentru apărarea unor aerodromuri și întărirea apărării antiaeriene a unor obiective. De asemenea, continuându-se îmbunătățirea înzestrării trupelor de apărare a teritoriului, a intrat în dotare tunul de calibru 57 mm sovietic cu aparat de conducere a tragerii PUAZO-5.

Trebuie menționat și faptul că în 1950, M.St.M. a ordonat înființarea, începând cu 1 aprilie, a poligonului de la Capu Midia, pus în subordinea Centrului de Instrucție al Artileriei Antiaeriene. Primul comandant al poligonului a fost mr. ing. Constantin Heytmanek. Din 1954, poligonul a devenit unitate militară independentă.

Serviciul de observare, informare și legături aeriene

În ceea ce privește radiolocația, anii 1950-1955 au fost decisivi pentru înființarea acestei noi arme. La 17 martie 1950, în urma unui ordin al M.St.M., s-au înființat două batalioane de pândă teritorială, care veneau să întărească Regimentul de Pândă Radio (P.R.) existent deja: B.1 Pândă Teritorială (P.T.) București-Cotroceni și B.2 P.T. (inițial la București-Iasmin, ulterior mutat la Cluj).

Începând cu 1 iulie 1950, cele trei batalioane ale R.P.Radio au suferit următoarele transformări: B.1 a devenit B.10 P.R. (Timișoara); B.2 a devenit B.11 P.R. (Orșova); B.3 a devenit B.12 P.R. (Constanța).

De asemenea, la aceeași dată s-a înființat Centrul de Instrucție Pândă Radio în cazarma de la București-Iasmin. În sfârșit, la 1 noiembrie 1950, s-a înființat B.3 P.T., dislocat la Alba Iulia.

La 30 noiembrie 1950, toate aceste unități au fost transformate într-un organism superior: Serviciul de Observare, Informare și Legături Aeriene (O.I.L.A.).

După înființarea O.I.L.A., cele șase batalioane de pândă au devenit independente și au fost subordonate direct Comandamentului Apărării Antiaeriene a Teritoriului. Din nou, denumirile batalioanelor au suferit modificări: B.1 a devenit B.587 Independent O.I.L.A. (București); B.2 a devenit B.475 Independent O.I.L.A. (Cluj); B.3 a devenit B.329 Independent O.I.L.A. (Bacău); B.10 a devenit B.548 Independent Radio O.I.L.A. (Timișoara); B.11 a devenit B.423 Independent Radio O.I.L.A. (Orșova); B.12 a devenit B.352 Independent Radio O.I.L.A. (Constanța);

Ca și mai înainte, batalioanele transmiteau informații obținute vizual către centru prin rețeaua telefonică permanentă sau prin radio. În subordinea acestor șase batalioane independente, se aflau, în 1951, 492 de posturi de observare.

Primele stații intrate în înzestrarea Armatei Române după al Doilea Război Mondial au fost un radiolocator canadian de tipul SCR-527A, destinat colaborării cu aviația civilă, și un radiolocator de fabricație engleză, de tipul AN-TPS-3, destinat colaborării cu artileria antiaeriană.

În 1952, au fost înființate și au intrat în serviciu, în cadrul batalioanelor radio O.I.L.A., primele subunități radiotehnice, care urmau să fie înzestrate cu stații P-20 și P-3A.

La 15 mai 1952, M.St.M. a ordonat ca batalioanele independente radio O.I.L.A. să fie transformate în regimente. Au apărut astfel R.269 (Timișoara), R.181 (Craiova) și R.110 (Constanța). Acestea vor redeveni batalioane independente în 1954.

Stațiile P-8 (unele cu A.Z.P.-8) au intrat în înzestrare în 1954. Pe lângă subunitățile radiotehnice existente deja la Ciacova (zona Timișoara), Vânu Mare (zona Turnu Severin), Palas (zona Constanța), au mai apărut încă zece subunități: la Oravița, Târgu-Jiu, Mediaș, Alexandria, Roșiorii de Vede, Tecuci, Chinteni, Băișoara, Hălchiu și Cuza-Vodă. Tot în 1954, s-au înființat subunități radiotehnice pe aerodromurile militare de la Timișoara și București. În plus, mai existau șase subunități sovietice de radiolocație, stabilite pe aerodromurile de la Roșiorii de Vede, Otopeni, Alexeni, Boboc, Fetești, Mihail Kogălniceanu.

În 1954, au fost instalate, la stațiile de radiolocație, sisteme de recunoaștere a avioanelor de vânătoare proprii, de tip N.R.Z.-1 (pe avioane exista, de asemenea, aparatul de răspuns).

Prin Ordinul Ministerului Forțelor Armate nr. 74 din 25 iulie 1955, s-au înființat Trupele Radiotehnice, având următoarea compunere: R.101 Radiotehnic (București); B.548 Radiotehnic Independent (Timișoara); B.423 Radiotehnic Independent (Craiova); B.475 Radiotehnic Independent (Cluj); B.329 Radiotehnic Independent (Roman); Centrul de Instrucție Radiotehnică (Șoseaua București-Ploiești, km 32); Școala Militară de Ofițeri de Radiolocație.

În urma înființării Trupelor Radiotehnice, sistemul O.I.L.A. s-a desființat.

Consacrarea aviatorilor nenaviganți – navigatorii

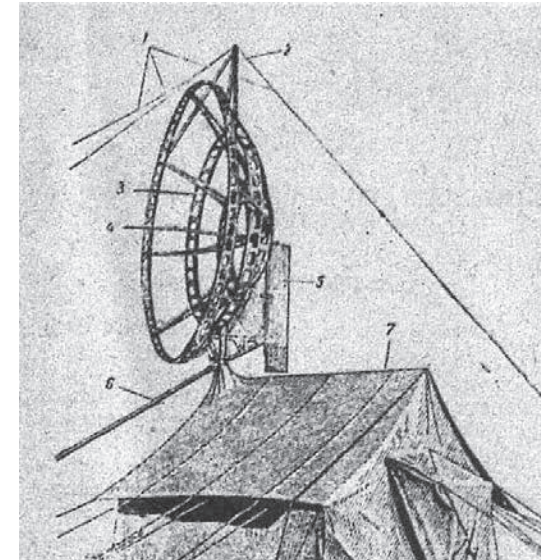
Zborurile aviației militare reactive române începuseră deja să se desfășoare sub control radar, ceea ce a dus la creșterea siguranței zborului. Tot cu ajutorul stațiilor de radiolocație, avioanele militare românești erau dirijate la interceptare. A apărut astfel necesitatea specializării unei noi categorii de personal de aviație – navigatorii de sol –, cu misiunea de a dirija la interceptare avioanele de vânătoare. Aceștia au preluat ulterior și responsabilitatea controlului traficului aerian militar și a coordonării cu zborurile aviației civile.

Astfel, la 28 octombrie 1952, a avut loc prima interceptare de noapte a unei ținte reale din istoria aviației reactive române. Un avion Iak-23 de pe aerodromul lanca, pilotat de maiorul Dumitru Balaur, a decolat în căutarea unui avion sovietic care testa capacitatea de ripostă a unităților care apărau spațiul aerian românesc. Cu ajutorul echipei de dirijare din punctul de comandă, condusă de maiorul Mihai Căciulă, aparatul sovietic a fost interceptat.

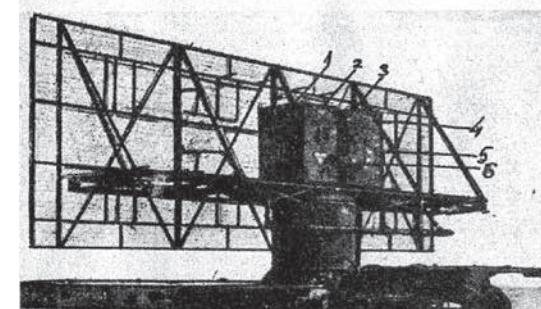
În concluzie, amplasarea unităților de aviație, artilerie antiaeriană și pândă radio (ulterior, de radiolocație) s-a făcut în conformitate cu interesele strategice ale Moscovei și cu evoluția situației politico-militare din zona Balcanilor. S-a creat astfel un aliniament defensiv alcătuit din regimente de vânătoare, baterii de calibru mediu și mic de artilerie antiaeriană și posturi de monitorizare a spațiului aerian, cu centrul de greutate în sudul României. În situația în care s-ar fi declanșat un război cu Occidentul, avioanele D.97 aveau misiunea de a se ridica împotriva aparatelor inamice care ar fi încălcat spațiul aerian românesc, venind din Italia sau Iugoslavia, cele ale D.66 interceptau eventualele atacuri ale unor avioane care s-ar fi ridicat din Grecia, iar cele ale D.23 se opuneau unor eventuale atacuri aeriene declanșate din Turcia.

COMANDAMENTUL APĂRĂRII ANTIAERIENE A TERITORIULUI ȘI ÎNZESTRAREA SA CU TEHNICĂ

La 14 mai 1955, s-a semnat în capitala Poloniei, la Varșovia, Tratatul Organizației pentru Prietenie, Cooperare și Asistență Mutuală. În fapt, era o organizație militară a unor țări comuniste, menită să se opună Vestului. Cele opt state semnatare au fost: Uniunea Sovietică, Republica Populară Polonă, Republica Democrată Germană, Republica Cehoslovacă, Republica Populară Maghiară, Republica Populară Română,

Reprezentări ale radarelor AN-TPS-3 (sus) și SCR-527 (jos), primele stații de radiolocație din România

Punct mobil de conducere a zborului în primii ani de existență a aviației reactive din România

Avion MiG-19 pregătit pentru un zbor de noapte

Instrucție cu tehnica de rachete sol-aer

Stație de radiolocație de tipul P-15; exemplarul din imagine se află expus la Muzeul Național al Aviației Române

Republica Populară Bulgară și Republica Populară Albaneză (aceasta din urmă s-a retras în 1968).

În următoarele trei decenii și jumătate, Tratatul de la Varșovia a realizat anual aplicații care simulau eventualitatea unui război cu Alianța Atlanticului de Nord. În cadrul acestora, României îi era repartizată misiunea de a întări frontul sudic (balcanic), venind în sprijinul Bulgariei.

La un an și patru luni de la înființarea Tratatului de la Varșovia, în septembrie 1956, în Armata Română au avut loc modificări importante. Comandamentul Forțelor Aeriene Militare și Comandamentul Apărării Antiaeriene a Țării s-au contopit sub denumirea de Comandamentul Apărării Antiaeriene a Teritoriului (C.A.A.T.). Șeful C.A.A.T. avea în subordine, pentru fiecare armă, câte un loțitor. Primul comandant al acestei structuri a fost gl. It. Titus Lupescu. Motivul acestei unificări a fost dat de nevoia ca regimentele de aviație să colaboreze mai bine cu subunitățile de radiolocație, pentru realizarea unui sistem eficient de cercetare și supraveghere a spațiului aerian, în special în zona de sud a țării.

Radiolocația avea capacitatea de a urmări zborul avioanelor începând cu 1.500-2.000 de metri, plafonul minim, până la 12.000-14.000 m, limita de înălțime, pe una sau două game de frecvență. Înzestrarea armatei a rămas în continuare o prioritate. În 1958, s-a realizat o premieră: a intrat în dotarea unui regiment de aviație primul avion supersonic, MiG-19. Au sosit în țară 25 de aparate, în două variante: PM (fără tunuri, putând folosi numai rachete aer-aer) și P (cu două tunuri de bord, de 30 mm, situate la încăstarea aripilor). Cpt. Adalbert Bodiș și cpt. Florin Croitoru au fost primii aviatori români care au zburat cu acest avion care putea depăși viteza sunetului, în timpul unui curs din URSS. Dar, spre deosebire de celelalte tipuri de avioane MiG de până atunci, MiG-19 a fost considerat un avion mai puțin reușit și a fost retras la jumătatea anilor 1970.

În aceeași perioadă, la sfârșitul anilor 1950, și apărarea antiaeriană a României a intrat cu adevărat într-o eră nouă, odată cu înzestrarea ei cu rachete sol-aer, de fabricație sovietică.

După ce, în mai 1959, a fost primită din URSS documentația în legătură cu modul de amplasare a complexelor, cu construcțiile și condițiile de funcționare a instalațiilor aferente, pe parcursul ultimei decade a lunii noiembrie a aceluiași an, C.A.A.T. a primit tehnica necesară pentru constituirea, într-o primă etapă, a două divizioane: unul de foc (cu 6 rampe de lansare și 18 rachete) și unul tehnic, pentru pregătirea rachetelor în vederea lansării. Aceste două subunități au constituit nucleul Regimentului 27 Artilerie Antiaeriană Mixtă, dislocat provizoriu, începând cu 6 ianuarie 1960, în garnizoana Mihai Bravu. Primul comandant al acestei unități a fost mr. Vasile Miclăuș. Prima tragere cu rachete a unei unități românești în poligonul de la Asuluk (URSS) a revenit acestui regiment, în perioada 13-21 octombrie 1960. Rezultatele obținute au fost foarte bune.

În ceea ce privește înzestrarea unităților de radiolocație, în a doua jumătate a anilor 1950, s-au primit noi stații din gama metrică de tipul P-8 (cu A.Z.P-8) și P-10. În 1958, au intrat în înzestrare stațiile P-15, destinate spațiului aerian la înălțimi mici și medii (maximum 6.000 m) și radioaltimetrul P.R.V.-10, folosit la determinarea înălțimilor de zbor ale țintelor aeriene.

Tupele radiotehnice au fost dotate, în anii 1958-1959, și cu stațiile P-30, care dispuneau și de aparatură de răspuns activ, destinată unei colaborări mai eficiente cu aviația militară amică. În ceea ce privește recunoașterea de către radiolocație a aparatelor proprii de zbor, sistemul N.R.Z.-1, instalat în 1954, a început să fie treptat înlocuit cu unul superior, protejat la bruiaj.

În februarie 1960, au avut loc alte modificări majore în organizarea Forțelor Aeriene Române. S-au desființat cele trei divizii de vânătoare și o parte din regimentele și bazele subordonate.

Un an mai târziu, au fost înființate două divizii de apărare antiaeriană (Divizia 16, cu comandamentul la Ploiești, și Divizia 34, cu comandamentul la Timișoara) încorporând, pe lângă unități de radiolocație și artilerie antiaeriană, cele patru regimente de vânătoare existente (R.57 la Mihail Kogălniceanu, R.86 la Borcea, R.91 la Deveselu, R.93 la Giarmata) și pe cele două de vânătoare-bombardament rămase după restructurare (R.49 la Alexeni și R.67 la Craiova). Regimentul de la lanca avea în înzestrare avioane MiG-15 bis (o escadrilă) și S-102 (două escadrile), în vreme ce regimentul de la Craiova era înzestrat cu aparate MiG-17 PF (o escadrilă) și S-102 (două escadrile). În septembrie 1965, R.49 a fost redislocat de la Alexeni la lanca.

O drept din personalul unităților desființate a fost disponibilizat și trecut în rezervă cu drept de angajare în aviația civilă. Regimentul 282, transformat în escadrilă de cercetare, a rămas în subordinea Comandamentului Aviației Militare, în aceeași situație fiind și Escadrila 38 Cercetare.

În ceea ce privește unitățile de artilerie antiaeriană, în 1961, au început să fie scoase din înzestrare majoritatea tunurilor folosite în al Doilea Război Mondial. Pe măsură ce acestea erau predate, regimentele erau fie desființate, fie reorganizate și primeau rachete sol-aer.

La 1 decembrie 1963, unitățile de artilerie antiaeriană din subordinea C.A.A.T. erau următoarele:

– D.16 (comandant gl. mr. Eugen Onofrei, șef de stat major col. Constantin Drăghici),

cu R.A.A. Mixte (de fapt, de rachete) 4, 11, 18, 19 și R.17 Art.A.A., cărora li se adăuga și Div.102 Art.A.A.;

– D.34 (comandant gl. mr. Ioan Stoian, șef de stat major lt. col. Dumitru Grozea), se afla doar R.15 Art.A.A. Mixt.

De asemenea, în subordinea C.A.A.T. se mai aflau: Școala Superioară de Ofițeri de Aviație „Aurel Vlaicu” (Boboc-Buzău, cdt. col. Aurel Niculescu), Școala Militară de Maștri de Aviație „Traian Vuia” (Mediaș, cdt. lt. col. ing. Vasile Doljanu), Școala Superioară de Ofițeri de Artilerie Antiaeriană și Radiolocație de la Brașov (cdt. lt. col. Mircea Mocanu) și Școala de Subofițeri de Artilerie Antiaeriană și Radiolocație (cdt. lt. col. Petre Spanache), precum și Centrele de Instrucție ale celor trei arme principale.

Din februarie 1962, a început înzestrarea regimentelor de aviație cu avioanele de luptă supersonice MiG-21, prima variantă sosită în țară fiind F13, care nu avea radiolocator de bord. MiG-21 a fost avionul principal de vânătoare al Aviației Române începând cu anii 1960 până în zilele noastre. Cursurile pentru cunoașterea acestui aparat s-au făcut la Krasnodar (Uniunea Sovietică), aici mergând două grupe de piloți din cadrul R.93, ingineri, tehnicieni și un medic. A doua escadrilă de MiG-21 F13 s-a format în 1963, la baza aeriană Mihail Kogălniceanu.

Primul român care a zburat cu avionul MiG-21 în simplă comandă a fost cpt. Alexandru Marcu, iar primul inginer al primei escadrile înzestrate cu avionul MiG-21 a fost lt. maj. Gheorghe Grasu.

Și radiolocația a primit tehnică nouă, importată din Uniunea Sovietică, în prima jumătate a anilor 1960. Astfel, au intrat în înzestrare stații de tipul P.R.V.-11, P-35M și P-14. Cursurile pentru cunoașterea acestora s-au organizat în țară..

APĂRAREA AERIANĂ A ROMÂNIEI ÎN ANII 1965-1977. IMPLEMENTAREA NOII DOCTRINE A „RĂZBOIULUI ÎNTREGULUI POPOR PENTRU APĂRAREA PATRIEI”

Anul 1965 a adus modificări în viața politică românească prin venirea lui Nicolae Ceaușescu în fruntea singurei forțe conducătoare existente, Partidul Muncitoresc Român. Numele țării a fost schimbat în Republica Socialistă România, cel al partidului, în Partidul Comunist Român. Din 1974, când s-a introdus funcția de președinte al R.S.R., tot el a ocupat și această poziție. La început a fost perceput, atât pe plan intern, cât și extern, drept un conducător cu vederi reformiste și suficient de hotărât, încât să se opună influenței Moscovei. Momentul său politic culminant a fost august 1968, când Cehoslovacia a fost invadată de Uniunea Sovietică și de trupele celorlalte state membre ale Tratatului de la Varșovia, cu excepția celor ale României. Faptul că România a condamnat acest act, considerându-l o agresiune, i-a adus multă popularitate lui Ceaușescu.

Această atitudine față de Moscova l-a obligat să ia în calcul un posibil conflict cu Uniunea Sovietică și alți membri ai blocului comunist. De aceea, fără a declara în mod oficial că ar considera Moscova un potențial inamic, Nicolae Ceaușescu a întreprins mai multe acțiuni care pregăteau Forțele Armate Române să riposteze unui eventual atac din partea Tratatului de la Varșovia.

Astfel, a fost adoptată o nouă doctrină militară: „Războiul întregului popor pentru apărarea patriei”. Această formulă dorea să scoată în evidență „unitatea și dorința tuturor românilor” de a participa la efortul de război în cazul unei agresiuni. Conform doctrinei, pe lângă armata națională cu toate efectivele mobilizate și forțele Ministerului de Interne, mai participau la lupte și forțele teritoriale, alcătuite din gărzi patriotice, formațiuni ale tineretului premilitar și detașamentele apărării pasive. Rolul acestora din urmă era acela de a asigura în special spatele frontului în cazul unui desant aerian.

O a doua măsură de apărare a fost aceea de a crea o industrie națională capabilă să asigure o bună parte din tehnica de luptă și muniția de care Armata Română avea nevoie.

Din februarie 1962, a început înzestrarea regimentelor de aviație cu avioanele de luptă supersonice MiG-21, prima variantă sosită în țară fiind F13, care nu avea radiolocator de bord. MiG-21 a fost avionul principal de vânătoare al Aviației Române începând cu anii 1960

Subunitate de rachete antiaerene defilând în anii Republicii Populare Române, la parada de Ziua Națională

În anii Republicii Populare Române, elicopterele au fost întrebuințate și în economia națională. În imagini, elicoptere Mi-8 folosite pentru montarea unor stâlpi de înaltă tensiune în teren muntos (sus) și pentru construcția coșului de fum al unei termocentrale (jos)

În ceea ce privește structura care răspundea de apărarea spațiului aerian al României, Comandamentul Apărării Antiaerene a Teritoriului, dezvoltarea acestuia și ridicarea nivelului de operativitate au fost considerate prioritare. De altfel, anul 1965 a coincis cu o nouă organizare, mai suplă, a trupelor radiotehnice, în așa fel încât acestea să concluzeze mai eficient cu celelalte arme ale C.A.A.T. (aviația militară și artileria și rachetele antiaerene).

Astfel, la 1 august 1965, s-a înființat Brigada 46 Radiotehnică, cu punctul de comandă la Ploiești. Brigada s-a constituit în subordinea Diviziei 16 Apărare Antiaeriană a Teritoriului (D.16.Ap.A.A.T.) și avea în componere toate subunitățile radiotehnice din jumătatea estică a României.

Subunitățile din jumătatea vestică a țării au fost subordonate Brigăzii 41 Radiotehnice, înființată la 1 octombrie 1966, cu punctul de comandă în garnizoana Timișoara. Brigada 41 se subordona Diviziei 34 Ap.A.A.T.

În anul 1966, cea mai mare parte dintre cele 36 de noduri și posturi de radiolocație ale C.A.A.T. erau distribuite în așa fel, încât să realizeze un aliniament situat la 10-15 km depărtare de frontiera sudică a României; altele erau situate în zona centrală a țării sau în apropierea unităților de aviație și rachete antiaerene.

După evenimentele din august 1968, supravegherea spațiului aerian al României a necesitat realizarea unui sistem care să acopere întregul teritoriu național. Foarte repede s-au înființat câteva subunități noi în zona de nord a țării (Oradea, Vatra Dornei și Iași) și în est, la Galați. Înzestrarea cu tehnică modernă (în special pentru îmbunătățirea supravegherii la înălțimi mici și în concordanță cu relieful românesc) și pregătirea permanentă a personalului de specialitate au rămas, pentru următoarele două decenii, principalele obiective ale armei Radiolocație, astfel încât aceasta să-și poată îndeplini misiunile încredințate (monitorizarea spațiului aerian românesc și controlul regimului de zbor pe timp de pace; evitarea surprinderii și dirijarea eficientă a aviației proprii și aliate în caz de război).

În aceeași perioadă, schimbări de concepție s-au simțit și la nivelul artileriei și rachetelor antiaerene. O direcție în care criza din 1968 a influențat organizarea unităților din subordinea C.A.A.T. a fost redefinirea obiectivelor pe care această armă trebuia să le apere. În urma studierii modului în care a fost ocupată Cehoslovacia, s-au introdus subunități de artilerie antiaeriană pe aerodromuri și aeroporturi. Până în 1972, au fost înființate opt divizioane și două baterii independente, având misiunea de a combate o eventuală ocupare a acestor obiective cu trupe aerportate. De asemenea, au fost constituite două divizioane mixte de artilerie antiaeriană, având misiunea de a apăra antiaerian și antinaval porturile Constanța și Mangalia.

Înzestrarea unităților de artilerie antiaeriană depindea în continuare de importul din URSS. Încă din 1961, au început să fie introduse complexele formate din stații de radiolocație pentru trageri SRT-4, SRT-9 și SRT-9A, aparate de conducere a focului PUAZO-5 și PUAZU-9, tunuri antiaerene de calibru 57 și 100 mm.

Începând cu anul 1972, s-a trecut la antrenarea succesivă, în poligonul Capu Midia, și a unităților și subunităților de rachete sol-aer în scopul verificării nivelului de pregătire. Inițiatorul acestei reorganizări din cadrul armei a fost gl.mr. Mircea Mocanu, comandant al trupelor de artilerie și rachete sol-aer.

La 1 august 1973, prin reorganizarea R.18 și 19 Art.A.A. Mixt, s-a înființat prima brigadă de rachete sol-aer din Armata Română – Brigada 1, a cărei misiune era aceea de a apăra spațiul aerian al Capitalei. Primul comandant al brigăzii a fost col. Romulus Ularu, avându-l ca șef de stat major pe col. Nicolae Mocanu.

Nu doar regimentele din subordinea C.A.A.T. au avut în înzestrare rachete sol-aer, ci și cele de apărare antiaeriană de la trupele terestre. În jurul anului 1960, când s-au format la C.A.A.T. primele subunități de rachete, cercetările pentru realizarea unor sisteme de rachete antiaerene fixate pe platforme mobile erau în plină desfășurare în Uniunea Sovietică. În acel moment, apărarea antiaeriană a trupelor terestre române cădea în responsabilitatea celor două brigăzi de artilerie antiaeriană (Bg.4 Tg.-Jiu și Bg.5 Florești-Cluj). Fiecare brigadă avea în subordine un comandament, un batalion de comandă și două regimente de artilerie A.A., unul cu tunuri de 57 mm și unul cu tunuri de 100 mm. Aceste două brigăzi erau la dispoziția celor două armate existente, în vreme ce, la divizii, erau repartizate divizioane cu tunuri A.A. de calibru mic (25 și 37 mm). Începând cu anul 1961, odată cu transformarea diviziilor de infanterie în divizii mecanizate, tunurile A.A. de 37 mm au fost înlocuite cu cele de 57 mm, iar cele de 25 mm cu mitraliere A.A.

În timpul crizei din vara anului 1968, unități și subunități de artilerie antiaeriană din componerea trupelor terestre au fost scoase din cazarmile de dislocare și dispuse în apărarea unor obiective, completându-se astfel sistemul de apărare antiaeriană format din unitățile C.A.A.T. și reducându-se timpul îndeplinirii acestor misiuni.

În ceea ce privește înzestrarea cu rachete antiaerene a trupelor de uscat, primii pași au fost făcuți în anul 1974, când, în luna mai, a fost înființată prima baterie de rachete A.A. cu bătaie apropiată, autopropulsate, de tip Strela-1, în cadrul Div.57 Art.A.A. În același timp, s-au înființat și primele plutoane de rachete A.A. cu bătaie apropiată, portative, având în dotare sisteme de tipul Strela-2. Câțiva ani mai târziu, în martie 1976, în componerea unui divizion de artilerie antiaeriană aparținând Diviziei 1 Mecanizate (D.1.M.) și, la 10 februarie 1977, în cadrul unui divizion de artilerie

antiaeriană al Diviziei 6 Tancuri (D.6.T.) au mai fost înființate încă două baterii de rachete autopropulsate tip Strela-1.

În mod firesc, la 25 septembrie 1976, a fost înființat primul divizion de rachete antiaerene, Div.48 R.A.A., sub conducerea col. Sorin Pascaru. Avea în înzestrare complexul KUB și se afla în subordinea Armatei 2.

Și aviația militară a continuat să se dezvolte la sfârșitul anilor 1960 și la începutul anilor 1970, atât prin înzestrarea cu tehnică de luptă, cât și prin înființarea de noi unități. O direcție principală de dezvoltare a urmărit întărirea zonei de centru și de nord-est a României, prin înființarea de unități de aviație și îmbunătățirea infrastructurii (inclusiv la aerodromurile de rezervă).

S-a mers până acolo, încât inclusiv unele căi rutiere au fost amenajate pentru a permite aterizarea și decolarea avioanelor de luptă. De asemenea, pe măsură ce doctrina militară a „luptei întregului popor pentru apărarea patriei” s-a cristalizat, s-a decis includerea în planurile de apărare și a altor categorii de aviație (cea comercială și cea sportivă). În plus, la nivelul ministerelor în componența cărora se aflau acestea au fost numite în funcții de conducere cadre militare de aviație (de exemplu, la 23 octombrie 1972, s-a înființat Comandamentul Aviației Civile TAROM).

Începând cu 1965, în înzestrarea regimentelor de aviație de vânătoare au intrat noi variante ale avionului MiG-21. Astfel, până în 1971, au fost importate variantele U, US, UM, M, RFM, RFMM, MF și R. Aparatele MiG-21 R au fost rebotezate C (de la Cercetare) și alocate Escadrilei 31 Cercetare de la Giarmata.

O a doua escadrilă de cercetare a aviației militare române era Escadrila 38 Cercetare, înzestrată cu avioanele bimotoare Il-28 și dislocată la Borcea-Fetești (din 1972, aparatele Il-28 au fost înlocuite treptat cu avioane Hong-5 importate din China).

La sfârșitul anilor 1970, aviația de luptă a început să fie înzestrată cu avioane din import de tipul MiG-23, un supersonic cu geometrie variabilă, destinat interceptării țintelor aeriene, superior modelului MiG-21. Începând cu anul 1979, au intrat în înzestrarea regimentelor de la Mihail Kogălniceanu și Giarmata 46 de asemenea aparate (36 MiG-23MF și 10 MiG-23UB). Primii piloți români care au făcut trecerea pe acest aparat au fost instruiți în Uniunea Sovietică, la Lugovaia (în Kazahstan). Avioanele MiG-23 au fost operaționale în cadrul Aviației Române până în anul 2001.

Pentru înlocuirea avioanelor MiG-15 și MiG-17 din înzestrarea celor două regimente de vânătoare-bombardament, industria aeronautică română, în colaborare cu cea iugoslavă, a început să producă avionul IAR-93/Soko J-22 Orao, un bimotor reactiv destinat cooperării cu forțele terestre.

În ceea ce privește aviația militară de transport, R.99 Av.Tp. de la Otopeni avea, în aprilie 1967, 16 avioane de tipul Li-2, Il-14, Il-18 și An-24. La 18 mai 1974, au intrat în înzestrarea regimentului de la Otopeni și primele două avioane An-26.

La 16 februarie 1971, tot la Otopeni, s-a înființat FI.50 Tp.Aer., prin transformarea Esc.203. Rolul acestei noi unități era acela de a asigura transportul pe calea aerului a conducerii politice a țării. Primul avion cu reacție realizat în România a fost IAR-93, avion de luptă subsonic pentru sprijin aerian apropiat și vânătoare-bombardament, capabil să acționeze pe terenuri sumar amenajate, pe piste înierbate. Avionul, realizat în cadrul programului YUROM în colaborare cu Iugoslavia, a fost echipat cu motor turboreactor Rolls-Royce Viper MK 633-47, construit în licență la Întreprinderea Turbomecanica. Și aviația militară a continuat să se dezvolte la sfârșitul anilor 1960 și la începutul anilor 1970, atât prin înzestrarea cu tehnică de luptă, cât și prin înființarea de noi unități. O direcție principală de dezvoltare a urmărit întărirea zonei de centru și de nord-est a României, prin înființarea de unități de aviație și îmbunătățirea infrastructurii (inclusiv la aerodromurile de rezervă).

Produs al programului româno-iugoslav „YUROM”, avionul subsonic bimotor de vânătoare-bombardament și atac la sol IAR-93 a reprezentat cea mai mare realizare a industriei aeronautice române, după cel de Al Doilea Război Mondial, deschizând drumul și permițând acumularea de experiență pentru alte viitoare proiecte aeronautice

Întreținerea stației de radiolocație P-12

La 25 octombrie 1973, comandantul Brigăzii 1 Rachete a primit Drapelul de Luptă de la șeful de stat major al C.A.A.T., gl. mr. Constantin Drăghici

Henri Coandă în vizită la Comandamentul Apărării Antiaeriene a Teritoriului la începutul anilor 1970. Este întâmpinat de generalii Alexa (șeful C.A.A.T.), Catană și Niculescu (locțiitorul pentru Aviație)

Aplicație cu tunuri antiaeriene de calibru mijlociu (sus) și mitraliere antiaeriene (jos)

Avion de cercetare și bombardament Il-28 pe aerodromul Borcea

La 31 octombrie 1974, a avut loc primul zbor al prototipului IAR-93, la manșă aflându-se lt.col. Gheorghe Stănică. Ulterior, el a fost felicitat de șeful statului, Nicolae Ceaușescu

S-a mers până acolo, încât inclusiv unele căi rutiere au fost amenajate pentru a permite aterizarea și decolarea avioanelor de luptă. De asemenea, pe măsură ce doctrina militară a „luptei întregului popor pentru apărarea patriei” s-a cristalizat, s-a decis includerea în planurile de apărare și a altor categorii de aviație (cea comercială și cea sportivă). În plus, la nivelul ministerelor în componența cărora se aflau acestea au fost numite în funcții de conducere cadre militare de aviație (de exemplu, la 23 octombrie 1972, s-a înființat Comandamentul Aviației Civile TAROM).

Începând cu 1965, în înzestrarea regimentelor de aviație de vânătoare au intrat noi variante ale avionului MiG-21. Astfel, până în 1971, au fost importate variantele U, US, UM, M, RFM, RFMM, MF și R. Aparatele MiG-21 Rau fost rebotezate C (de la Cercetare) și alocate Escadrilei 31 Cercetare de la Giarmata.

O a doua escadrilă de cercetare a aviației militare române era Escadrila 38 Cercetare, înzestrată cu avioanele bimotore Il-28 și dislocată la Borcea-Fetești (din 1972, aparatele Il-28 au fost înlocuite treptat cu avioane Hong-5 importate din China).

La sfârșitul anilor 1970, aviația de luptă a început să fie înzestrată cu avioane din import de tipul MiG-23, un supersonic cu geometrie variabilă, destinat interceptării țintelor aeriene, superior modelului MiG-21. Începând cu anul 1979, au intrat în înzestrarea regimentelor de la Mihail Kogălniceanu și Giarmata 46 de asemenea aparate (36 MiG-23MF și 10 MiG-23UB). Primii piloți români care au făcut trecerea pe acest aparat au fost instruiți în Uniunea Sovietică, la Lugovaiia (în Kazahstan). Avioanele MiG-23 au fost operaționale în cadrul Aviației Române până în anul 2001.

Pentru înlocuirea avioanelor MiG-15 și MiG-17 din înzestrarea celor două regimente de vânătoare-bombardament, industria aeronautică română, în colaborare cu cea iugoslavă, a început să producă avionul IAR-93/Soko J-22 Orao, un bimotor reactiv destinat cooperării cu forțele terestre.

În ceea ce privește aviația militară de transport, R.99 Av.Tp. de la Otopeni avea, în aprilie 1967, 16 avioane de tipul Li-2, Il-14, Il-18 și An-24. La 18 mai 1974, au intrat în înzestrarea regimentului de la Otopeni și primele două avioane An-26.

La 16 februarie 1971, tot la Otopeni, s-a înființat Fl.50 Tp.Aer., prin transformarea Esc.203. Rolul acestei noi unități era acela de a asigura transportul pe calea aerului a conducerii politice a țării.

Separarea CAVM de CAAT

La 1 mai 1977, Comandamentul Aviației Militare (C.Av.M.) a ieșit din compunerea C.A.A.T., devenind o structură de sine stătătoare. Era formată din unitățile de aviație și de parașutiști. Primul comandant al C.Av.M. a fost gl.mr. Aurel Niculescu, înlocuit la comandă, în vara aceluiași an, de gl.mr. Gheorghe Zărnescu.

C.Av.M. avea în responsabilitate elaborarea concepției de organizare, instruire și întreținere în luptă a aviației militare, planificarea și coordonarea zborurilor în spațiul aerian românesc, pregătirea personalului de aviație.

În subordinea C.Av.M. au intrat: patru regimente de aviație de vânătoare și două de vânătoare-bombardament; unitățile și subunitățile de elicoptere; regimentul de transport aerian și Fl.50; două escadrile de cercetare aeriană; R.70 Geniu-aeronautic; R.60 Deservire pistă; B.161 Pază aerodrom; Depozitele de materiale 265, 271, 284 și 295; Baza de reparații a aviației; Centrul Medical Aeronautic; Laboratorul chimic; Centrul de Instrucție al Aviației; Școala Militară de Ofițeri Activi de Aviație „Aurel Vlaicu”; Școala de Maiștri Militari de Aviație „Traian Vuia”.

La 30 iulie 1978, s-a înființat D.70 Av., cu comandamentul la Otopeni. Avea în subordine două regimente de vânătoare-bombardament (de la lanca și Craiova) și două escadrile de cercetare (31 și 38). Acestora li s-a adăugat, în 1982, prima unitate de aviație înființată în Transilvania după al Doilea Război Mondial, Esc.48 V., cu aerodromul la Câmpia Turzii. De asemenea, în compunerea marii unități de la Otopeni intrau și R.58, 59 și 94 Elicoptere. La momentul înființării D.70, Aviația Militară Română avea în înzestrare 797 de aeronave, astfel: 259 MiG-21, 19 MiG-17, 142 MiG-15, 10 Il-28, 3 An-30, 6 An-26, 11 An-24, 2 Il-18, 1 Il-14, 4 B.N.2 Islander, 1 Boeing 707, 47 Aero L-29, 29 IAR-823, 5 IAR-822, 16 An-2, 25 Mi-8, 18 IAR-330 și 94 IAR-316B.

Personalul navigant cuprindea 825 de piloți, 59 de navigatori, 21 de mecanici de bord, 7 radiotelegrafiști de bord și 3 candidați-cosmonauți, în vreme ce personalul nenavigant se apropia de o mie de specialiști. Dintre cei 825 de piloți, 270 aveau clasa I la clasificare.

Dacă în 1962 s-au format primele escadrile de elicoptere, iar în 1965, primul regiment (R.94 El. cu baza la Alexeni), această specialitate a aviației a început să se dezvolte masiv la jumătatea anilor 1970, după ce industria românească aeronautică a început să fabrice sub licență elicopterele IAR-316B (Alouette III) și IAR-330 (Puma). Până la sfârșitul anilor 1980, se vor înființa șase regimente de elicoptere, astfel: R.58 (Sibiu); R.59 (Tuzla); R.60 (Tecuci); R.61 (Boteni); R.73 (Caransebeș); R.94 (Alexeni). În afară de acestea, mai exista o escadrilă de elicoptere dislocată pe aerodromul militar de la Someșeni.

Regimentele aveau o înzestrare mixtă: IAR-330 și IAR-316. La unitatea de la Alexeni, se mai aflau în înzestrare și aparate de tipul Mi-8, produse în Uniunea Sovietică. În sfârșit, elicoptere se mai aflau și în înzestrarea R.99 Tp. de la Otopeni.

Elicopterele, în special tipul IAR-330, au sporit mobilitatea trupelor, în conformitate cu cerințele războiului modern. Ele s-au dovedit apte pentru misiuni de transport și

desant, sprijin cu foc, cercetare și salvare. În anul 1976, ca urmare a demersurilor conducerii Aviației Militare și a lobby-ului făcut de Nicu Ceaușescu (absolvent al Școlii Militare de Ofițeri de Aviație „Aurel Vlaicu” de la Boboc-Buzău), a fost aprobată noua uniformă de culoare albastră și noul tip de insignă ce revine la forma pajurii regale din perioada Ferdinand și Mihai I, dar cu aplicarea stemei R.S.R.

În ceea ce privește structura superioară de conducere a C.Av.M., acesta avea, la 21 septembrie 1978, următoarea echipă de comandă: gl.mr. Gheorghe Zărnescu (comandant); gl.mr. Gheorghe Ionescu (șef de stat major); gl.mr. Dumitru Balaur (locțiitor pentru pregătirea de luptă și învățământ); gl.mr. Grigore Baștan (locțiitor pentru desant); gl.mr. Gheorghe Catană (locțiitor pentru servicii).

La 5 mai 1987, a intrat în înzestrare avionul reactiv fără pilot VR-3. A fost repartizat Esc.143 Cercetare fără Pilot, subunitate aflată pe aerodromul Mihail Kogălniceanu. Escadrila era alcătuită din douăsprezece avioane fără pilot, existând în exploatare două variante de VR-3, una de cercetare foto și una de cercetare video.

Pe lângă aviația militară, în subordinea C.Av.M. s-au aflat și parașutiștii (de la 1 mai 1977), redenumit din iunie 1980 R.60 Pșt. „Băneasa-Otopeni”.

În 1980, în același timp cu înființarea a încă două comandamente de armată (în subordinea Marelui Stat Major se aflau acum patru armate), au fost înființate încă trei regimente de parașutiști. Astfel, trupele de parașutiști se compuneau din: R.56 (garnizoana Caracal, destinat Armatei 3; comandant lt.col. Dan Gabor); R.60 „Băneasa-Otopeni” (garnizoana Buzău, destinat Armatei 2; comandant col. Achim Alstani); R.62 (garnizoana Câmpia Turzii, destinat Armatei 4; comandant lt.col. Alexandru Plăieșu); R.64 (garnizoana Titu, destinat Armatei 1; comandant lt.col. Tănase Niculescu). Așadar fiecare unitate de parașutiști se afla în apropierea unui aerodrom militar, pentru a fi ușurate instruirea pe timp de pace și plecarea rapidă în misiuni pe timp de război.

Trupele de parașutiști erau considerate trupe cu destinație specială, capabile să execute lovituri prin surprindere și la distanțe mari. Erau antrenate să acționeze atât în colaborare cu unitățile și marile unități ale Armatei Române, cât și independent.

Înzestrarea trupelor de parașutiști cuprindea pistoale-mitralieră, puști-mitralieră și mitraliere, aruncătoare de grenade AG-9, aruncătoare de 82 mm, instalații de lansare a rachetelor antitanc dirijate, autostații și stații radio, centrale telefonice, telefoane de campanie și radiotelefoane, autospeciale de decontaminare chimică și radioactivă, aparatură genetică și tehnică auto.

Parașutele din dotarea acestor unități erau de tipul B.G.-7M și B.G.-3M, fabricate în România. Salturile s-au realizat cu aeronave militare de tipul An-2, An-24, An-26 și Mi-8.

CPT. ING. DUMITRU PRUNARIU ȘI ZBORUL SĂU ÎN SPAȚIUL COSMIC

Pentru zborul cosmic, România s-a înscris în cadrul programului spațial „Intercosmos”, care prevedea trimiterea în spațiul extraterestru a unor echipaje mixte, formate din câte un cosmonaut sovietic și unul dintr-o țară-satelit a lagărului sovietic.

La 1 ianuarie 1978, au fost selectați trei candidați: cpt. ing. Dumitru Dediu, ing. Cristian Guran și ing. Dumitru Prunariu. Ei au fost trimiși la Moscova, unde au fost supuși unei evaluări decise de către specialiștii Institutului de Cercetări Biomedicale în domeniul aviației și cosmonauticii. Aici au rămas în cursa pentru zborul cosmic doar Dumitru Dediu și Dumitru Prunariu. Cei doi au mers la Centrul de Pregătire a Cosmonauților „Luri Gagarin” din „Orășelul Stelar”, aflat în vecinătatea capitalei sovietice, unde au început pregătirile, alături de alți candidați din Bulgaria, Ungaria, Mongolia și Cuba. Mai târziu, au venit și reprezentanții Vietnamului. Candidații au locuit permanent în această mică localitate, alături de familiile lor, condiție care a fost obligatorie.

Pentru români, a fost aleasă misiunea Soiuz-40, care urma să se desfășoare între 14 și 22 mai 1981. La 12 mai, Dumitru Prunariu a fost desemnat să zboare împreună cu Leonid Popov, care deținea în acel moment recordul de rămânere în spațiul extraterestru (185 de zile). Lansarea a avut loc în seara zilei de 14 mai, la ora 20:16, ora Bucureștiului, de pe cosmodromul Baikonur din Kazahstan. A doua zi, nava spațială s-a cuplat la stația orbitală Saliut-6. Timp de o săptămână, cei doi au realizat 22 de experimente științifice, majoritatea fiind de concepție românească, cu aparatură realizată în România. Revenirea în spațiul terestru a avut loc în după-amiaza zilei de 22 mai și a decurs conform programului stabilit anterior.

Cei doi membri ai echipajului au aterizat cu ajutorul unei capsule, care astăzi poate fi văzută la Muzeul Militar Național „Regele Ferdinand”, la sala dedicată aeronauticii și astronauticii.

ȘCOALA DE ZBOR DIN ANGOLA, PRIMA MISIUNE EXTERNĂ A ARMATEI ROMÂNE DUPĂ CEL DE-AL DOILEA RĂZBOI MONDIAL

O misiune deosebită pentru școală a început la 30 ianuarie 1980, când s-a constituit Grupul de Aviație Român „Sirius”, având ca obiectiv înființarea Școlii Naționale de Aviație Militară din Angola (ENAM), la comanda căreia a fost numit gl.mr. Aurel Niculescu. Grupul a fost organizat astfel încât să acopere toate funcțiile. La încheierea perioadei de doi ani, se estima ca ENAM să fie în stare să-și continue activitatea în mod independent, având tot personalul necesar pregătit (cadre didactice, ofițeri de stat major, tehnicieni, ofițeri meteo etc.). La 1 februarie 1981, personalul Grupului de Aviație

Generalul Aurel Niculescu, primul șef al Comandamentului Aviației Militare

Elicoptere IAR-316 Alouette, fabricate la Brașov începând cu anul 1972

Elicoptere IAR-330 PUMA, fabricate la Brașov începând cu anul 1975

Echipajul Dumitru Prunariu și Leonid Popov în primele momente după aterizare (sus) și la festivitatea de decorare de către liderul sovietic Leonid Brejnev (jos)

A doua vizită la Negage a delegației române. În centrul imaginii, în picioare cu beretă, cpt. Bonga d'Aço; al treilea din dreapta, Aurel Niculescu; cu cămașă albă, Dumitru Balaur

Ianuarie 1981. Ceremonia de deschidere a școlii de zbor de la Negage

Aerodromul militar din Negage și avioanele românești IAR-823 și BN-2 Islander pe care s-au instruit piloții angolezi

Radiolocația, artileria și rachetele sol-aer au rămas în subordinea C.A.A.T., care în anii 1975-1990 a fost condus de gl. Mircea Mocanu

Român „Sirius” a sosit pe calea aerului în Angola. Întreaga dotare și materialul volant (demontat parțial și transportat în containere), cu excepția avioanelor BN-2, au venit pe mare până la Luanda.

Aparatele de zbor erau fabricate în România și au rămas în Angola după ce românii au revenit în patrie. Douăsprezece dintre aparate erau IAR-823, avionul românesc monomotor standard pentru școală, faza I, șase bimotoare B.N.2 „Islander” și șase elicoptere IAR-316B. Grupul care urma să plece în Angola era format din circa 150 de persoane, instructori de zbor, ingineri și maiștri militari, subofițeri și traducători. Pregătirea misiunii s-a făcut în anii 1979-1980, la Boboc-Buzău. Grupul și-a luat inițial numele „Siriu”, după muntele din apropiere, mai târziu, în Africa, devenind „Sirius”. Cursurile de stat-major, navigație sau motoare, materii ce urmau a le fi predate elevilor angolezi, au fost traduse de filologi în limba portugheză, iar viitorii profesori le învățau în această formă. S-au studiat istoria și geografia Angolei, mentalitatea și comportamentul populației.

La sfârșitul anului 1980, etapa pregătitoare s-a încheiat. Cei 150 de membri ai grupului au primit uniforma specială a misiunii, de culoarea nisipului, și insigna cu inițialele ENAM (Escola Nacional de Aviação Militar), ambele concepute în România.

La 15 ianuarie 1981, Școala de Zbor s-a deschis oficial, în prezența ministrului Apărării din Angola. Comanda școlii și cazarmarea erau angoleze, în rest, organigrama era completată cu personal românesc. În primele luni, s-au făcut doar cursuri teoretice, iar de la 1 aprilie, au început zborurile cu elevii. S-au făcut la început ture de pistă. După câteva zile, zona de survol a fost extinsă, apoi s-a trecut la exerciții simple de acrobație aeriană. S-au făcut și elemente de întrebuințare a avionului IAR-823 în situații de luptă, simulându-se atacul la sol. În plus, s-a luat decizia ca elevii angolezi să sară cu parașuta din elicopterul IAR-316B.

Orice început aeronautic își cere tributul de sânge. La nașterea învățământului aviat angolez, s-au jertfit instructorul buzoian Gheorghe Preda și elevul Ruy Ximenes, prăbușiți din zbor în data de 6 iulie 1981.

La încheierea perioadei de doi ani, ENAM și-a continuat activitatea în mod independent, după plecarea personalului român, având tot personalul angolez necesar pregătit (cadre didactice, piloți-instructori, ofițeri de stat major, navigatori, tehnicieni, ofițeri meteorologi etc.). Astfel, la 15 decembrie 1982, Grupul de Aviație Român își încheia activitatea de zbor la ENAM, plecând spre țară. La 18 decembrie 1982, ENAM a fost predată cu întreaga dotare existentă guvernului angolez de către reprezentantul Guvernului român, (comandantul Grupului „Sirius”, gl.mr. Aurel Niculescu), în cadrul ceremoniei de absolvire a primei promoții de piloți militari și de avansare a lor la gradul de sublocotenent.

ACTIVITATEA COMANDAMENTULUI APĂRĂRII ANTIAERIE NE A TERITORIULUI (1977-1990)

În cadrul reorganizărilor care au avut loc în C.A.A.T., în perioada 1976-1978, s-au produs schimbări de esență în structura comandamentului trupelor de artilerie și rachete sol-aer. În acest sens, au fost înființate Biroul de operații-cercetare și Secția de trageri sol-aer. De asemenea, au fost reorganizate Biroul de pregătire de luptă, Secția de exploatare tehnică de artilerie și rachete sol-aer, precum și Biroul de documente secrete.

Pentru a da greutate funcțională și autoritate regulamentară Secției de trageri sol-aer, funcția de șef al acestei secții a fost ridicată la nivelul de locțiitor al comandantului. În consecință, printre atribuțiile respectivei secții au fost trecute rezolvarea tuturor aspectelor legate de dezvoltarea poligonului Capu Midia, planificarea și asigurarea tragerilor sol-aer și navale cu rachetele, artileria și mitralierele antiaeriene, cu aviația de bombardament, tragerile experimentale și de omologare a tehnicii noi, muniției și rachetelor, precum și planificarea și conducerea tragerilor executate de trupele române în poligoanele din străinătate.

Această coordonare a activităților din poligon a fost exercitată asupra unităților de profil din întreaga Armată Română, inclusiv celor din Ministerul de Interne, din Securitate și din Gărzile Patriotice. Așa cum avea să se dovedească în anii următori, s-au putut elabora concepții de înzestrare, instrucție, învățământ și, în general, de dezvoltare a artileriei și rachetelor sol-aer în mod unitar, rezolvându-se rațional și echilibrat problemele complexe ce se ridicau pentru armă în această perioadă. Spre exemplu, șeful apărării aeriene a forțelor terestre, generalul-locotenent Laurențiu Cupșa, iar în perioada 1978-1983 colonelul Florea Drăghici și, apoi, gl.mr. Valentin Nițescu în perioada 1983-1992, au fost și locțiitori ai comandantului Apărării Aeriene a Teritoriului, funcție care-i implica în problemele de decizie majore pentru evoluția viitoare a artileriei și rachetelor sol-aer din compunerea forțelor terestre.

Poligonul Capu Midia, prin condițiile grele de cazare și hrănire a efectivelor oferite și prin atmosfera de campanie, a constituit o adevărată școală atât pentru cadre, cât și pentru militarii aduși aici în vederea susținerii probei de foc a confruntării cu țintele aeriene. Atât activitățile de îmbarcare-debarcare a tehnicii de luptă, în cea mai mare parte pe calea ferată, transportul pe roți, cât, mai ales, executarea tragerilor sol-aer în condiții din ce în ce mai complexe, au reprezentat tot atâtea privilegii de călire fizică și psihică a personalului. Din acest punct de vedere, în perioada 1970-1979, prin

poligonul de trageri sol-aer au trecut toate marile unități, unitățile și subunitățile de artilerie și rachete sol-aer, toate promoțiile de absolvenți ale școlilor militare de ofițeri, maiștri militari și subofițeri, dar și fiecare contingent de militari în termen. Au fost convocați, de asemenea, pentru a repeta unele probleme de tragere și rezervești, cadre militare sau gradați și soldați, experiența poligonului asigurând menținerea deprinderilor practice de lucru la tehnica de luptă din înzestrare.

La jumătatea anilor 1980, s-a luat în considerare constituirea unui al doilea aliniament de apărare a Capitalei. Este motivul pentru care, începând cu anul 1986, a intrat în dotare sistemul „Neva”. Aceste rachete, cu bătaie apropiată, au fost repartizate nou înființatului Regiment 17.

Dezvoltarea apărării antiaeriene a trupelor terestre și-a atins maturitatea în anii 1980, când în compunerea a trei dintre cele patru armate române se afla câte un regiment de rachete antiaeriene, astfel: R.48 R.A.A. la Armata 1, R.51 R.A.A. la Armata 3 și R.53 R.A.A. la Armata 2. Toate aceste unități aveau în înzestrare sisteme KUB. În sfârșit, la 26 mai 1989, a fost înființat Regimentul 50 R.A.A. în subordinea Armatei 4, fiind înzestrat cu rachete Osa-AKM.

Și sistemul național de radiolocație a trecut într-o etapă superioară de dezvoltare în anii 1980. Începând cu a doua jumătate a acestui deceniu, au fost introduse în înzestrare noi tipuri de stații de radiolocație: P-37, OBORONA-14, NUR-32, ST-68U, NUR-32M și P-18. Aceștia li s-au adăugat complexele 5N-87 și P14F și radioaltimetrele PRV-13, PRV-17 și NUR-41. În plus, a mai fost importată aparatură de automatizare (din sistemul automatizat de conducere) de tipul VOZDUH-1M și DUNAET.

Prin aceste investiții, efectivele celor două brigăzi radiotehnice din subordinea C.A.A.T. s-au dublat, în comparație cu deceniul anterior. De asemenea, sistemul național de radiolocație și-a sporit mult eficiența, prin punerea bazelor automatizării conducerii și a procesului de centralizare, interpretare și transmiterii a datelor.

În concluzie, structurile care aveau ca misiune apărarea spațiului aerian al României (C.A.A.T., C.Av.M. și unitățile de artilerie și rachete antiaeriene ale trupelor de uscat) reprezentau o forță în anii 1980. Către sfârșitul acestui deceniu Armata Română putea angaja, într-un război aerian și aero-terestru, cinci regimente de aviație de vânătoare, două regimente de vânătoare-bombardament, un regiment de aviație de transport, șase regimente de elicoptere, patru regimente de parașutiști, o brigadă și zece regimente de rachete sol-aer, echivalentul a cinci brigăzi de artilerie antiaeriană și tehnica de monitorizare și coordonare a două brigăzi de radiolocație.

DEZVOLTAREA POSTBELICĂ A ÎNVĂȚĂMÂNTULUI MILITAR AERONAUTIC

După marea conflație a secolului XX, Aeronautica Militară Română a înregistrat un regres simțitor. Conform Convenției de Armistițiu, și instituțiile militare de învățământ aeronautic au fost restructurate și reorganizate, iar unele chiar desființate și reechiționate, urmând tendința generală de destructurare a Armatei Române. În perioada 1945-1960, au fost dese restructurări, școlile aeronautice funcționând la Buzău, Mediaș, Sibiu, București, Tecuci, Focșani și Ziliștea-Boboc.

Decretul Lege nr. 1909 din 1946, prevedea ca singurul centru de instrucție al Aviației Române să fie cel de la Mediaș, cu detașamente de zbor la Clinceni și Buzău. Ulterior, în baza Decretului Prezidiului Marii Adunări Naționale nr. 356 din 4 septembrie 1953, școlile de aviație s-au concentrat treptat la Ziliștea-Boboc, începând cu anul 1956, primind numele de Școala de Ofițeri de Aviație „Aurel Vlaicu”. Zborul se desfășura, de regulă, între lunile mai și septembrie pe aerodromul Boboc, la Buzău, Focșani și Tecuci. Conținutul și forma procesului de instruire în zbor și la sol, în instituția buzoiană de învățământ, a viitorilor piloți, tehnicieni, navigatori de bord, controlori de trafic aerian și de sol sau meteorology au cunoscut schimbări radicale în strânsă legătură cu intrarea în înzestrare a primelor avioane cu reacție, elicoptere sau avioane de transport moderne. Inițial, sistemul de formare și perfecționare a pregătirii personalului de artilerie antiaeriană a fost concentrat într-o singură instituție militară – Centrul de Instrucție al Artileriei Antiaeriene –, prin integrarea la București a Centrului de instrucție al apărării contra aeronavelor cu Școlile militare de ofițeri și subofițeri activi, înființate la 10 decembrie 1939.

Pregătirea prin cursuri a radiolocatoriștilor a început în anul 1941 în Centrul de Instrucție Pândari Radio din București, care în anul 1950 s-a numit Centrul de Instrucție Pândă Aeriană. Structurile de învățământ și instrucție care au susținut transformarea și modernizarea radiolocației s-au conturat în anul 1952, prin înființarea Școlii Militare de Ofițeri Activi de Radiolocație de la Sibiu, școală care a fost mutată ulterior la Brașov, în anul 1960. La 6 noiembrie 1959, a luat ființă Școala Militară de Subofițeri de Radiolocație, care funcționa pe lângă Școala Militară de Ofițeri Radiolocatoriști.

În aceste școli aeronautice, a crescut masiv ponderea elementului muncitoresc-tărănesc, pentru a schimba compoziția socială a personalului militar, în paralel cu desfășurarea unei puternice activități de îndobândire ideologică comunistă. Consilierii politici sovietici din școli și-au făcut simțită influența până la plecarea lor din instituții, în anul 1958, odată cu retragerea trupelor sovietice din România. Martori oculari de la Ziliștea-Boboc, povestesc că militarii ruși și familiile lor, ce locuiau chiar pe aerodromul Boboc, au plecat cu lacrimi în ochi, regretând viața frumoasă dusă în această școală militară și prietenia sinceră, umană, a aviatorilor români.

Șefii apărării aeriene (sus) și membrii delegațiilor (jos) la o întrunire a Tratatului de la Varșovia în anii 1980

Unitățile de rachete antiaeriene din subordinea C.A.A.T. erau destinate apărării principalelor obiective industriale din ale R.S.R.

Trageri în poligonul Capu Midia

Complexul de rachete sol-aer S-125 NEVA a intrat în înzestrare în anul 1986 pentru constituirea celui de-al doilea aliniament de apărare aeriană a Capitalei

Buzău, 1949. Raportul înainte de zbor

Avioane de școală Zlin 526 F la Boboc

Buzău, 1949. Viitorii piloți învață să zboare cu biplanele PO-2 și monoplanele Iak-11

Atelierul de motoare al școlii de maiștri militari în anii 1950

Cunoașterea stației radar P-35 la școala de ofițeri

Structura planurilor de învățământ ale școlilor celor trei arme urmărea racordarea permanentă la succesele aeronautice naționale și internaționale, dincolo de învățământul politic desfășurându-se un proces educațional consistent pentru pregătirea militară generală, tactică și de specialitate, impus de necesitatea exploatarea corectă a noii tehnici militare existente în unitățile operative. Promoțiile de absolvenți au înprospătat masiv unitățile existente, precum și pe cele care s-au înființat ulterior, constituind fondul principal de cadre al Aviației Române, mulți fiind la comanda unor mari unități și unități militare aeronautice.

Anticipând intrarea cu adevărat în era supersonică, în care avionul MiG-21 a fost un adevărat deschizător de drumuri, la data de 31 decembrie 1961, Școala Militară de Ofițeri de Aviație „Aurel Vlaicu” și-a luat denumirea de Școala Militară Superioară de Ofițeri de Aviație „Aurel Vlaicu”, mărindu-și durata de școlarizare de la 3 la 4 ani (până în anul 1968, când revine la durata de 3 ani, dar, din 1980, durata de școlarizare se reia pentru 4 ani la specialitatea naviganți), cu noi planuri de învățământ, în care a crescut ponderea disciplinelor cu profil politehnic, fiind introduse noțiuni de aerodinamică, viteze transonice și supersonice, concepându-se noi manuale, cursuri, documentare, regulamente, metodologii și cursuri de pregătire pentru luptă și zbor, formându-se noi laboratoare dotate cu material didactic specific. Din anul 1980, Școala Militară de Ofițeri de Aviație „Aurel Vlaicu” s-a reorganizat pe grupuri de aviație-școală, dislocate la Focșani, Buzău și Boboc, având o comandă unică.

În anul 1971, a luat ființă, la Boboc-Buzău, Școala Superioară de Aeronautică Civilă, care a funcționat doi ani și apoi a fuzionat cu școala militară de ofițeri activi din care se desprinsese, aproape tot personalul de conducere, administrativ sau navigant al Aviației Civile române de astăzi provenind din școala de aviație buzoiană. Dintre primele avioane de antrenament folosite în pregătirea piloților civili au fost IAR-818 și, începând cu anul 1973, Zlin-526F, avioane în dublă comandă, pe care se făcea botezul zborului. Școala civilă de aviație a funcționat la Boboc până în anul 1993, acolo formându-se atât personal navigant, cât și nenavigant (controlori de trafic aerian).

În toamna anului 1960, au fuzionat Școala Militară de Artilerie Antiaeriană Brașov și Școala Militară de Radiolocație București, înființându-se Școala Militară de Ofițeri Activi de Artilerie Antiaeriană și Radiolocație, cu denumirea de „Leontin Sălăjan”.

Prin Ordinul C.L.1778 din 2 iulie 1960, s-a înființat Școala Militară de Subofițeri de Artilerie Antiaeriană și Radiolocație prin contopirea celor două școli de profil, iar după reînființarea corpului maiștrilor militari în același an, aceasta devine Școala Militară de Maiștri Militari de Artilerie Antiaeriană și Radiolocație – Brașov.

Școlile militare de la Ziliștea-Boboc și Brașov și-au lărgit permanent logistica didactică prin punerea în funcțiune a unor noi spații de instruire (săli de clasă, laboratoare, simulatoare, parcuri tehnice și naturale), prin participarea la manifestări culturale (au fost înființate tipografii și fondate reviste primul muzeu al aviației militare române în anul școlar 1982-1983 la Boboc, nucleul actualului Muzeu Național al Aviației Române, aflat acum la București, cu aeronavele expozate exterioare ale muzeului școlii, spații de ceremonii, ansambluri monumentale sau sportive, panoplii de marmură cu liste ale șefilor de promoție, galerii ale comandanților de unități și cadrelor didactice).

Un rol important au jucat școlile militare aeronautice prin construirea unor relații prietenești primind sau efectuând vizite ale unor delegații de aviatori străini.

Destinul școlilor de aviație a fost legat și de aviorii altor țări prin pregătirea, din septembrie 1980 până în august 1984, a 40 de piloți și 57 de nenaviganți (în două serii consecutive pentru fiecare specialitate în parte) pentru Zimbabwe, Somalia și Madagascar.

Nu trebuie uitat nici sprijinul umanitar dat la nevoie gazdelor lor primitoare și binevoitoare din București și județele Buzău, Prahova sau Brașov. Astfel, în anii 1945-1946, tinerii militari au efectuat mii de ore de muncă pentru înlăturarea dărămurilor cauzate de luptele și bombardamentele din aceste orașe, sau pentru combaterea inundațiilor din anul 1970, sau în anul 1977, când elevii și cadrele militare au ajutat la înlăturarea efectelor devastatorului cutremur din 4 martie timp de patru zile, așa cum o făcuseră și în anul 1940.

ACTIVITATEA C.AV.M ȘI C.A.A.T. PE TIMPUL EVENIMENTELOR DIN DECEMBRIE 1989

Situația internă și internațională din Europa deceniului nouă al mileniului trecut a făcut ca evenimentele din decembrie 1989 să așeze România în centrul dezintegrării lagărului comunist est-european. La 22 decembrie 1989, regimul socialist-comunist al lui Nicolae Ceaușescu s-a prăbușit, România angajându-se pe drumul democratic al devenirilor de astăzi: respectarea libertăților individuale și cetățenești, modernizarea statului prin aplicarea pluripartidismului, practicarea economiei de piață și a separării puterilor în stat.

Evenimentele din decembrie 1989 din România au surprins armata și, implicit, armele din sistemul apărării aeriene nepregătite, dezinformate, cu un antrenament precar și selectiv, cu tehnică de luptă în mare parte învechită, cu trupele angrenate mai mult în activități economice decât în activitățile normale de pregătire pentru luptă.

Aviația, radiolocația, artileria și rachetele antiaeriene se aflau într-o stare deplorabilă de pregătire, cu excepția câtorva subunități privilegiate, care parcurseră programe speciale de pregătire și participaseră la evaluările periodice ale Tratatului de la Varșovia, organizate în Uniunea Sovietică.

Cantitativ, situația era destul de bună (peste 30.000 de oameni, din care aproximativ 1.200 de piloți), în jur de 400 de aeronave de luptă (IAR-93, IAR-99, MiG-21, MiG-23, MiG-29, elicoptere IAR 330 „Puma” etc.), avioane și elicoptere de transport (An-24, 26, 30, Mi-8, Mi-17 etc.), de școală și legătură (IAR-823, Iak-52, L-29, L-39, IAR-316, Alouette etc.) organizate în 15-16 baze aeriene, unități și subunități de radiolocație, rachete și artilerie antiaeriană etc. Calitativ, situația era departe de ceea ce ar fi trebuit să fie, austeritatea economică drastică impusă de regimul comunist în ultimii ani ai existenței sale afecta aceste arme, recunoscute ca mari consumatoare de resurse.

Noaptea de 22 spre 23 decembrie 1989 poate fi considerată „noaptea de foc” a C.Av.M. și C.A.A.T. sau noaptea cea mai fierbinte din tot lanțul de evenimente decembrie atât în sens figurat (în faza inițială, exista convingerea că s-a declanșat agresiunea armată sub forma primei lovituri aeriene), cât și la propriu (s-a deschis focul de nimicire cu toate mijloacele aeriene și antiaeriene), odată cu fuga cuplului dictatorial și a apropiaților acestora, când s-a declanșat „agresiunea” aeriană asupra României. Aceasta a fost însoțită de atacuri reale sau simulate la sol asupra unităților de aviație, rachete și artilerie antiaeriană, radiolocație și altor obiective militare sau civile importante pentru scenariul care se derula.

Începând de a doua zi, comandanții C.Av.M. și C.A.A.T., au ordonat să nu se mai execute foc decât asupra țințelor confirmate vizual. În 25 decembrie, situația aeriană a revenit la normal.

Între 23 și 25 decembrie 1989, s-au înregistrat multe situații de intrare în sistemul de comandă-control al aviației și apărării antiaeriene. Acestea s-au concretizat prin bruiatul comenzilor de dirijare. Printre cele două mii de țințe aeriene simulate, au fost și aeronave reale cu diverse misiuni. Pentru combaterea lor, cele două structuri de apărare a spațiului aerian au executat 52 de ieșiri-avion (de vânatoare), 26 de ieșiri-elicopter, 58 de lansări de rachete sol-aer de diferite tipuri și 1.194 de trageri cu mitralierele și artileria antiaeriană. În afară de acestea, s-au mai executat și alte misiuni (transport, legătură, cercetare aeriană și chiar atac la sol).

Așadar componenta aeriană, dat fiind faptul că se bazează în mare măsură pe sub-componenta radioelectronică, a fost „jucată” după toate regulile tacticii și artei operative, total credibil cel puțin în primele ore ale „confruntării”. Războiul electronic s-a desfășurat cu tehnică superioară celei din dotarea Armatei Române, cu aeronave care evoluau în afara spațiului aerian al României sau chiar din sateliți. Reacția sistemului de apărare a spațiului aerian, prin cele două structuri de apărare a spațiului aerian, a fost promptă, amplă, bine coordonată (raportat la haosul și confuzia generală), de natură să descurajeze acțiunile reale, contribuind decisiv la normalizarea situației interne și la fundamentarea noului stat democratic românesc.

Seria de articole are la bază lucrarea „Aeronautica Militară Română” apărută în anul 2003, precum și articole din arhiva revistei CER SENIN.

Trageri antiaeriene cu mitraliera executate de elevii școlii de ofițeri de la Brașov

La 17 august 1976, la Boboc, s-a brevetat și s-a avansat la gradul de lt. av. prima promoție de femei-piloți militari în rezervă, iar începând cu anul 1984, s-a pregătit prima promoție de ofițeri nenaviganți fete, care la absolvire, în anul 1987, a deschis drumul ofițerilor-femei din Aviația Militară. Din anul 1985, intră în școala buzoiană o promoție de ofițeri-femei piloți, care au absolvit școala în anul 1989 (foto)

SĂ IUBEȘTI CEEA CE FACI!

În data de 3.08.2023, Baza 90 Transport Aerian Otopeni „Comandor aviator Gheorghe Bănciulescu” și-a deschis porțile pentru vizita de studii a celor 80 de elevi boboci în anul I la Școala Militară de Maiștri Militari și Subofițeri de Aviație „Traian Vuia” din Boboc și a profesorului coordonator, maestru militar principal Gheorghe Frusinoiu.

Încrezători, curioși și dornici să învețe lucruri noi în cadrul călătoriei de studii, viitorii specialiști au beneficiat de sprijinul maiștrilor militari care au împărtășit fiecărui grup în funcție de specialitatea militară studiată, despre experiența acumulată de-a lungul anilor de exploatare a tehnicii de aviație din dotare, organizând ateliere funcționale menite să îmbunătățească cunoștințele tinerilor elevi.

Maistrul militar Răzvan Bondor, subofițer de comandă la Baza 90 Transport Aerian a avut misiunea de a prezenta elevilor aeronavele alături de care aceștia vor profesa elicopterul IAR-330 Puma,

aeronavele C-130 Hercules, C-27 J Spartan, An-26, An-30 și de a le povesti tinerilor despre zbor, dând importanță profesiei și rolului determinant al specialiștilor cu scopul ca aceștia să prindă „rădăcini și aripi în aviație”. Călătoria a continuat la Centrul de Mentenanță Regional, unde spre bucuria tinerilor le-au fost arătate aeronavele fără pilot, dronele, mijloace aeriene folosite ca ținte pentru lansările de rachete și tragerile cu artileria antiaeriană.

Spre finalul întâlnirii, elevul Alexandru Costin Radu, specialitatea aeronave și motoare de aviație, le-a spus colegilor că: „visele devin realitate prin magia stăruinței, determinării, pasiunii și muncii depuse dar și prin puterea exemplului”. Iar puterea exemplului este chiar tatăl său, plutonierul Florin Radu, încadrat la Centrul 90 Operații Aeriene al Bazei 90 Transport Aerian, care i-a transmis că „singura modalitate prin care poți face lucruri extraordinare este să iubești ceea ce faci”.

Sursa: Baza 90 Transport Aerian

BIAS 2023
Spectacolul continuă

BIAS 2023

Misiune îndeplinită!

